

Mili Państwo, Mieszkańcy Podkowy Leśnej, Sąsiedzi

Oddaję w Państwa ręce ostatni numer Biuletynu w tej kadencji, także ostatni w mojej blisko dziesięcioletniej historii z Podkową Leśną.

To etap podsumowania, dlatego w Biuletynie przeczytacie, co udało nam się zrobić przez te blisko 10 lat, czego nie zrealizowaliśmy, co nas angażowało. Nas i nasze podkowińskie jednostki.

Przedstawiamy krótki przegląd inwestycji, tych większych i mniejszych. Działań związanych z przestrzenią publiczną, środowiskiem, efektywnością energetyczną, partycypacją społeczną, środkami finansowymi, tymi własnymi i pozyskanymi.

Nie opisujemy gorących tematów ogólnopolskich, które nas zajmowały, jak kryzys migracyjny, pomoc Afgańczykom, słynna ustawa lex Sasin mająca wcielić do Warszawy Podkowę Leśną i związane z tym lokalne referendum. Nie przytaczamy naszego udziału i Państwa gremialnej odpowiedzi na apel i prośbę o wsparcie, kiedy walczyliśmy z powiatem grodziskim o drogi, czy broniliśmy się przed likwidacją komisariatu. Nie wracamy do roku 2022 i Państwa wyjątkowej ofiarności i serca jakie okazaliście naszym sąsiadom z Ukrainy. Omijamy temat ciężkich miesięcy pandemii COVID. Zamknięcia w domach, zakazów, nakazów, kompletnej zmiany sposobu życia dla wielu z nas. O tym wszystkim można było przeczytać na łamach dotychczas wydanych Biuletynów.

Ze swojej strony dziękuję Państwu za te 10 lat, za możliwość działania na rzecz Podkowy Leśnej i za zaufa-

nie, którym mnie dwukrotnie obdarzyliście. Uważam, że był to dobry czas dla Podkowy Leśnej, ale z bardzo trudnym, niesprzyjającym dla samorządu otoczeniem. Szczególnie tym politycznym, w którym wielu z nas samorządowców, zwłaszcza tych wyrażających swoje zdanie publicznie, inne niż wyznaczona linia partyjna, działających w organizacjach nie tylko ogólnopolskich, ale międzynarodowych spotykała się z szykanami. Odbijało się to na naszej działalności, również negatywnie na sprawach naszych gmin. Przykład stawu w Podkowie, wpisywanie ulic objętych ochroną konserwatorską powtórnie do rejestru, ręczne polityczne sterowanie w administracyjnych postępowaniach było codziennością, z którą przyszło nam walczyć.

Do tego galopujące ceny usług, szczególnie tych z branży budowlanej, kryzys związany z brakiem ludzi do pracy, podnoszenie płacy minimalnej, zrównywanie pensji, kilkukrotne skoki cen gazu i energii, rosnące koszty i przy tym malejące dochody miasta wprowadzone przez „Polski Ład”. Bywało trudno, ale bilans jest dodatni. Przeprowadziliśmy wiele inwestycji, które w swojej ostatecznej formie wpisują się w ideę miasta ogrodu i są dopasowane do uwarunkowań Podkowy Leśnej (wymogi konserwatorskie, środowiska naturalnego, szacunku dla dziedzictwa).

Podkowa bardzo się zmieniła. Wypiękniała. Stała się wygodniejsza do życia, co przyciągnęło też nowych mieszkańców. W ciągu ostatnich

10 lat zmieniła się również społeczność, ok. 30% to nowi mieszkańcy. A co za tym idzie, zmieniły się potrzeby i oczekiwania. Staraliśmy się sprostać wyzwaniom i pogodzić często wykluczające się postulaty. Mam nadzieję, że Państwo w dużej mierze podzielacie moje zdanie. Poza miejskimi inwestycjami, powstały restauracje, kawiarnie, galerie. Mamy na wysokim poziomie ofertę kulturalną i znakomitą edukację. To wszystko sprawiło, że Podkowa stała się ponownie magnesem dla mieszkańców stolicy i ościennych gmin, jak to miało miejsce w okresach jej najlepszej świetności. Nie byłoby tego wszystkiego bez znakomitej współpracy z Radą Miasta i zaangażowania pracowników urzędu, za co wszystkim bardzo dziękuję.

Życzę nam, by Podkowa dalej się rozwijała z poszanowaniem przyrody i w szacunku dla różnorodności, była otwarta i tolerancyjna, zgodnie z jej duchem i postępowaniem cywilizacyjnym.

Zapraszam na ostatnią sesję Rady Miasta z moim udziałem w roli burmistrza – 25 kwietnia 2024 r. o godz. 18.30 w sali widowiskowej MOK, ul. Świerkowa 1.

Artur Tusiński

Burmistrz Miasta Podkowa Leśna

Szanowni Państwo

Zawsze lubię rozmawiać z mieszkańcami zwłaszcza, że urodziłem się w tym mieście i wielu z nich znam od dziecka, a pozostałych obserwowałem, jak w kolejnych latach przybywali do Podkowy Leśnej i aklimatyzowali się w Mieście Ogrodzie. Ale koniec kadencji Rady Miasta, to również początek kampanii wyborczej. Dzięki temu miałem jeszcze liczniejsze, niż na co dzień, spotkania i rozmowy z mieszkańcami naszego miasta. Jestem zbudowany pozytywnymi ocenami rozmówców o mijającej kadencji Rady Miasta i podsumowaniami działań Burmistrza Miasta Artura Tusińskiego. Cieszy to, że większość mieszkańców tak dobrze ocenia ostatnie lata.

Samorząd to gra zespołowa oparta na KOMPROMISIE dla wspólnego dobra **WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW**.

Spełnianie marzeń takiej społeczności jak samorząd lokalny, gdzie ścierają się wizje i racje różnych grup i wspólnot, wymaga rozsądnego kompromisu, bo bez niego niczego się nie osiągnie.

W ostatniej kadencji Rady Miasta w Podkowie udało się zrealizować wiele przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, kulturalnym, społecznym czy naukowym. Stało się to dzięki zachowaniu szacunku dla osób o odmiennym zdaniu i do-

chodzeniu do kompromisów. Ktoś godził się z wolą większości dla dobra wszystkich, tj. miasta, choć jego własne wizje rozwiązań wyglądały inaczej. Dziękuję wszystkim radnym kończącej się kadencji za poszanowanie zasad demokracji, rzetelną pracę dla miasta i stałe zaangażowanie. Podkowa Leśna dzięki wam jest inna niż pięć lat temu.

Za chwilę wybierzemy radnych na kolejną kadencję Rady Miasta.

Jest takie powiedzenie, że dobrze, gdy ktoś ma wyższe wykształcenie, ale do tego powinien mieć przynajmniej średnią wyobraźnię i podstawową kulturę osobistą :).

Przyszłym Radnym, życzę pogody ducha i uśmiechu, gdy będą musieli zaakceptować kompromisy. Bo kompromisy to radosna, lepsza przyszłość dla Miasta.

Pozdrawiam wszystkich serdecznie.

Michał Gołąb
Przewodniczący Rady Miasta

Wybory samorządowe 2024

30 kwietnia br. upływa kadencja rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Wybory samorządowe zarządzone zostały na niedzielę 7 kwietnia 2024 r.

Mieszkańcy Podkowy Leśnej będą wybierać radnych Sejmiku Województwa Mazowieckiego, radnych Powiatu Grodzkiego oraz burmistrza i radnych Miasta Podkowa Leśna. Wyborcy otrzymają po cztery karty do głosowania. Na każdej karcie głos należy oddać na jednego kandydata stawiając znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata, przy czym znak „X” to co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki.

Głosowanie zostanie przeprowadzone w tych samych lokalach wyborczych, co ostatnie wybory parlamentarne i referendum, czyli:

- **Obwodowa Komisja Wyborcza Nr 1 – Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich w Podkowie Leśnej przy ul. Świerkowej 1** – sala kinowa (komisja właściwa

dla okręgów wyborczych od nr. 1 do nr. 7),

- **Obwodowa Komisja Wyborcza Nr 2 – Szkoła Podstawowa w Podkowie Leśnej przy ul. Jana Pawła II 20** – sala konferencyjna – wejście od ul. Bluszczowej (komisja właściwa dla okręgów wyborczych od nr 8 do nr 15).

Lokalne otwarte będą w godz. 7.00–21.00.

Ewentualna druga tura wyborów burmistrza odbędzie się 21 kwietnia br.

Radnych Miasta Podkowa Leśna wybierać będziecie Państwo w 15 jednomandatowych okręgach wyborczych. Podział okręgów nie uległ zmianie od poprzednich wyborów samorządowych.

Przypomnijmy, że prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) w wyborach:

- burmistrza i do rady gminy ma obywatel polski, obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim oraz obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat oraz stale zamieszkuje na obszarze gminy,

- do rady powiatu i sejmiku województwa ma obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze, odpowiednio, tego powiatu i województwa.

Nie mają prawa wybierania osoby pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, pozbawione praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu oraz ubezwłasnowolnione prawomocnym orzeczeniem sądu.

Podział Miasta Podkowa Leśna na okręgi wyborcze

Numer okręgu wyborczego	Granice okręgu – ulice	Liczba radnych wybieranych w okręgu
1.	Borsuczka 1-28, Dzików, Jeża, Krecia, Królicza, Lisia, Łosia 1-17A (numery nieparzyste), Sarnia 1-15 (numery nieparzyste) i 2-20 (numery parzyste), Wiewiórek 1-33 (numery nieparzyste) i 2-22 (numery parzyste), Wilcza, Zamkowa	1
2.	Borsuczka 29-74, Główna 27-36, Myśliwska 14-27, Sarnia 17-55 (numery nieparzyste) i 22-58 (numery parzyste), Wiewiórek 35-81 (numery nieparzyste)	1
3.	Błońska 1-15 (numery nieparzyste) i 2-12A (numery parzyste), Bobrowa, Helenowska 1-25 (numery nieparzyste) i 4-32 (numery parzyste), Jelenia, Lotnicza, Miejska 1-7 (numery nieparzyste) i 2-20A (numery parzyste), Myśliwska 1-13, Rysia	1
4.	Błońska 17-43 (numery nieparzyste) i 14-38 (numery parzyste), Brwinowska 2-21, Główna 1-26, Helenowska 27-35 (numery nieparzyste) i 34-46 (numery parzyste), Miejska 9-13 (numery nieparzyste) i 22-30 (numery parzyste), Ogrodowa, Warszawska 1-17 (numery nieparzyste) i 2-8 (numery parzyste)	1
5.	Błońska 45-59 (numery nieparzyste) i 42-56 (numery parzyste), Helenowska 37-41 (numery nieparzyste) i 46A-52 (numery parzyste), Jastrzębia, Słowicza 1-17A, Słowików, Szpaków, Warszawska 10-28 (numery parzyste) i 19-37 (numery nieparzyste), Wróbla 1-15	1
6.	Brwinowska 22-31, Jaskólcza, Orla, Sokola, Sójek, Szczygła 1-23, Wróbla 16-23	1
7.	Bażantów, Gołębia, Krasek, Kukutek, Ptasia, Sępów, Słowicza 18-42, Sowia, Szczygła 24-45, Zachodnia	1
8.	Czeremchowa, Głogów, Irysowa, Kalinowa, Konwalii, Kwiatowa, Paproci, Storczyków 21-48, Wrzosowa	1
9.	Bluszczowa, Borowin, Jałowcowa, Jana Pawła II 15-48, Jaśminowa, Różana, Sasanek, Storczyków 1-20	1
10.	Ejsmonda, Jodłowa, Leśniczówka Dębak, Mickiewicza, Młochowska 2-26 (numery parzyste), Orzechowa, Reymonta, Sienkiewicza, Żeromskiego	1
11.	Akacyjowa 36-47, Iwazkiewicza, Jana Pawła II 1-14, Klonowa, Kościelna, Lilpopa, Lipowa, Modrzewiowa 37-52, Parkowa, Sportowa, Świerkowa	1
12.	Akacyjowa 19 i 19A-35, Brzozowa, Kasztanowa, Modrzewiowa 15-36, Topolowa	1
13.	Bukowa 15-45, Dębowa, Grabowa 18-28, Krasińskiego, Prusa, Słowackiego, Sosnowa 17-57	1
14.	Akacyjowa 1-18, Grabowa 2-17, Jaworowa, Modrzewiowa 1-9A, Sosnowa 1-16, Wschodnia	1
15.	11 Listopada, Bukowa 1-14, Cicha, Kolejowa, Leśna, Podleśna 2-30 (numery parzyste), Przy Lesie, Wiązowa, Wierzbowa	1

Najważniejsze informacje dotyczące wyborów (w tym wzory wniosków do pobrania, listy kandydatów) zamieszczone są w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta (bip.podkwoalesna.pl).

Beata Krupa
Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich

Pytacie Państwo – co dalej ze stawem? Składam krótką i mam nadzieję czytelną relację.

4 grudnia 2023 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdził beczynność Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, którym kierował Piotr Gliński. Sąd zobowiązał ministra do rozstrzygnięcia zażalenia Burmistrza Miasta Podkowa Leśna na postanowienia MWKZ w przedmiocie wyjaśnienia decyzji konserwatora z 29 czerwca 1981 roku wpisującej do rejestru zabytków Pałacyk Kasyno wraz z zielenią w granicach posesji. W sprawie chodziło o to, aby ostatecznie wyjaśnić zakres ochrony konserwatorskiej z 1981 r., zmieniony samowolnie w 2020 r. przez jednego z ekspertów Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID). Było to działanie celowe, czysto polityczne, pozbawione jakichkolwiek podstaw merytorycznych, w którym chodziło jedynie o utrudnienie dokończenia przebudowy stawu. **W swoim wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny nakazał zająć Ministrowi i Konserwatorowi jednoznaczne stanowisko i definitywnie rozstrzygnąć kwestię zakresu ochrony konserwatorskiej i jej granic.**

10 stycznia br. zapadł jeszcze ważniejszy wyrok. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargi kasacyjne Ministra Kultury, wtedy Piotra Glińskiego i stowarzyszenia Dendropolis od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z maja 2022 roku.

Dla przypomnienia: WSA w 2022 r. uchylił decyzję Ministra Kultury, uchylającą decyzję Konserwatora i nakazał Ministrowi traktować Miasto na równi z Dendropolis, wziąć pod uwagę wszystkie doku-

menty, które Miasto dostarczało, czyli ekspertyzy, opracowania, itp. **Nakazał także rozpocząć pracę od wyjaśnienia, właśnie granic ochrony konserwatorskiej, wpisu części parku z 1981 roku. Wojewódzki Sąd Administracyjny w swoim wyroku dał bardzo jasne wytyczne Ministrowi i Konserwatorowi, które powinni wypełnić.** Co do zasady w państwie prawa, wyroki sądów są zobowiązujące dla organów administracyjnych. Jednak ówczesny Minister Kultury Piotr Gliński złożył apelację od tamtego wyroku, podobnie jak Dendropolis. W styczniowym wyroku NSA, Sąd poruszył kilka ważnych kwestii. **Między innymi tę, że nie ma przeszkód, aby decyzja Konserwatora Zabytków, pozwalająca Miastu na dokończenie budowy była wydana.**

Po tych dwóch wyrokach, referendum, zmianach, nie tylko na stanowiskach ministerialnych, ale także w samym Ministerstwie i w Urzędzie Konserwatora **prace nad wydaniem decyzji Miastu przyspieszyły. Nowy minister uchylił wszystkie negatywne dla Miasta postanowienia poprzedniego ministra, rozpoczął porządkowanie i prostowanie wszystkich spraw, nie tylko tych dotyczących stawu.** Także rozpoczętych, a zainicjowanych przez Dendropolis wnioskami o wpisanie ulic Lipowej, Jana Pawła II i Kościelnej do rejestru zabytków. **Prace też ruszyły w sprawie kuriozalnej decyzji konserwatora sprzed już dwóch lat na wniosek Dendropolis o nałożeniu na miasto kary finansowej 10 000 zł.**

Minister Kultury, postanowieniem z końca lutego br., nakazał Konserwatorowi ponownie zająć stanowisko ws. granic ochrony konserwatorskiej części parku. Postanowieniem z 8 marca br. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków wyjaśnił treść decyzji konserwatora z 29 czerwca 1981 r. o wpisaniu do rejestru zabytków naszego Pałacyku Kasyno z częścią parku. Miasto oczekiwało decyzji o takiej treści.

Do urzędu miasta dotarła korespondencja, w której Konserwator poinformował Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, że sprawa wydania pozwolenia jest w toku, rozpatruje ją Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Proszę Państwa jesteśmy na dobrej drodze, aby otrzymać w końcu po 5 latach od złożenia pierwszego wniosku i 3 latach od złożenia **drugiego** decyzję podtrzymującą decyzję konserwatora z 30 września 2021 roku pozwalającą Miastu na dokończenie budowy.

Jeżeli decyzja ta zostanie utrzymana w całości, także z wydanym wtedy rygiorem wykonalności, z uwagi na nowe okoliczności Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wznowi postępowanie, nakaże Miastu dokończenie budowy na podstawie posiadanego projektu. Będzie to zgodnie z oczekiwaniami wyrażonymi w referendum 1 października zeszłego roku. Wykonawca nadal ma otwartą umowę z Miastem. Mam nadzieję, że lada tydzień taką informację Państwo otrzymacie.

Artur Tusiński
Burmistrz Miasta

Krótkie podsumowanie finansów

W latach 2015-2024 suma budżetów miasta wyniosła 266.499.776 zł. Z tej kwoty największym wydatkiem był ten związany z oświatą. Na system oświaty łącznie (jednostki publiczne i niepubliczne) wydaliśmy 132.505.075 zł, czyli 49,72 % wszystkich wydatków miasta. W tej kwocie uwzględnione są nakłady inwestycyjne na oświatę np. budowa naszego przedszkola za niecałe 12 mln zł.

Wartość wszystkich zrealizowanych inwestycji do końca 2023 r. wyniosła 67 588 217 zł. Uwzględniając rozstrzygnięte przetargi, podpisane umowy i zapłacone już wydatki w roku 2024, kwota ta wzrosła do 85 216 517 zł, co sta-

nowi 32% wydanych wszystkich środków. W porównaniu do innych gmin, to znakomity wynik.

Wartość inwestycji drogowych oraz remontów dróg (destrukty, płyty) to kwota 57 088 688 zł.

Tylko w ciągu ostatnich 4 lat posadziliśmy:

- byliny – 11 039 sztuk
- krzewy – 8 047 sztuk
- drzewa – 157 sztuk
- cebulowe – 8 241 sztuk

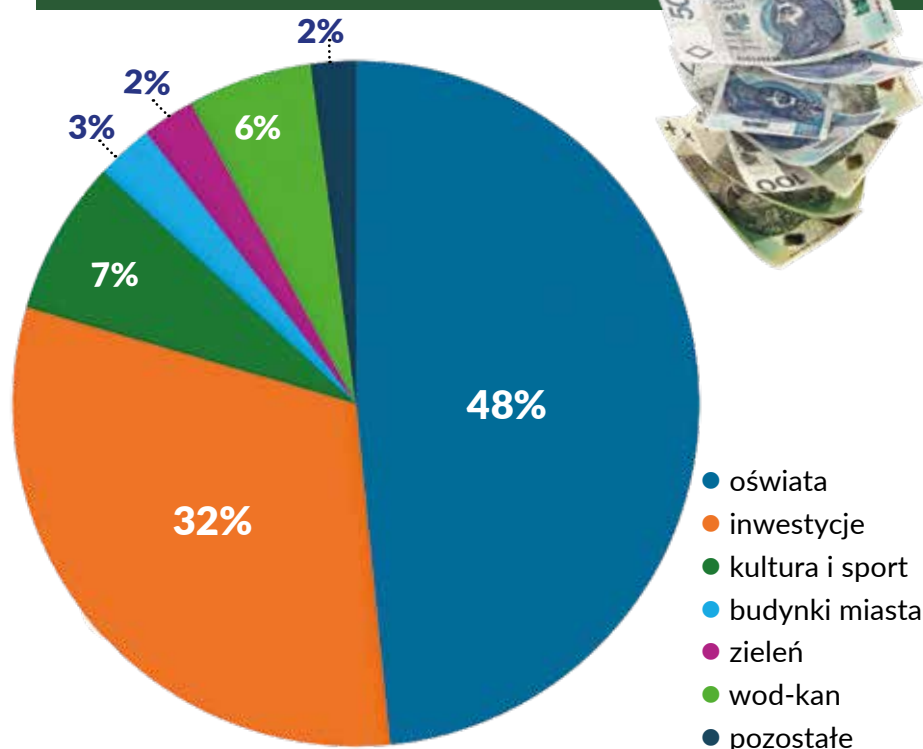
Pozostałe wydatki wiążą się z utrzymaniem administracji, zadaniami zleconymi, odszkodowaniami za drogi, rozliczeniem budowy szkoły podstawowej i innymi związanymi z bieżącym funkcjonowaniem miasta.

W całym okresie sprawowania urzędu przez Burmistrza Miasta Artura Tusińskiego zostało podpisanych prawie 4.000 różnego rodzaju umów.

W latach 2014-2018 złożyliśmy 46 wniosków, wnioskując o ponad 24 mln zł dofinansowań z różnych źródeł. Udało się pozyskać i rozliczyć prawie 11 mln zł. W mijającej VIII kadencji, czyli w latach 2018-2024 złożyliśmy ponad 60 wniosków o dofinansowanie projektów na łączną kwotę przekraczającą wartość 72 mln zł. Do dnia składania Biuletynu rozliczyliśmy, podpisaliśmy umowy lub złożyliśmy wnioski o płatność końcową obejmujące kwotę blisko 17 mln zł. Kilka wniosków czeka na ocenę merytoryczną.

Były to trudne czasy pandemii Covid-19, Polskiego Ładu, w ramach którego rozdawane były dofinansowania dla gmin często bez kryteriów, a jedynym kluczem była zgodność z ówczesną linią partyjną. Do tej pory nie zostały ogłoszone nabory w ramach KPO. Kolejne, złożone wnioski czekają na rozstrzygnięcie konkursów.

Wydatki w latach 2014-2024

Wydatki na kulturę i sport to kwota blisko 20 mln zł. Pozostałe kwoty i wielkość wydatków nie robią już tak dużego wrażenia. Na utrzymanie budynków będących własnością Miasta (komunalne i użyteczności publicznej), termomodernizację, wymianę kopciuchów, budowę domu komunalnego wydaliśmy 7 351 678 zł

Na system wodociągowy 4 834 660 zł, w tym na remonty 1 776 497 zł a na system kanalizacyjny łącznie 11 259 159 zł, w tym na remonty 2 889 640 zł.

Utrzymanie zieleni w mieście (pielęgnacja zieleni niskiej i wysokiej, w tym pomniki przyrody, nowe nasadzenia zieleni) to wydatek 6 783 680 zł.

Zmodernizowane drogi

Rok 2012 – pismo mieszkańca do urzędu: „Uprzejmie proszę o pilne podjęcie prac skutkujących trwałą poprawą nawierzchni na ul. Cichej. Jako codzienny użytkownik tej ulicy przypominam, że od lat kilka razy w roku występuje okres kompletnego braku przejezdności i możliwości przyzwoitego dojazdu do domów. Mieszkańcy tej części Podkowy interweniują już od wielu lat, i jak do tej pory nie spotkało się to z działaniem urzędu”.

Pisma o podobnej treści notorycznie wpływały do urzędu. Stan dróg w Podkowie Leśnej determinował nie tylko kampanie wyborcze w latach 2002, 2006 czy 2010. Był także tematem przewodnim prac Rady Miasta, która powoływała specjalne komisje drogowe, mające znaleźć rozwiązanie dla tego uciążliwego problemu. Pracowały one aż przez dwie kadencje IV i V. Dopiero jednak w VII i VIII kadencji przebudowy i remonty dróg ruszyły na dobre.

Początki były jednak trudne i wymagały trudnych decyzji. Hamulcem był także powiat grodziski. Wizyty mieszkańców na sesjach rady powiatu, petycja o odwołanie starosty, czy w końcu wygrane sprawy sądowe w latach 2016-2017 pozwoliły na odblokowanie tematu dróg na etapie uzgodnień ze starostwem. Były też pomysły znacznego przyspieszenia jak np. Partnerstwo Publiczno-Prywatne (PPP), które, gdyby nie przyczyna leżąca daleko poza Podkową, zapewne byłoby realizowane. Szukaliśmy wszelkich rozwiązań, by uporać się z przeciwnościami technicznymi i finansowymi.

Od 2015 roku na budowę, przebudowy, modernizacje i remonty wydaliśmy blisko 50 mln zł, z czego 10 mln pozyskaliśmy ze środków zewnętrznych. Z opracowanych w latach 2015-2018 dokumentacji przebudowy dróg na łączną długość blisko 19 km, zrealizowaliśmy ponad 15 km. A sama przebudowa to nie wszystko, do tego dochodzą remonty. Z badań gruntu, jakie wykonaliśmy na większości ulic wynika, że na naszych drogach zalega do 1 metra popiołów, żużli (często przywożonych już w latach 80. z pobliskiej elektrociepłowni w Pruszkowie), gruzu czy potwornie

pyłącego się tłucznia wapiennego nagminnie używanego w latach 2010-2013 r. Przy okazji budowy te toksyczne, często zanieczyszczone ciężkimi metalami grunty są wywożone z Podkowy. Usuwamy kolizje z liniami energetycznymi. W kilku ulicach udało się wybudować nowe linie oświetlenia, niezależne od PGE, bez wiszących kabli. Kolizje z liniami teletechnicznymi czy gazowymi. Wreszcie zmieniliśmy podejście do użytkowników dróg. Pieszym i rowerzystom kilka lat temu zaczęliśmy nadawać priorytet na drogach. Walka z dzikim parkowaniem na terenie MOK, ul. Głównej czy w okolicach stacji WKD Główna także przyniosły efekty. Tam, gdzie szerokość ulicy pozwala, pojawiać się zaczęły chodniki, wyniesione skrzyżowania, ułatwienia dla osób mniej sprawnych czy niedowidzących. Propagujemy hasło, że pas drogowy nie jest przestrzenią zarezerwowaną tylko dla samochodów, wręcz przeciwnie. Kierowcy są i tak uprzywilejowani w stosunku do niechronionych uczestników ruchu.

Zasada zatrzymywania opadu deszczu w miejscu jego opadu stała się priorytetem w projektowaniu. To pociągało za sobą konieczność znalezienia projektantów drogowych, którzy byli gotowi w sposobie myślenia i projektowania odejść od istniejących do tej pory standardów. Odgięte osie jezdni, spadki jednostronne, pobocza mające na celu spowolnienie fali spływu deszczu, zbiorniki retencyjne pod pasami ulic a nawet jezdniami, to tylko niektóre z działań. Kilka lat temu zostaliśmy wyróżnieni za taką politykę na arenie europejskiej nagrodą Innovation in Politics. W zbiornikach retencyjnych w pasach drogowych

jesteśmy w stanie zmagazynować ok. 50.000 m³ wody deszczowej rocznie. W kranach zużywamy ok. 160.000 m³ rocznie, a staw będzie miał pojemność tylko 2.200 m³. Nie ma innego miasta w Polsce, które mogłoby się pochwalić podobnym wynikiem.

Na koniec 2014 r. w Podkowie Leśnej było niespełna 15 km dróg z nawierzchniami, które można było uznać za niepyłące, przejezdne. Żadna z tych dróg nie miała efektywnego i korzystnego dla środowiska systemu odwodnienia, który zatrzymuje wodę deszczową, chroni przed spływem i stratami związanymi z parowaniem. W konsekwencji pozwala wodom opadowym przenikać do warstw wodonośnych czwartorzędowych, z których to później czerpiemy wodę do naszych wodociągów.

Wyremontowaliśmy, wybudowaliśmy, przebudowaliśmy ponad 23,405 km podkowieńskich dróg.

Na kolejną kadencję czekają gotowe dokumentacje na kolejne 3 km oraz wnioski o dofinansowanie przebudowy ulicy Parkowej, który zapewne dostanie pozytywną decyzję.

Na kolejnej stronie Biuletynu przedstawiamy Państwu zestawienie graficzne inwestycji ostatnich dziewięciu i pół roku.

Łącznie ponad 31 km na 44 km wszystkich, to drogi utwardzone. Przejezdne, niepyłące, bez błota, w znacznej części magazynujące wodę opadową, przyjazne dla naszych drzew. Nastawione na pieszych i rowerzystów. W sporej części z urządzonymi poboczami (nasadzenia).

W mieście chronionym układem urbanistycznym udało się również

znaleźć miejsce dla ponad 2,5 km ścieżek rowerowych, gdzie 27 km dróg ma szerokość pasa drogowego mniejszą niż 10 metrów, a przepisy nakazują w niej zmieścić 5 metrów jezdni, 2 metry chodnika, infrastrukturę energetyczną, telekomunikacyjną. Często bywały drzewa, pobocza i odwodnienie. To w wielu miejscach nie było łatwe do zrobienia.

Zasadą, która obowiązywała w obu minionych kadencjach, to konsultowanie założeń każdego z projektów drogowych z mieszkańcami na spotkaniach. Pomimo tego przebudowa Alei Lipowej została zablokowana, także straciliśmy dotację na rozpoczęcie przebudowy. Podobna historia spotkała przebudowę skrzyżowania ul. Akacyjowej z częścią ul. Jana Pawła i jego

doświetlenie w celu poprawy bezpieczeństwa w centrum miasta (to inwestycja Starostwa Powiatowego). Kolejną ulicę, którą próbowano zablokować, to ul. Kościelna. Wykonano ją w części. Toczy się postępowanie o wpis do rejestru zabytków.

Niemniej wydaje się, że bilans ostatnich 9 lat w kwestii poprawy warunków drogowych można ocenić jako bardzo dobry.

2014-2015

- Warszawska na odcinku od ulicy Brwinowskiej do ulicy Głównej

2015

- Bukowa na odcinku od ul. Lipowej do 40 m za ul. Grabową
- Bukowa na odcinku ul. Grabowa do ul. Podleśnej
- Akacyjowa na odcinku ul. Wschodnia – ul. Sosnowa

2016

- Jelenia na odcinku ul. Królicza – ul. Wiewiórek
- Bukowa – odc. ul. Lipowa – ul. Reymonta
- Modrzewiowa – odc. ul. Wschodnia – ul. Sosnowa

2016-2017

- Reymonta – na odc. ul. Żeromskiego – ul. Słowackiego
- Iwazkiewicza

2017

- Paproci od granic miasta i Kwiatowa do ul. Wrzosowej
- Myśliwska na odcinku od ul. Miejskiej do ul. Błońskiej
- Rondo – Bukowa, Al. Lipowa, Topolowa i Sosnowa
- Główna – odcinek od ul. Lotniczej do ul. Błońskiej
- Storczyków na odcinku od ul. Jana Pawła II do ul. Kwiatowej

2017–2018

- Cicha na odcinku ul. Bukowa – ul. Leśna
- Kwiatowa od ul. Paproci do ul. Parkowej, odcinek zachodni

2018

- Topolowa
- Ścieżka rowerowa wzdłuż Torów WKD Zachodnia Główna
- Ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Jeleniej
- Ścieżki rowerowe w ul. Dębowej, Żubrowej i Rysiej

2018–2019

- Modrzewiowa – odc. od ul. Wschodniej do ul. Jana Pawła II

2019

- Iwaskiewiczza – końcówka z zawrotką i połączeniem ze ścieżką rowerową

2019–2020

- Helenowska na odcinku od ul. Brwinowskiej do ul. Jeleniej
- Irysowa od rowu RS 11, Sójek, Różana i Borowin

2020

- Kościelna odcinek ul. Modrzewiowa – ul. Akacjowa
- Dębowa
- Sosnowa od ul. Modrzewiowa – ul. Bukowa
- Grabowa od ul. Bukowej do ul. Sosnowej
- Mickiewiczza na odcinku od ul. Reymonta do ul. Sienkiewiczza
- Sasanek od ul. Bluszczowej do rowu RS 11 i rękaw w ul. Głogów
- Wróbla na odcinku od ul. Jaskółczej do ul. Sokolej
- Błońska na odcinku od ul. Jeleniej do ul. Myśliwskiej
- Wiewiórek
- Słowackiego
- Świerkowa/Akacjowa – dojście do stacji WKD Główna
- Ścieżka rowerowa wzdłuż trasy 719

2021

- Lotnicza na odcinku od ul. Brwinowskiej do końca pasa drogowego Główniej
- Kwiatowa – projekt zamienny – rondo – Storczyków
- Sarnia od ul. Króliczej do ul. Myśliwskiej

2022

- Miejska odc. od ul. Jeleniej do Myśliwskiej
- Kwiatowa rondo + Sasanek do przepustu
- Ptasia
- Bażantów
- Miejska odc. od ul. Myśliwskiej do ul. Głównej
- Topolowa – sięgacz
- 11 Listopada 100 m od ul. Bukowej w stronę ulicy Leśnej i odc. do torów WKD
- Sępów
- Szczygła
- Borsucza
- Lisia

2023

- Gołębia
- Sokola
- Orla
- Kolejowa odc. pomiędzy ul. Sosnową a ul. 11 Listopada, ciąg pieszo rowerowy
- Sarnia odc. od ul. Króliczej do ul. Lisiej
- Grabowa odcinek ul. Bukowa – ul. Modrzewiowa
- Grabowa skrzyżowanie wyniesione z Modrzewiową
- Miejska na odcinku od ul. Głównej do ul. Brwinowskiej
- Krecia
- Jeża
- Krasek
- Ogrodowa
- Sosnowa – od ronda na ul. Bukowej do ul. Dębowej
- Wierzbowa
- Wilcza
- Klonowa
- Jaskółcza
- Jaśminowa
- Ptasia

2023

- Warszawska na odcinku od ul. Brwinowskiej do ul. Słowiczej
- Zachodnia
- Kolejowa * odcinek od ul. 11 Listopada do granic miasta
- Sosnowa * pomiędzy Modrzewiową, a Akacją
- Grabowa * pomiędzy Modrzewiową, a Akacją
- Modrzewiowa - odcinek od ul. Jana Pawła II – do ul. Akacyjowej, MOK*
- Kukułek *
- Błońska * odcinek od ul. Myśliwskiej do ul. Głównej
- Główna – odcinek ul. Błońska – ul. Warszawska*

Łączna długość 23,3 km. Wartość prac ponad 50 mln zł

* W trakcie realizacji i procedurze przetargowej

ul. Helenowska. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 3 525,30 m³ wód opadowych.

ul. Sójek

3. ul. Lipowa – projekt przebudowy zabytkowej Alei Lipowej zawierał wkomponowanie ścieżki rowerowej na całej długości, przebudowie sieci teletechnicznej i chodnika na wysokości ronda. Do prac projektowych została zaproszona dr Marzena Suchocka, ekspert naukowej, wykładowczyni w Katedrze Architektury Krajobrazu SGGW, pracownik Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, gdzie jest kierownikiem Zespołu Badań i Analiz Stanu Zdrowotnego Zadrzewień na Terenach Zurbanizowanych. Pani dr Marzena Suchocka była również przewodniczącą Sekcji Drzew Miejskich Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego. Pomimo wielu spotkań z mieszkańcami, posiadaniu wielu opinii na temat przebudowy Alei Lipowej, inwestycja nie doszła do skutku z uwagi na oprotestowanie przez stowarzyszenie. Przy okazji straciliśmy blisko 600 000 zł dofinansowania i dokumentację o wartości ponad 80 000 zł. Projekty zakładały nie tylko budowę ciągu pieszego, drogi,

ścieżki, ale również kablowanie sieci energetycznej, teletechnicznej i budowę nowego oświetlenia. Do dnia dzisiejszego postępowanie wszczęte z inicjatywy stowarzyszenia Genius Loci, dla którego wsad „merytorycz-

ny” opracowała Prezes Dendropolis, nie zostało zakończone.

System odwodnienia w ulicy Lipowej miał mieć roczną zdolność zmagazynowania 1 150,00 m³ wód opadowych.

ul. Sosnowa. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania odpowiednio w ulicy Sosnowej 528 m³ wód opadowych.

ul. Dębowa

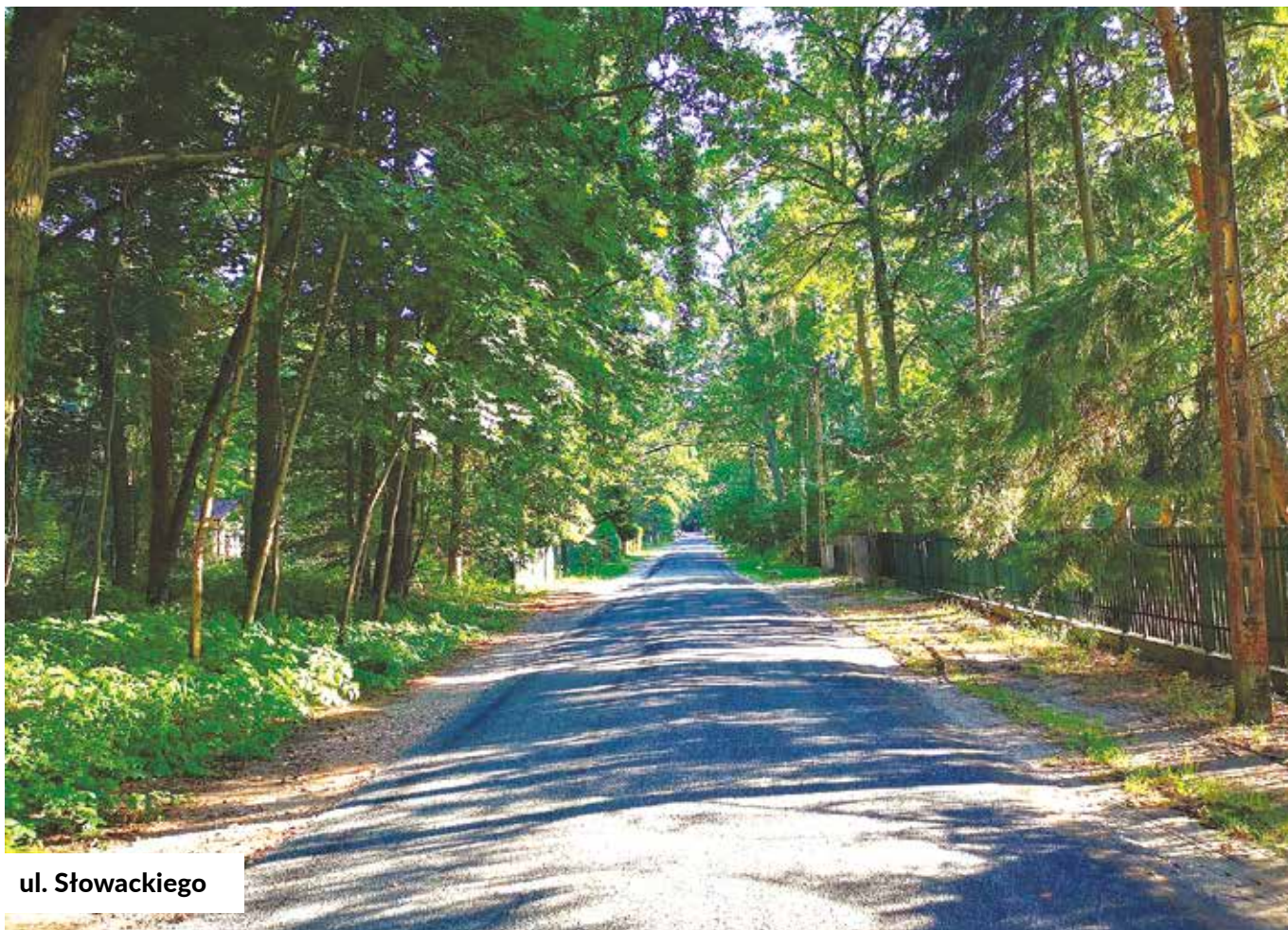

ul. Mickiewicza. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 732,00 m³ wód opadowych.

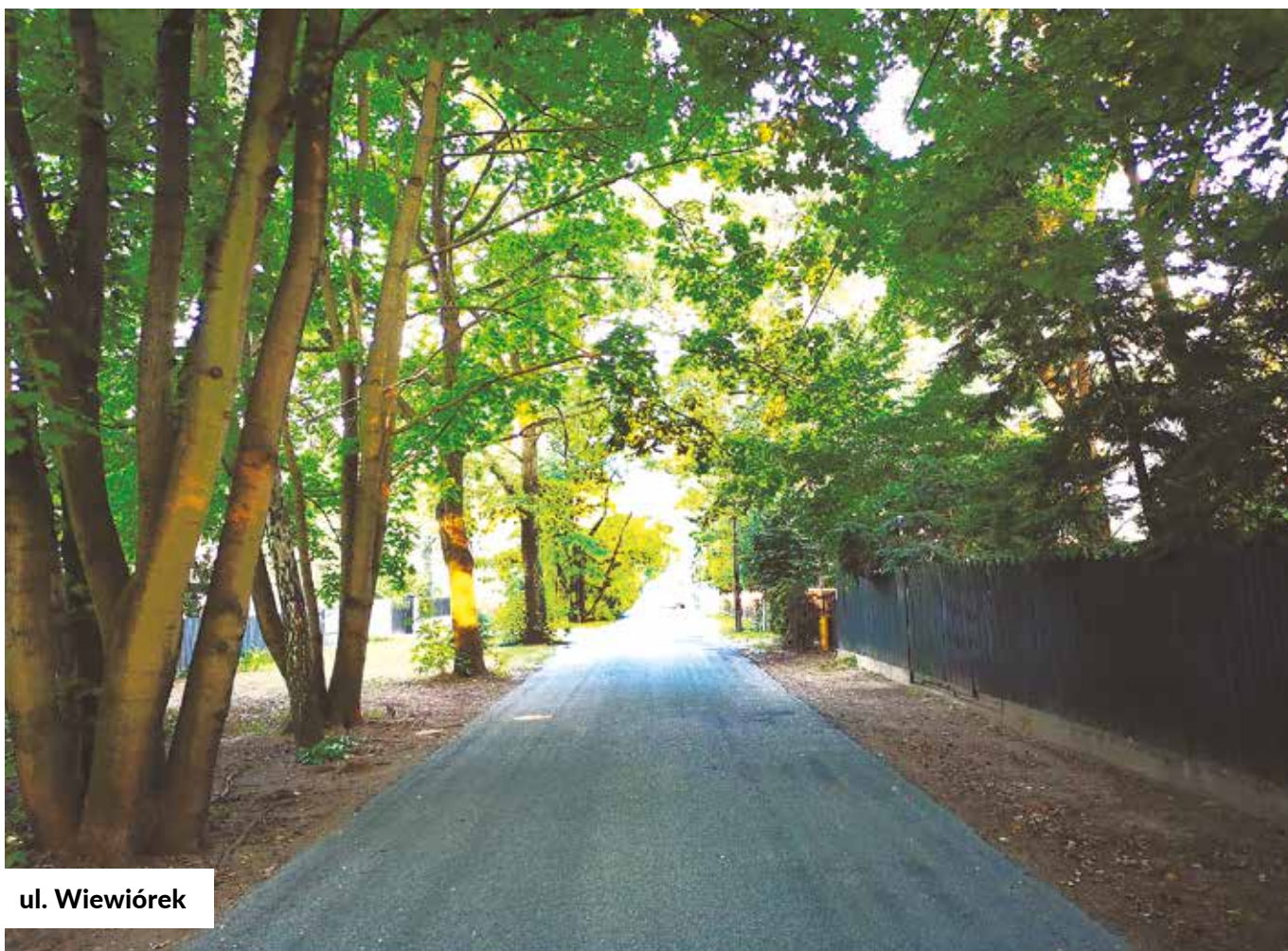

ul. Kościelna. Na wyremontowanym odcinku pojawiły się drewniane donice z kwiatami. W celu zwiększenia bezpieczeństwa pieszych, a w szczególności dzieci, na całej długości ulicy została wprowadzona strefa zamieszkania. Remontu drugiej części Kościelnej nie byliśmy już w stanie wykonać z uwagi na wniosek Dendropolis o wpisanie

jej po raz kolejny do rejestru zabytków. Samo wszczęcie postępowania na podstawie art. 10 a ustawy o ochronie zabytków, który pojawił się w 2018 roku uniemożliwia prowadzenie i podjęcie jakichkolwiek prac przy takim obiekcie. Postępowanie do dnia dzisiejszego nie zostało zakończone.

ul. Słowackiego

ul. Wiewiórek

ul. Błońska. System zatrzymywania wód opadowych pozwoli na retencjonowanie ponad 4 527,10 m³ deszczówki w roku.

ul. Świerkowa przy wjeździe na teren MOK. System ma zdolność zmagazynowania 935,40 m³ wody opadowej rocznie.

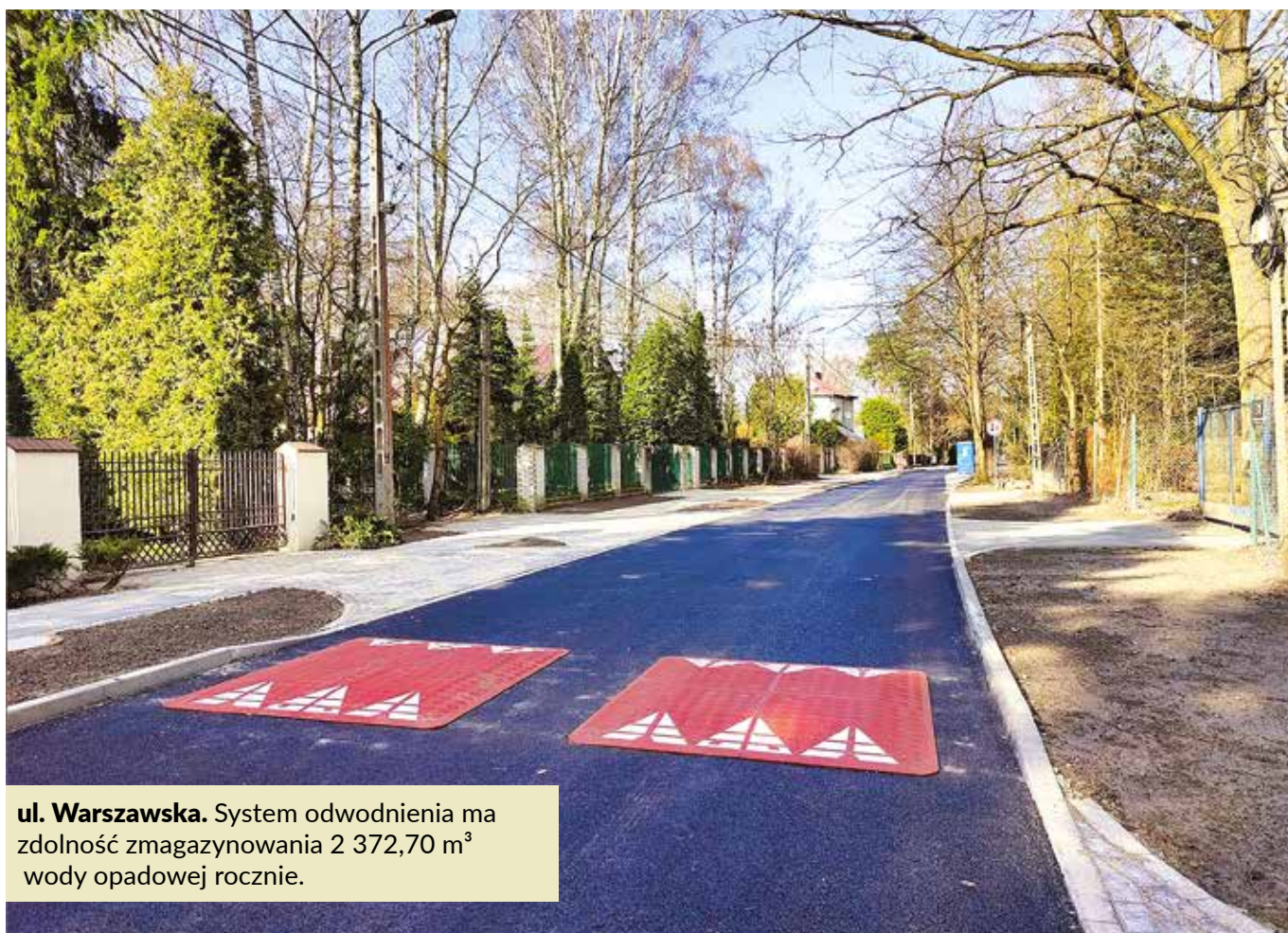
ul. Wróbla. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 1413,60 m³ wód opadowych.

ul. Sasanek. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 789,43 m³ wód opadowych.

Remont chodnika w ul. 11 Listopada

ul. Warszawska. System odwodnienia ma zdolność zmagazynowania 2 372,70 m³ wody opadowej rocznie.

ul. Brwinowska

ul. Lotnicza

ul. Miejska

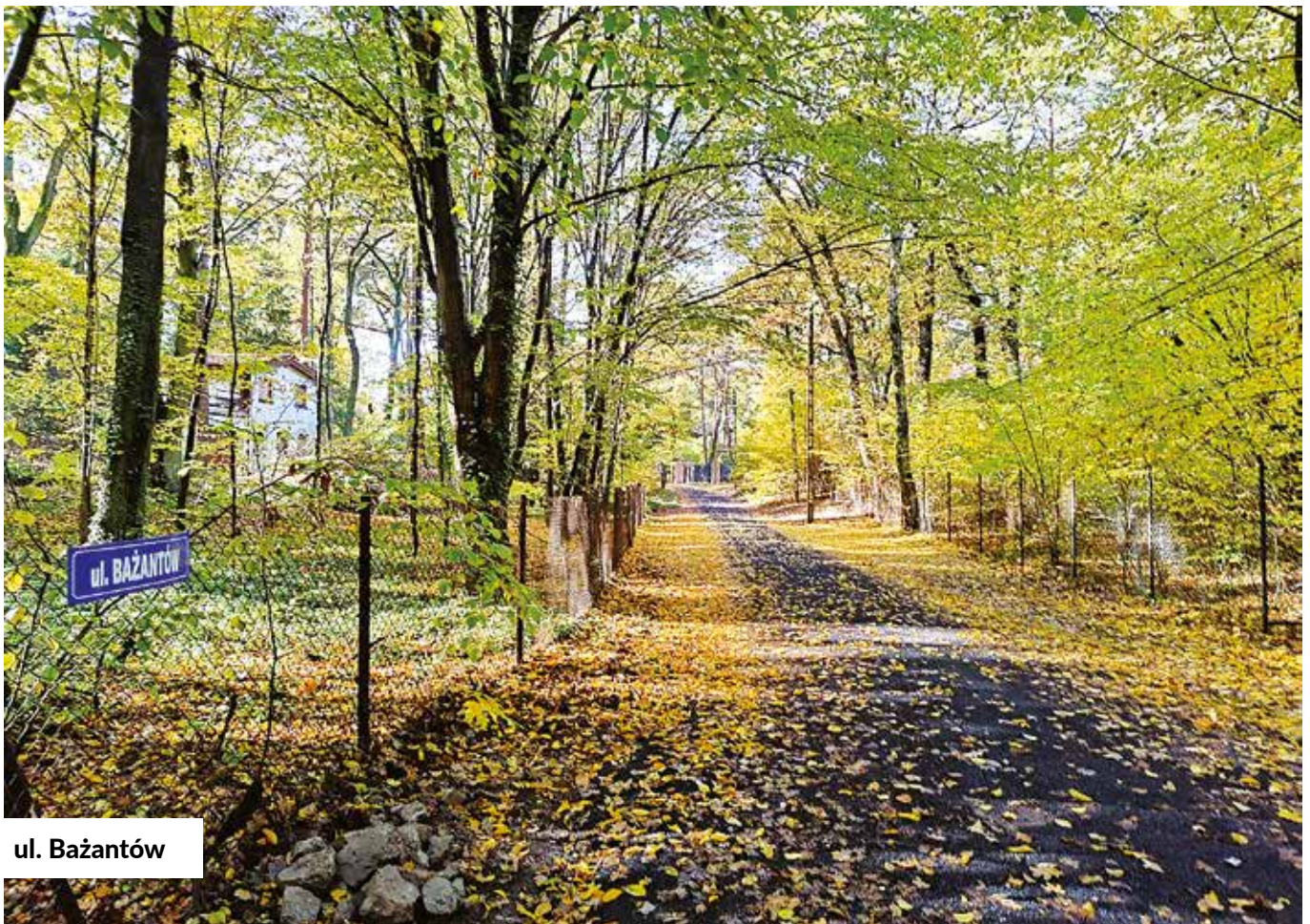
ul. Kwiatowa. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 890,46 m³ na rok.

ul. Sarnia. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 3 380,30 m³ wód opadowych.

Rondo im. prof. Kazimierza Michałowskiego

ul. Bażantów

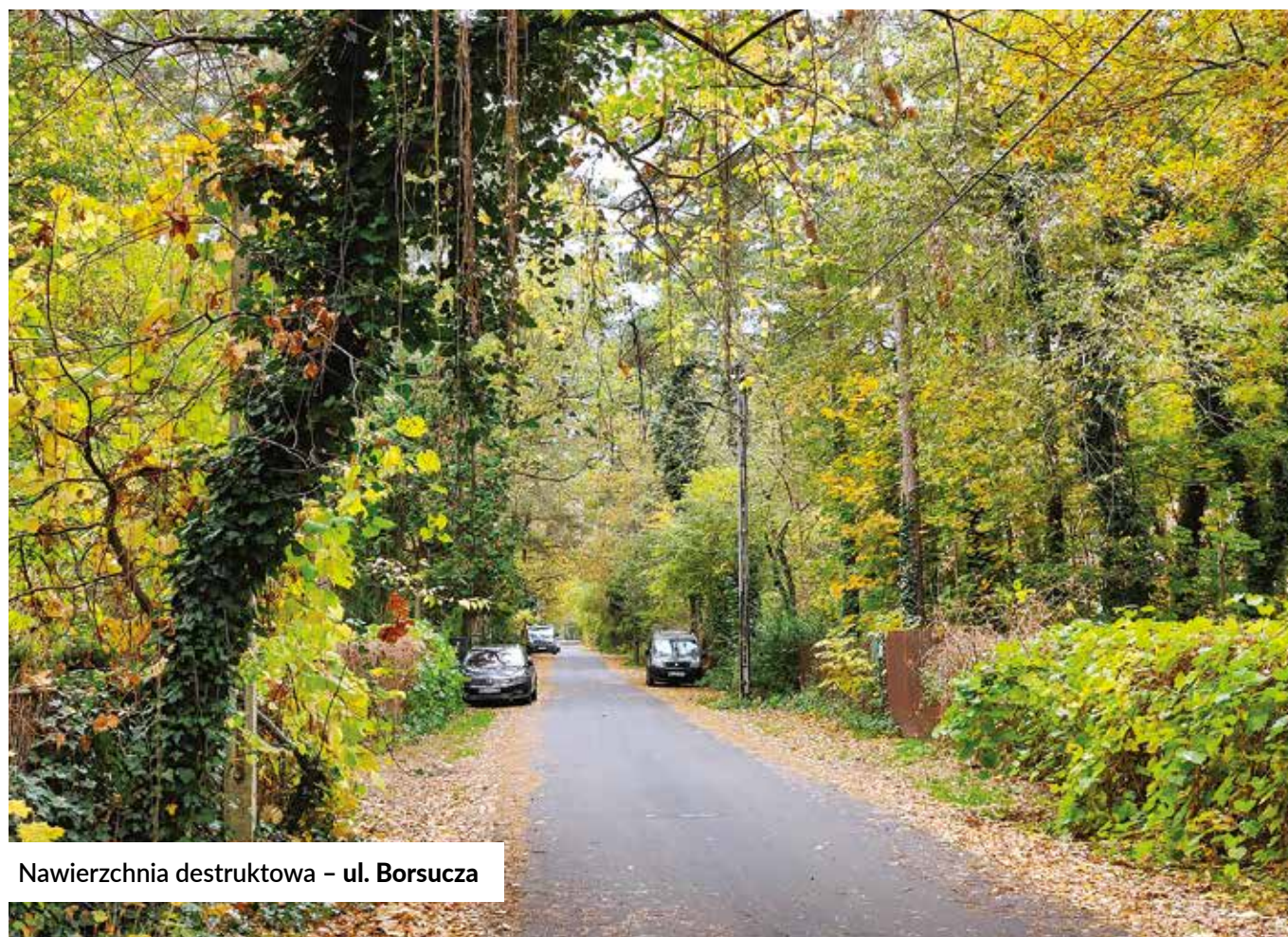
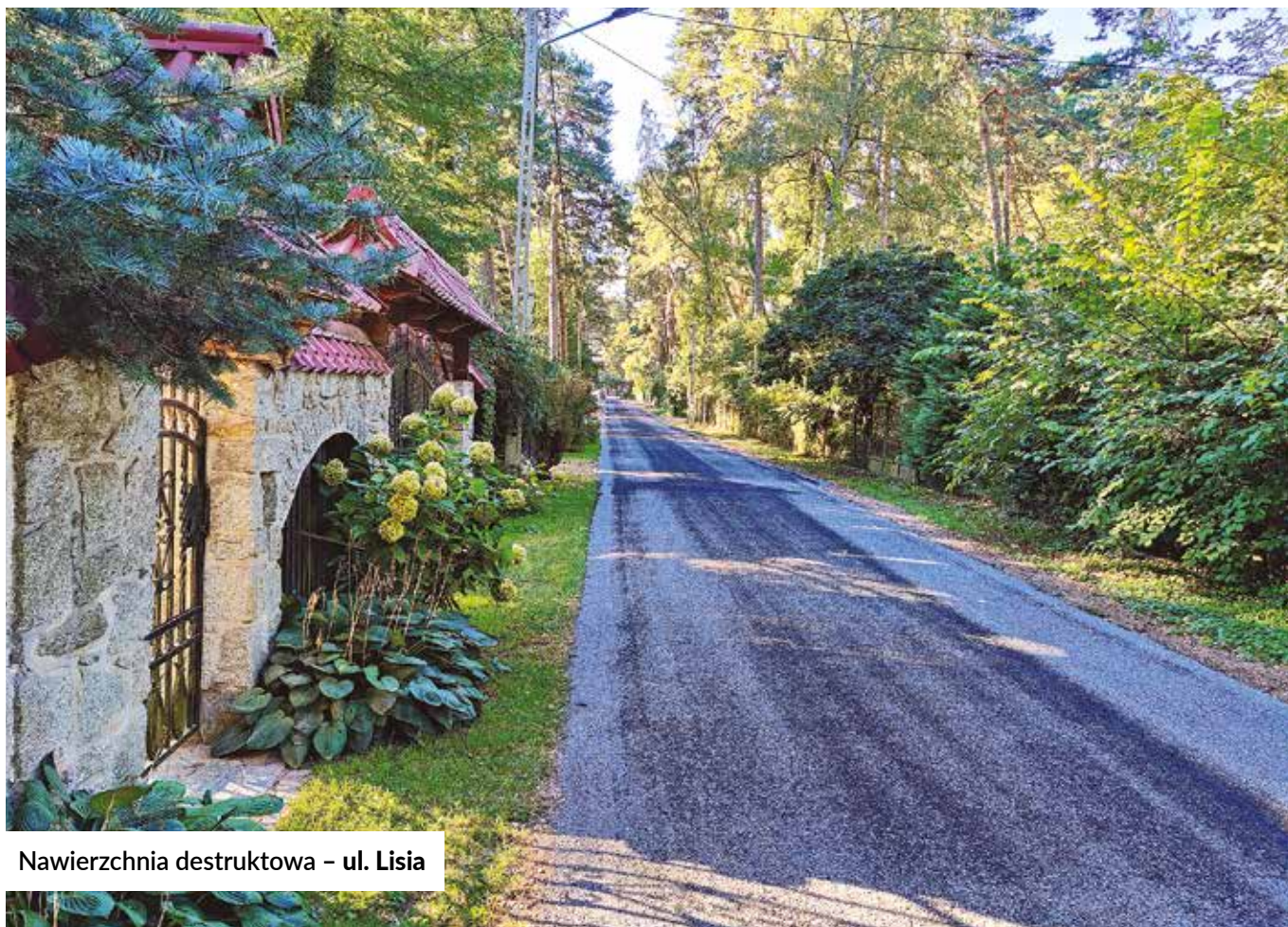
ul. Ptasia

Sięgacz w ul. Topolowej. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 99,4 m³ wód opadowych

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Klonowa

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Szczygła

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Jeża

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Krasek

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Krecia

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Ogrodowa

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Wierzbowa

Nawierzchnia destrukcyjna - ul. Wilcza

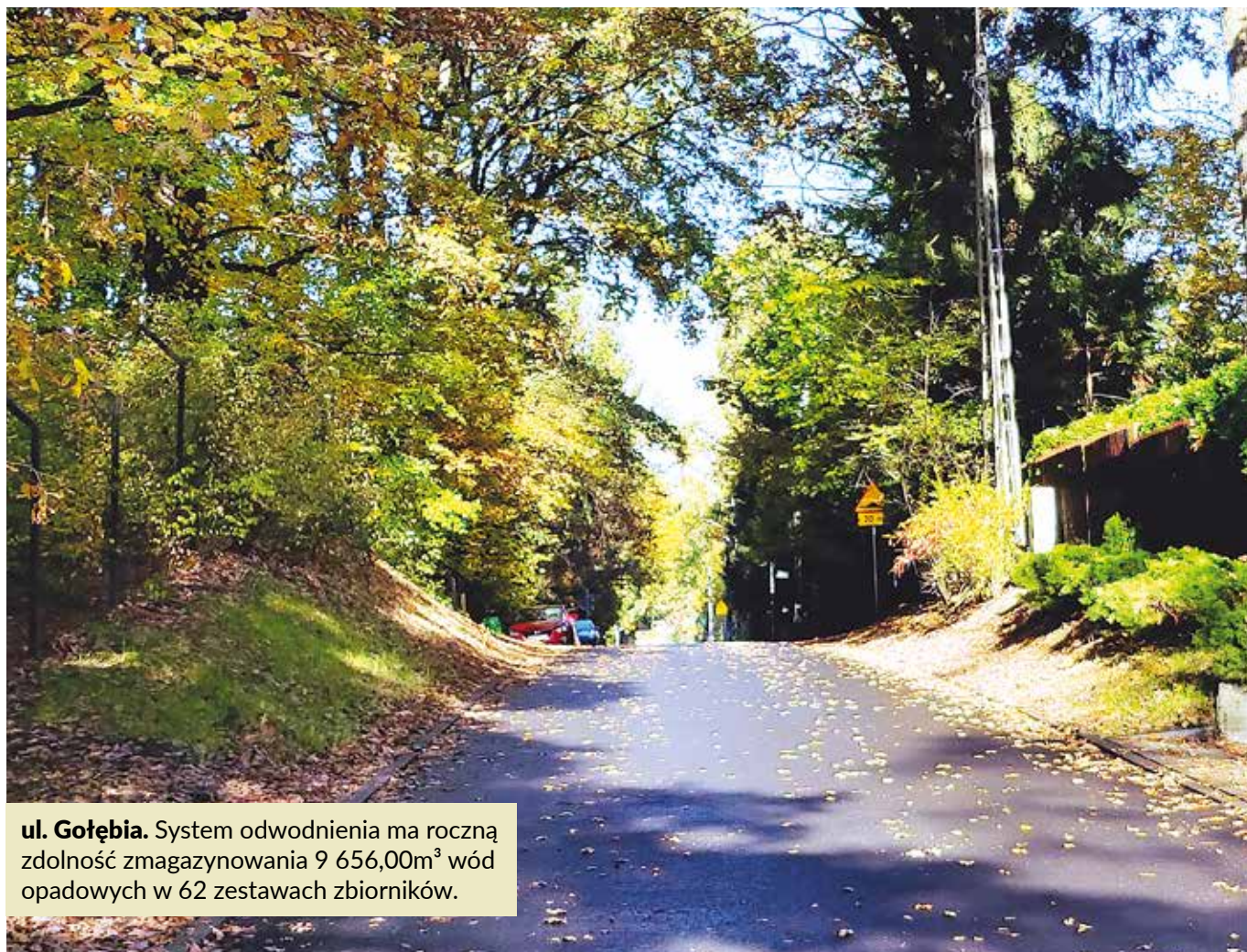
ul. Kolejowa. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 1604,02 m³ wód opadowych.

ul. Orla

ul. Sokola

ul. Gołębia. System odwodnienia ma roczną zdolność zmagazynowania 9 656,00m³ wód opadowych w 62 zestawach zbiorników.

ul. Zachodnia oraz ścieżka rowerowa od WKD Podkowa Leśna Zachodnia do ul. Milanowieckiej w Owczarni.

ul. Gabowa. System odwodnienia ulicy ma roczną zdolność zmagazynowania 1 035,00 m³ wód opadowych.

Ogłosiliśmy przetarg na budowę **ul. Kukutek** na całej jej długości. Prace obejmą budowę jezdni asfaltowej, skrzyżowania wyniesionego z ul. Ptasia, przebudowę

kolizji z liniami energetycznymi i teletechnicznymi. Ulica zyska też system odwodnienia w postaci podziemnych zbiorników retencyjnych o rocznej zdolności

magazynowania 1919 m³ wód opadowych. Tym samym zachodnia część Podkowy Leśnej, będzie częścią z nowymi, niemalże wszystkimi drogami.

Z zaprojektowanych do przebudowy dróg nie udało się przebudować **ul. Lipowej** – z uwagi na protesty; odcinka **ul. Kościelnej** – z uwagi na wszczęcie procedury objęcia tego odcinka kolejną formą ochrony; **ul. Jodłowej** – z uwagi na brak uregulowania stanu prawnego ulicy, co w konsekwencji doprowadziło do utraty ważności dokumentacji. W zeszłym roku ul. Jodłowa znalazła rozstrzygnięcie i Wojewoda Mazowiecki wydał ostateczną decyzję stwierdzającą prawo własności miasta do całości ulicy bez konieczności wypłacania odszkodowania. Podobny los spotkał nieprzebudowaną część **ul. Głogów**. Już po uzyskaniu pozwolenia na budowę i pozwolenia wodnoprawnego w 2017 r., w zupełnie innej sprawie, dotyczącej osób fizycznych, sąd ujawnił działkę hipoteczną w części dawnej działki nr 65,

która stanowiła współwłasność Miasta Podkowa Leśna. W efekcie sprawy sądowej, w której stroną nie było Miasto Podkowa Leśna, doszło do podziału dawnej działki nr 65 i ujawnienia nowych, nie tylko w ewidencji gruntów, ale także w dokumentach własnościowych. Stan prawny się zmienił. Jest to o tyle niekorzystna sytuacja, że nie mają zastosowania przepisy przejściowe ustawy z lat 90., które pomogłyby w regulacji stanu prawnego. Dodatkowo część instalacji odwodnienia ulicy, jak i jej elementów konstrukcyjnych znajduje się na nowo wydzielonej działce, do której Miasto nie ma żadnych praw. Bez zgody właściciela nie można prowadzić prac na terenie jego własności. Nieprzebudowana część nigdy nie była ulicą publiczną, dlatego brak uregulowanego stanu prawnego nie pozwala na jej przebudowę

i skorzystanie z innych możliwości, jakie daje prawo administracyjne.

Na realizację czekają dokumentacje z ważnymi pozwoleniami na budowę **ul. Szpaków**, **ul. Sarniej** (na odcinku od ul. Myśliwskiej do ul. Głównej), **ul. Głównej** (od ul. Warszawskiej do ul. Wiewiórek; wcześniejszy odcinek jest w trakcie procedury przetargowej), **ul. Mickiewicza** (na odcinku od ul. Sienkiewicza do ul. Młochowskiej), **ul. Ejsmonda**, **ul. Bobrowej**, małych odcinków **ul. Kwiatowej**. **Ul. Myśliwska** wymaga opracowania projektu zamiennego obejmującego kompleksowe rozwiązanie kwestii jej odwodnienia. Na przebudowę **ul. Parkowej** w trybie „projektuj i buduj” złożyliśmy wniosek o dofinansowanie do Marszałka Województwa Mazowieckiego. Z dużym prawdopodobieństwem wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie.

Budynki miejskie 2018–2024

1. Przedszkole Miejskie im. Krasnala Hałabały.

Nowoczesny budynek miejskiego przedszkola, który powstał w technologii modułowej, w standardzie pasywnym w oparciu wyśrubowane normy zapotrzebowania na energię oraz o komfort przyszłych jego użytkowników: dzieci, rodziców

oraz kadry nauczycielskiej. Nowoczesny, ekologiczny projekt nowego przedszkola został przygotowany przez firmę Bjerg Arkitektur. Nowe przedszkole jest budynkiem dwukondygnacyjnym o powierzchni użytkowej 1488,88 m². Bryła obiektu posiada atrium, w którym w dniu otwarcia zostało posadzone drze-

wo. Układ pomieszczeń w budynku został zaprojektowany tak, aby maksymalizować zyski ciepłe od światła słonecznego w miesiącach zimowych. Sale o powierzchni od 69 do 87 m² przeznaczone dla dzieci, znajdują się głównie w południowej części budynku, natomiast pomieszczenia techniczne i socjalne w pół-

nocnej. W nowym przedszkolu jest 6 sal przedszkolnych oraz jedna dostosowana na potrzeby młodszych dzieci. Dzięki zastosowaniu stalowej konstrukcji modułowej budynek został oddany do użytkowania błyskawicznie – umowę na wykonanie robót podpisano 15.04.2020 r., natomiast prace zakończono 21.06.2021 r., a zakres prac obejmował także rozbiórkę dawnego budynku przedszkola. Elewacja obiektu została wykonana z desek elewacyjnych imitujących drewno w kolorze orzecha włoskiego, co było podyktowane między innymi

potrzebą zwiększenia bezpieczeństwa p.poż. z uwagi na otoczenie drzew. Wykonano także system zacieniający w formie łamaczy światła, który w letnie dni, gdy kąt padania promieni słonecznych jest wysoki, będzie zacieniać pomieszczenia, a w zimowe – nie będzie stanowił przeszkody dla dobrego oświetlenia. Wody opadowe z połaci dachowych są gromadzone w zbiorniku i wykorzystywane do podlewania roślin. Koszt budowy przedszkola to blisko 12 mln zł (dla porównania w jednej z okolicznych gmin, w której także wybudowano przedszkole o po-

wierzchni prawie dwa razy mniejszej tj. 869 m², koszt budowy wyniósł 8 965 800,50 zł, a budynek wybudowano w technologii tradycyjnej, bez troski o środowisko, w dodatku dwa lata wcześniej). Po oddaniu budynku, zamontowano mobilną ścianę akustyczną dzielącą największą salę na dwie niezależne – rozwiązanie umożliwiło stworzenie dodatkowej przestrzeni dla powiększającej się grupy przedszkolaków, bez utraty funkcjonalności sali, jako świetlicy będącej miejscem występów i prezentowania talentów przez najmłodszych mieszkańców Podkowie Leśnej.

2. Termomodernizacja budynku Urzędu Miasta Podkowa Leśna.

W ramach prac wykonano podłogi parteru, które zyskały izolację, niezbędne atesty oraz schludny wygląd. Pomieszczenie toalety na parterze dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wymieniono również nieszczelne okna na parterze oraz drzwi do pomieszczeń. Wykonano część instalacji elektrycznej i teletechnicznej, w tym wymieniono oświetlenie z lamp jarzeniowych

na ledowe oraz zamontowano sufit podwieszany w korytarzu maskujący część instalacji. Docieplone zostały od wewnątrz ściany szczytowe piętra i części dachu. Wykonana została także elewacja budynku z odtworzeniem jej historycznego, przedwojennego wyglądu tj. odtworzenie detali ceglanych (narożniki, gzymsy, wykończenia okien itd.). Do budynku dobudowano przed remontem podjazd dla osób z niepełnosprawnościami. Termomodernizacja zo-

stała zrealizowana w ramach projektu pn.: „Podkowa Leśna dociepla budynki użyteczności publicznej” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego osi priorytetowej IV „Przejsie na gospodarkę niskoemisyjną”. Później wszystkie pomieszczenia na I piętrze i część pomieszczeń parteru doczekała się montażu klimatyzacji. W budynku urzędu, w gorące letnie dni temperatura przekraczała dopuszczalne normy do pracy.

3. Nowa siedziba Centrum Usług Wspólnych.

W budynku przy ul. Błotnickiej 46/48 na pierwszym piętrze, zaadaptowano pokoje dla pra-

cowników i dyrektora, pomieszczenie dla archiwum, przebudowano toaletę oraz wykonano aneks socjalny. Centrum Usług Wspólnych to sa-

morządowa jednostka organizacyjna, która prowadzi działalność rachunkowo-księgową na rzecz placówek oświatowych w Podkowie Leśnej.

4. Termomodernizacja budynku komunalnego przy ulicy Jaworowej 13.

W ramach projektu Niska Emisja w Podkowie Leśnej miasto zrealizowało zadanie polegające na wymianie źródeł ciepła i termomodernizacji budynku przy ul. Jaworowej 13. Zakres prac obejmował m.in. docieplenie fundamentów budynku oraz ich izolację przed wilgocią, a także wymianę urządzeń grzewczych (wymieniono 5 „kopciuchów” w 5 lokalach). Podjęte kroki przyczyniły się do redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza, jak również do osiągnięcia długofalowych korzyści w postaci mniejszych kosztów ogrzewania budynku. Przedsięwzięcie poprawiło również aspekt estetyczny obiektu, dodając mu jaśniejszą, cieplejszą odstonę. Budynek nabrał świeżości oraz doskonale wkomponowuje się w walory podkowieńskiego otoczenia. Podobny zakres prac został wykonany w innej podkowieńskiej willi, będącej budynkiem komunalnym, w „Helu” przy ul. Jana Pawła II. Tam

też wykonano izolacje, docieplenia, wymianę stolarki, wybudowano instalację gazu, kotłownię i zlikwidowano wszystkie kopciuchy. Wpis

budynku do rejestru zabytków przeszkodził w wykonaniu całego planowanego zakresu prac. W „Złotej Podkowie”, przy ul. Jaworowej 13 wyremontowaliśmy również klatkę schodową. prace polegały na wyrównaniu ubytków tynkiem mineralnym/gładzią szpachlową i pomalowaniu ścian farbą lateksową. Uszkodzone elementy schodów zostały wymienione. Znajdująca się na nich łuszcząca farba została usunięta, a schody na nowo pomalowane. Naprawiono i usztywniono zamocowania barierki.

5. Remont dachu hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Bohaterów Warszawy.

Naprawa polegała na wymianie uszkodzonych oraz wadliwych obróbek blacharskich w części szczytowej, okapowej i bocznej budynku wraz z dodatkowymi uszczelnieniami, wymianie zawilgoconej wełny mineralnej i płyt OSB. Wymienione zostały również uszkodzone i wadliwe obróbki blacharskie na elementach żelbetowych elewacji z oknami i rurą spustową. W ramach prac

wykonano docieplenia przestrzeni dachowej, uszczelnienia pęknięć papy termozgrzewalnej oraz naprawę tynków ścian wraz z malowaniem po zaciekach zarówno w hali sportowej, jak i na elewacji budynku. Dodatkowo, przez całe ostatnie dwie kadencje „walczyliśmy” z przeciekającym lub zbyt „pocącym” się dachem dużej sali gimnastycznej. Niestety, wygląda na to, że w najbliższej przyszłości należy zdjąć cały dach i wybudować w odmiennej, niż ta z 2010 roku technologii.

6. Remont sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej im. Bohaterów Warszawy.

Prace remontowe obejmowały małą salę gimnastyczną. Ze ścian i sufitów skuto stare tynki, a w ich miejsce położono nowe mineralne. Sala gimnastyczna została pomalowana w dwóch kolorach. Powieszono nowe drabinki gimnastyczne, naprawiono mocowania i zamontowano nowe osłony na grzejnikach. Naprawiono także sterowanie oknami uchylnymi z poziomu zero i wykonano indywidualne zabezpieczenia okien uchylnych.

7. Modernizacja dachu budynku przy ul. Jana Pawła II 3.

W ramach tego zadania wymieniono części obróbki blacharskie i kominowych dachu płaskiego wraz z uszczelnieniem przejść kanałów wentylacyjnych i przewodów klimatyzacyjnych.

11. Zaplecze socjalne dla pracowników gospodarczych Urzędu Miasta.

Również w budynku przy ul. Błońskiej 46/48 powstały dla pracowników gospodarczych pomieszczenia socjalne obejmujące budowę łazienki i WC oraz aneks kuchenny. Pracownicy terenowi przenieśli się do wyremontowanego pomieszczenia z budynków gospodarczych przy Pałacyku Kasyno.

12. Archiwum Towarzystwa Przyjaciół Miasta Ogrodu Podkowa Leśna.

Pomieszczenie o pow. 30 m² w budynku przy ul. Błońskiej 46/48 zostało poddane remontowi i przekazane na społeczne archiwum TPMOPL jako pomieszczenie pomocnicze/techniczne.

13. Modernizacja dachu budynku przy ul. Orlej 4.

W ramach zadania wymieniono obróbki pasa podrynnowego oraz dokonano wymiany gontu (pokrycia dachowego) na dwóch skosach.

8. Remont dachu budynku przy ul. Głogów 11.

W ramach prac wymieniono nie tylko dach, ale również obróbki blacharskie. Dodatkowo wymieniono zawil-

goconą izolację (wełnę mineralną), zastępując ją styropianem oraz podbitkę, zastępując ją płytą OSB o specjalnym rodzaju, wykorzystywaną w warunkach o wysokiej wilgotności.

9. Remont lokalu komunalnego w budynku przy ulicy Świerkowej 1.

Zakres prac obejmował malowanie ścian i sufitów, wymianę instalacji elektrycznej oraz wykonanie nowej instalacji hydraulicznej. Podłogi zyskały nową wykładzinę PCV. Wymieniono drzwi, a stolarka drzwiowa została naprawiona i pomalowana. W oknach pojawiły się nowe szyby. Zanim przystąpiono do prac remontowych lokal został grun-

townie opróżniony i posprzątany oraz przeprowadzono jego dokładną dezynfekcję. Budynek, oprócz remontu lokalu, zyskał również pomieszczenie nowej łazienki. Wykonano instalację kanalizacyjną oraz nową instalację dla wody ciepłej i zimnej, zamontowano kabinę prysznicową, umywalkę oraz elektryczny podgrzewacz do wody. Lokal o powierzchni 56 m² przeszedł kompleksowy remont i został przekazany kolejnemu najemcy.

10. Przygotowana została pełna dokumentacja adaptacji I piętra budynku komisariatu Policji na potrzeby archiwum urzędu miasta.

Od lat, I piętro komisariatu nie jest wykorzystywane przez Policję. Mówimy o pomieszczeniu o powierzchni

ponad 120 m². Dzięki porozumieniu z Policją, ustalono, że po wybudowaniu niezależnej zewnętrznej klatki schodowej i odcięciu parteru, całe piętro będzie wykorzystywane na potrzeby Urzędu Miasta Podkowa Leśna oraz Obywatelskiego Archiwum Podkowy Leśnej TPMOPL.

Infrastruktura sportowa

Nowa infrastruktura sportowa przy Szkole Podstawowej im. Bohaterów Warszawy – na terenie szkolnego placu wykonano specjalną nawierzchnię bieżni do skoku w dal oraz nawierzchnię boiska do siatkówki i badmintona. Nowym miejscem jest boisko do tenisa, gdzie stanęły stoły do gry. Wszystkie nawierzchnie wykonano z poliuretanu, który wyróżnia się dużą wytrzymałością i jest jednym z najlepszych materiałów, jeśli chodzi o wykończenie nawierzchni boisk.

Na terenie szkoły wykonano także bieżnię terenową o nawierzchni mineralnej.

Pumptrack – na kompleks torów rowerowych przy ul. Brwinowskiej 30 składa się duży pumptrack, na którym także dorośli mogą szlifować swoje rowerowe umiejętności oraz mały pumptrack i skilltrack z przeznaczeniem dla młodszych użytkowników (poniżej 12 r.ż.). Na torze dla starszych dzieci i młodzieży, zainstalowany został system pomiaru czasu. Ponadto na obszarze pumptrack'a postawiona została stacja naprawy rowerów, która doskonale spełnia swoją funkcję w sąsiedztwie ścieżki rowerowej biegnącej do Brwinowa.

Automatyczny pomiar czasu wraz z ekranem wizualizacyjnym mierzenia czasu na torze rowerowym – w ramach tego zadania zakupiono i zainstalowano system pomiaru czasu wraz z ekranem wizualizacyjnym, który umożliwia analizę czasu przejazdów, a co za tym idzie poprawę umiejętności jazdy oraz w przyszłości przeprowadzenie zawodów sportowych.

Wielofunkcyjne boisko przy Szkole Podstawowej im. Bohaterów Warszawy – boisko zyskało nową nawierzchnię oraz piłkochwyty. Wyznaczone zostały na nim pola do gry w piłkę ręczną o pełnych wymiarach i dwa boiska do gry w koszykówkę. Na nowym boisku podszlifujemy swoje

umiejętności wrotkarskie oraz zagramy w tenisa ziemnego. Na realizację zadania pn. „Przebudowa nawierzchni boiska wraz z wymianą piłkochwytów” Miasto Podkowa Leśna otrzymało dofinansowanie w wysokości 300 000,00 zł ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego.

5. Młodzieżowa Strefa Aktywności – ogólnodostępna strefa aktywności, która znajduje się na terenie Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich przy ul. Świerkowej 1. W jej skład wchodzi uzupełniony skatepark o nowe urządzenia skatepark (bank z podestem metalowym, funbox, quarter-pipe, ławka, pole jam), street workout (zestaw drążków, drabinek i poręczy, drążki wysokie w kwadracie, poręcze wy-

sokie, niskie poręcze z łąkami), siłownia plenerowa (wahadło, orbiter, ławka, koła Tai Chi, prasa nożna, biegacz), stół do gry w tenisa, piramida linarium (wykonana wcześniej). W ubiegłym roku MSA została wzbogacona o minirampę oraz drewnianą altanę do wspólnych spotkań, ławki i kosze. Obecnie trwa wyłanianie wykonawcy, który wykona nową nawierzchnię w całej strefie.

6. Ścieżki rowerowe – rozbudowana sieć ścieżek rowerowych na terenie Miasta Podkowa Leśna. Ścieżki znajdują się wzdłuż DW 719 (Warszawa – Żyrardów) – od Galerii Podkowa w stronę Milanówka, w ul. Jeleniej, na odcinku WKD Podkowa Leśna Główna – WKD Podkowa Leśna Zachodnia, od ul. Bukowej do ul. Akacyjowej, w ul. Rysiej, w ul. Żubrowej.

Infrastruktura energetyczna

Oświetlenie w Parku Miejskim.

Inwestycja obejmowała budowę kablowej instalacji oświetlenia, światłowodu, monitoringu na terenie parku. Przy okazji została skablowana linia napowietrznego niskiego napięcia. Na terenie parku, wzdłuż zaprojektowanych alejek, dookoła stawu oraz przy Pałacyku i łące zostały postawione nowe dekoracyjne lampy w ilości 37 sztuk, z czego część jest podwójna. Dotychczas, poza wjazdem i częścią pałacową, panowały ciemności, co nie sprzyjało poczuciu bezpieczeństwa, a także uniemożliwiało korzystanie z parku wieczorami.

Pastorały przy ul. Iwazkiewicza.

Nowe oświetlenie wykonane zostało po stronie północnej, gdzie stanęły stylizowane słupy i oprawy typu „pastorał”. Swoim wyglądem nawiązują do tych z ul. Lilpopa i parku. Dzięki symetrycznemu rozmieszczeniu lamp i budowie oświetlenia do ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż torów poprawiła się nie tylko estetyka przestrzeni, ale i funkcjonalność tego popularnego traktu spacerowego. Z powodu braku zgody mieszkańców na pełne schowanie kabli pod ziemię, pozostały słupy i napowietrzna stara linia energetyczna.

Oświetlenie w ul. Bukowej – na odcinku od ul. 11 Listopada do granic miasta.

Zakres prac będących przedmiotem umowy obejmował: wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem zgody Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i pozwolenia na budowę, demontaż istniejącego oświetlenia na linii napowietrznej, wykonanie linii kablowej oraz montaż nowych lamp w typie pastorał. Wykonanie tych prac spowodowało lepsze doświetlenie chodnika dla pieszych, jak również lepsze doświetlenie ulicy.

Przebudowa oświetlenia ulicznego w ul. Topolowej.

W wyniku prac zostało wybudowane oświetlenie typu parkowego zgodnie z projektem, który został opracowany na czas przebudowy ulicy w roku 2017. Zmiana oświetlenia nadała ulicy parkowy charakter, ponadto zostały zdemontowane lampy istniejącego oświetlenia ulicznego, co pozwoliło miastu zaoszczędzić na opłatach dzierżawy słupów od PGE Dystrybucja.

Przy okazji przebudowy **ulicy Kościelnej** także pojawiły się lampy typu pastorał. Ulica nie tylko zyskała nową nawierzchnię, zatoki parkingowe, zachowano strefy bezpieczeństwa od pomnikowych lip, a nowe latarnie doświetlają przestrzeń tej ulicy poprawiając bezpieczeństwo dzieci uczęszczających do pobliskiej szkoły.

W końcu 2014 r. na terenie miasta było zamontowanych 999 opraw świetlnych, jednak ok. 50 z nich oświetlało ulicę sąsiedniej gminy i skrzyżowanie trasy 719 z ul. Brwinowską na terenie Brwinowa. Funkcjonowały 33 oddzielne obwody oświetlenia. Obecnie, teren miasta, ulic i przestrzeni publicznych oświetla blisko 1200 opraw w 16 obwodach. Po wymianie opraw w końcu 2016 r. Miasto dokonało korekty zapotrzebowania na moc, co przełożyło się na niższe koszty dystrybucji i opłaty stałe.

Docelowo, część obwodów oświetlenia zostanie jeszcze wyposażona w nowe moduły sterowania i przepięta

w obwody z fotowoltaiką, to (wraz z magazynami energii) jeszcze bardziej pozwoli osiągnąć oszczędności.

Ogniwa fotowoltaiczne na dachu przedszkola miejskiego.

Zamocowano 74 moduły fotowoltaiczne wraz z podkonstrukcją oraz osprzętem. Łączna powierzchnia modułów fotowoltaicznych to ok. 160 m², a łączna moc zamocowanej instalacji fotowoltaicznej to 33 kWp. Zgodnie z wynikami symulacji znajdującymi się w dokumentacji projektowej zastosowana instalacja pozwoliła uniknąć emisji CO₂ wynoszącej 14 207 kg/rok. Wyprodukowana energia elektryczna zmniejszyła inne wydatki, jakie poniosło miasto, m.in. te związane z oświetleniem ulicznym. Od momentu jej uruchomienia instalacja wyprodukowała ponad 56 MWh energii. Wszystkie miejskie urządzenia, budynki, oświetlenie, pompownie, SUW, MOK, Pałacyk, szkoła, przedszkole rocznie zużywają ok. 650 MWh energii.

Praca tej instalacji energii odnawialnej, od momentu jej uruchomienia tj. 2 marca 2022 r., pozwoliła zredukować emisję CO₂ o 22 094,64 kg, a jest to porównywalne z posadzeniem 660 drzew. Pierwsza instalacja fotowoltaiczna, działająca na budynku naszej biblioteki od 2018 roku, jest jednak dużo mniejszej mocy.

Kolejne instalacje powstały na dachach naszych miejskich budynków: szkoły podstawowej, budynku Werandy, Delikatesów, na Kościelnej 5 obok urzędu i dachu

stajni na ul. Głogów. W sumie wszystkie te instalacje mają moc 201 kWp. To pozwoli rocznie wyprodukować kolejne 170 MWh czystej energii. Instalacje są już od jakiegoś czasu sukcesywnie uruchamiane. **Wszystkie instalacje fotowoltaiczne wybudowane na naszych obiektach będą w stanie wyprodukować rocznie ok. 1/3 całkowitego zaopatrzenia miasta w energię elektryczną.** To dużo zważywszy na stopień zadrzewienia Podkowy Leśnej i bardzo utrudnione warunki nasłonecznienia. Po odbiorach instalacji przez PGE zostaną też uruchomione stacje ładowania pojazdów elektrycznych. W tej materii mamy roczne opóźnienie z uwagi na kłopoty wykonawcy instalacji. Jednym z nielicznych programów KPO z którego Podkowa Leśna będzie mogła pozyskać pieniądze to te na magazyny energii. Jak pokazują dane, które agregujemy od 2 lat, na bieżąco wykorzystujemy tylko ok 25% energii z paneli. Magazyny pozwoliłyby wykorzystać ją prawie w całości.

Oprócz dużych i efektownych działań prowadzone są też te mniej spektakularne, ale po zsumowaniu w skali roku, przynoszące wymierne oszczędności. Energia bierna, pojawia się z zaskoczenia na naszych rachunkach za prąd. Jest to swoisty podatek od innowacji i prób oszczędzania. Dla przykładu: do każdego rachunku za energię elektryczną w naszym przedszkolu PGE, po uruchomieniu fotowoltaiki, naliczało od 900 do 1200 zł opłaty właśnie za energię bierną. Zamontowaliśmy specjalne kondensatory, aby opłaty te zredukować do ok. 100 zł na miesiąc. Tak działamy w każdym przypadku, gdy jest możliwość zaoszczędzenia Państwa pieniędzy.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

1. W roku 2017 r. rozpoczęto **wymianę wodomierzy** oraz wprowadzono ich zdalny odczyt w formie stacjonarnej. Obecnie trwa wymiana wodomierzy w mieście na kolejny 5-letni okres legalizacji urządzeń. Zmieniono też system komunikacji pomiędzy urządzeniami a systemami księgowo-finansowymi i aplikacjami obsługującymi system zaopatrzenia w wodę mieszkańców na bardziej efektywny i mniej awaryjny. W mieście informacje są przesyłane w 4 różnych technologiach, które wobec siebie mogą być zamienne.

2. W 2018 r. **zmodernizowano system sterowania stacji uzdatniania wody przy ul. Warszawskiej**, jednak prace są prowadzone cyklicznie z uwagi na czas eksploatacji urządzeń, jak i konieczność zapewnienia alternatywnych źródeł zasilania w energię całej stacji. Brak stabilności zasilania łączy, o dużej mocy przyłączeniowej ze strony PGE, bardzo niekorzystnie wpływa na wszystkie urządzenia systemu automatyki.

3. W latach 2019-2023 rozpoczęto **budowę spinek wodociągowych** w celu wyeliminowania końcówek sieci. Wykonano trzy spinki wodociągowe na terenie Podkopy Leśnej Wschodnie, w tym jedną pod torami kolejowymi WKD w rejonie ulicy Zamkowej i 11 Listopada. Działania te przyniosły wyrównanie ciśnienia w naszej sieci, jak i ustabilizowały wewnętrzne przepływy wody. Wschodnia Podkopa Leśna zyskała nowe połączenia z siecią pozostałej części miasta.

4. W 2021 r. **podpisano nową umowę z Gminą Brwinów w zakresie przesyłu wody** z Brwinowa do miejscowości ościennych przez teren Podkopy Leśnej.

5. W 2021 r. **zbudowano system monitoringu wizyjnego SUW Warszawska wraz ze stacją pomp Kwiatowa oraz studniami pomiarowymi na granicy miasta.**

6. W latach 2021-2023 wraz z partnerami zewnętrznymi **testowane były nowe systemy monitoringu poziomu ścieków na terenie miasta.** Obecnie wybrane rozwiązania są wdrażane.

7. W 2022 r. **zakończono wzajemne rozliczenia w zakresie dostawy wody z gminą ościenną.** Wszystkie zobowiązania zostały rozliczone.

8. W latach 2022 - 2023 **rozpoczęto budowę systemu zdalnego sterowania oraz monitoringu przepompowni ścieków na terenie miasta.** Aktualnie do systemu wpiętych jest 6 szt. najbardziej newralgicznych przepompowni na terenie miasta z 46 wszystkich. W ramach prac modernizacyjnych wymieniono w obiektach dotychczasowe układy sterowania na nowoczesny system monitoringu wizyjnego. Działania te zapewniły operatorowi możliwość całodobowego śledzenia pracy przepompowni, a nie tylko reagowania na alarmy generowane w przypadku awarii. Nowy system pozwala konserwatorowi na zdalne sterowanie poszczególnymi urządzeniami oraz przekazuje do stanowiska dyspozytorskiego dokładne informacje na temat pracy pomp, częstotliwości ich załączeń, poziomu ścieków w przepompowniach itp.

9. W 2022 r. **zmodernizowano kolejne 5 szt. przepompowni poprzez wymianę armatury hydraulicznej na armaturę ze stali odpornej na środowisko agresywne (ścieki).** Zadanie polegało na wymianie wszystkich elementów wewnętrznych w zbiornikach przepompowni mających wpływ na bezawaryjność pracy całej przepompowni. W trakcie prac wymieniono rurociągi tłoczne, zawory zwrotne, pompy, prowadnice oraz zamontowano drabinki żłazowe. Wszystkie zastosowane elementy wykonano z materiałów odpornych na działanie środowiska agresywnego, jakim są ścieki komunalne.

10. **Remont fragmentu odwodnienia w ul. Błońskiej.** W związku z ciągłym zalewaniem wodami opadowymi wjazdu i części ulicy w rejonie budynku biblioteki i związanymi z tym dużymi uciążliwościami dla mieszkańców, Urząd Miasta zawarł umowę na wykonanie remontu fragmentu odwodnienia ul. Błońskiej w rejonie budynku Biblioteki Miejskiej. Zakres prac obejmował wymianę dwóch uszkodzonych studni chłonnych oraz rur łączących obie studnie, a także montaż kratki ściekowej. Dwie nowe studnie chłonne z funkcją rozsączania zostały posadowione w miejscu istniejących. Grunt wokół studni został wymieniony na żwirowy, umożliwiający szybkie przenikanie wody. W ramach remontu naprawiono także nawierzchnię asfaltową przy budynku biblioteki. Nie jest to jednak rozwiązanie docelowe, problem został tylko połowicznie naprawiony.

11. Rowy w ul. Kasztanowej i Klonowej. Małe, płytkie rowy przydrożne, których zadaniem jest przechwycenie pierwszej fali spływu tak zwanego deszczu 15 minutowego. Podobne rowy pojawiły się w kolejnych odcinkach wypadających na ul. Akacjową, gdzie wody z ulic o nawierzchniach nieutwardzonych powodują lokalne podtopienia nieruchomości zlokalizowanych przy ul. Akacjowej.

12. Usprawniono dwa fragmenty odwodnienia w pasach drogowych. W ramach tego zadania w ul. Kwiatowej (od strony skrzyżowania z ul. Sasanek) zamontowano system gromadzący i odprowadzający wody opadowe w postaci dwóch studni chłonnych z funkcją rozsączania oraz studzienki ściekowej mającej na celu

odbiór wód opadowych z rejonu skrzyżowania. W ul. Kwiatowej, od strony skrzyżowania z ul. Parkową, został wykonany system odwodnienia liniowego w formie ułożonego koryta drogowego, odprowadzającego wody opadowe do rowu odwadniającego przy ul. Parkowej. Podobnie, po okresie kilku lat eksploatacji odwodnienia ul. Modrzewiowej, na prośby mieszkańców zmodernizowano i dodano dodatkowy drenaż odprowadzający nadmiar wód opadowych od skrzyżowania z ul. Topolową do ul. Brzozowej.

13. Wybudowano 4 studnie chłonne o zdolności zatrzymania, zmagazynowania oraz późniejszej infiltracji 576 m³ wody opadowej/rok w ul. Zachodniej, w pasie WKD – zakres, wykonywanych przez firmę INTOP (wykonawcę II toru WKD do Grodziska Mazowieckiego), prac w ul. Zachodniej, polegających na przebudowie torowiska WKD i infrastruktury drogowej, pokrywa się z projektem przebudowy ul. Zachodniej opracowanym na potrzeby Miasta Podkowa Leśna.

14. Podobnie jak w VII kadencji, wszystkie rowy melioracyjne na terenie zostały odmulone, skarpy uformowane, poprawiono umocnienia i zabezpieczenia. Prace nie objęły jedynie odcinka rowu przebiegającego przez rezerwat Parów Sójek.

Zieleń miejska

1. W 2019 r. otrzymaliśmy umorzenie w wysokości 225.500 zł. z pożyczki zaciągniętej w 2016 r. z WFOŚiGW na modernizację oświetlenia elektrycznego – wymianę 999 sztuk opraw ulicznych (wszystkich) w Podkowie Leśnej. Pieniądze zgodnie z zapisami umowy zostały przeznaczone na nasadzenia w mieście. Za ww. kwotę dokonano zakupu drzewek, kwiatów, art. Ogrodniczych, wykonano pielęgnację drzew i zieleni, wykonano nasadzenia na kilku podkowieńskich ulicach.

2. Nasadzenia w Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej – posadzono cebule narcyzów, tulipanów, krokusów oraz czosnków ozdobnych. Dzięki uprzejmości mieszkańców ul. Sokolej, nie tylko przestrzeń Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej wzbogaciła się o różaneczniki. Z tego miejsca bardzo dziękujemy naszym mieszkańcom, którzy postanowili podzielić się wieloma roślinami ze swojego ogrodu.

3. Ścieżka rowerowa WKD Podkova Leśna Główna – WKD Podkova Leśna Zachodnia – na całej długości ścieżki posadzono winobluszczę pięciolistkowe. Niestety działania pracowników WKD, opryski i niefrasobliwość firmy utrzymującej zieleń oraz prace związane z budową II toru WKD do Grodziska Mazowieckiego spowodowały utratę wielu roślin.

4. Ogrody deszczowe w ul. Sienkiewicza i ul. Błońskiej – inwestycja polegała na ukształtowaniu niecki, wypełnieniu niezbędnym materiałem organicznym, umieszczeniem elementów drenujących i nasadzeniu roślin wieloletnich dedykowanych do tego typu założeń. Ogród deszczowy lokalizuje się w najniższych punktach bardzo małych, lokalnych zlewni – zwykle tam, gdzie po deszczu robią się kałuże. Sama „technologia” ma minimalizować straty na parowanie z gleby. Ogród ma pomóc w powolnej absorpcji wody opadowej, zastąpić niekorzystny wpływ strat na parowanie z gleby, na korzystniejszą ewapotranspirację. Ogrody deszczowe mają za zadanie zbierać wody opadowe z tzw. terenów uszczelnionych. Dzięki odpowiedniej roślinności oraz

warstwom filtrującym, podłoże ogrodu deszczowego jest w stanie wstępnie oczyścić wodę i wprowadzić ją do głębszych warstw gleby. Do obsadzenia ogrodów deszczowych wybrano rośliny hydrofitowe mające za zadanie oczyszczanie wody. Zaprojektowano m.in.: wierzbę purpurową 'Nana', kosaćca syberyjskiego, mięte długolistną, wiązówkę błotną, turzycę palmową, barwinka pospolitego czy krwawnicę pospolitą. Są to rośliny wieloletnie, dobrze znoszące okresowe zalewanie oraz suszę.

5. Nasadzenia w pasach zieleni w ul. Mickiewicza i w ul. Myśliwskiej – w ulicy Mickiewicza posadzono krzewy: hortensje 'Bobo', turzyce ptasie łapki 'Variegata', liliowce oraz niewysokie drzewa kwitnące: wiśnie piłkowane. W ulicy Błońskiej oprócz wyżej wspomnianych krzewów i bylin będzie można podziwiać również bergenie oraz róże okrywowe. Pojawilo się również 16 szt. lip w odmianie 'Greenspire' a wiosną możemy podziwiać tulipany, których posadzono ponad 3 tys.

6. Prace pielęgnacyjne w ul. Błońskiej – na odcinku od ul. Brwinowskiej do ul. Słowiczej. Zakres prac obejmował usunięcie uszkodzonych, połamanych lub krzyżujących się gałęzi/konarów; usunięcie suszu w koronach drzew; usunięcie suszu zagrażającego bezpieczeństwu; wykonanie korekty koron zastaniających widoczność znaków drogowych i latarni.

7. Nasadzenia w ul. Wróblej, ul. Helenowskiej, ul. Miejskiej, ul. Lotniczej, rondo Kwiatowa - posadzono drzewa, krzewy, byliny oraz cebule roślin, które pozytywnie wpływają na odbiór wizualny ulic miasta. Rośliny dobrano w oparciu o kontynuację nasadzeń zrealizowanych w latach poprzednich, które bardzo dobrze sprawdzają się w klimacie naszego miasta. Są to m.in. obficie kwitnące hortensje bukietowe w odmianie 'Limelight' i 'BOBO', kalina koralowa 'Compactum', krzewuszką cudowną 'Victoria', róża 'Marathon' oraz bergenie i funkcie. Wśród nasadzeń pojawiły się również trawy ozdobne – turzyca Morrowa 'Variegata' czy rozplenica japońska 'Hameln'. Przy nasadzeniach zastosowano również zieleni zadarniającą w postaci runianki japońskiej 'Green Carpet' oraz dąbrówki rozłogowej 'Burgundy Glow'. Cała inwestycja związana z opracowaniem i realizacją

projektu została wykonana w ramach dotacji uzyskanej przez Miasto Podkowa Leśna na zadanie pn. „Podkowa Leśna dla Klimatu” oraz współfinansowane jest ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Adaptacji do Zmian Klimatu – Mazowsze dla klimatu.

8. Nasadzenia w ul. Miejskiej (na odcinku od ulicy Głównej do ulicy Myśliwskiej), **Sarniej** (na odcinku od ulicy Myśliwskiej do ulicy Króliczej), **Storczyków** (na odcinku od ulicy Kwiatowej do ulicy Sasanek) oraz **Sasanek** (na odcinku od ulicy Kwiatowej do ulicy Storczyków).

9. Pomniki przyrody, ekspertyzy i prace pielęgnacyjne. Dzięki dofinansowaniu w wysokości 100.000 zł z WFOŚiGW, przeprowadziliśmy zabiegi pielęgnacji i konserwacji pomników przyrody oraz wykonaliśmy nasadzenia zieleni niskiej.

Za kolejne pozyskane środki, z udziałem własnych Miasta Podkowa Leśna wypielęgnowanych zostało kolejnych 61 drzew tworzących pomniki przyrody. W ulicy Jana Pawła II - 37, w ulicy Kościelnej - 24. Wszystkie drzewa zostały poddane zabiegom pielęgnacyjnym polegającym na usunięciu posuszu i redukcji koron. Dodatkowo w koronach kilku drzew założone zostały wiązania dynamiczne, które zabezpieczają ich statykę.

Prace wykonano zgodnie z programem prac opracowanym przez specjalistę dendrologa i zatwierdzonym przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

10. Nominacja do nagrody Innovation in Politics

Burmistrz Miasta Podkowa Leśna Artur Tusiński został nominowany do europejskiego konkursu Innovation in Politics (Innowacje w Polityce) za działania w duchu Smart City, a w szczególności za inwestycje w inteligentne wodomierze i zautomatyzowany monitoring zużycia wody.

Konkurs Innowacje w Polityce jest organizowany przez Instytut Innowacji w Polityce (The Innovation in Politics Institute), którego siedziba znajduje się w Wiedniu. W konkursie wyróżnienie otrzymują politycy, którzy odpowiedzialni są za realizację projektów podnoszących jakość życia Europejczyków, a projekty te wnoszą nowe rozwiązania w ośmiu kategoriach: Społeczeństwo, Demokracja, Prawa Człowieka, Ekologia, Społeczność Lokalna, Miejsce Pracy, Dobrobyt, Jakość Życia. Nominowanymi mogą być obywatele i politycy ze wszystkich 47 państw członkowskich Rady Europy. W 2024 roku nominację do nagrody otrzymały następujące polskie projekty: w kategorii Climate protection: „Shame On You! – Anti-Smog Social Campaign”, w kategorii Democracy: „Youth Participatory Budgeting in Rybnik”, w kategorii Education: „Zero Waste Education in Rybnik”.

Mała architektura

Hamaki w Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej – aby stworzyć bardziej przyjazną przestrzeń w Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej ustawione zostały hamaki do letniego odpoczynku.

Ogród Matki i Dziecka – plac zabaw zyskał nowe drewniane urządzenia, tj. huśtawki, domki, sprężynowce, karuzelę. Urządzenia, z odpowiednimi certyfikatami, zostały wykonane z drewna naturalnego. Zakupiono nowy piach z atestem, którym wypełniono piaskownicę. W kolejnym etapie zagospodarowania tej przestrzeni wykonano dwa placzki z bruku dębowego, drewnianą ścieżkę, furtkę w istniejącym ogrodzeniu, a także drewniany podest wokół drzewa pomnikowego.

Barierki nad przepustami – drewniane barierki (niektóre z dodatkowym wsparciem) zamontowano na ul. Akacjowej, ul. Modrzewiowej, ul. Jeleniej oraz ul. Myśliwskiej, ul. Orlej, ul. Sokolej.

Ławki i kosze – sukcesywnie uzupełniamy przestrzeń miejską o jednolite ławki oraz kosze na śmieci. Ławki pojawiły się na Rondzie im. prof. Kazimierza Michałowskiego, ul. Topolowej, ul. Jeleniej, na terenie CKiLO przy Młodzieżowej Strefie Aktywności.

Altana przy Młodzieżowej Strefie Aktywności – drewniana altana pojawiła się na terenie CKiLO przy ul. Świerkowej 1 i ma pełnić rolę miejsca spotkań dla wszystkich pokoleń mieszkańców Podkowy Leśnej.

Wiata w Lesie Młochowskim – docelowo mają pojawić się również stoły i ławki, przy których entuzjaści pieszych wycieczek będą mogli odpocząć.

Zniczodzielnia oraz narzędziodzielnia – niewielkie regały ustawione przy obu wejściach na miejski cmentarz. Zniczodzielnia ma pełnić funkcję regału, na którym można zostawiać niepotrzebne, aczkolwiek w bardzo dobrym stanie znicze. W narzędziodzielni znajdziemy najpotrzebniejsze przybory niezbędne do utrzymania porządku na grobie.

Powietrze w Podkowie Leśnej

Powietrze w Podkowie Leśnej

1. Podkowa Leśna = Human Smart Town

Wiele lat temu francuski mikrobiolog, agronom i ekolog – Rene Jules Dubos wypowiedział słynne zdanie: „Think globally, act locally”. Dlatego w duchu podnoszenia świadomości ekologicznej zrealizowaliśmy projekt pn. „Podkowa Leśna = Human Smart Town”

Projekt „Podkowa Leśna = Human Smart Town” był odpowiedzią Miasta Podkowa Leśna na konkurs ogłoszony przez Ministerstwo Rozwoju pod tytułem „HUMAN SMART CITIES. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców.” Do projektu przystąpiliśmy w partnerstwie z Politechniką Warszawską, stowarzyszeniem Ogród Sztuk i Nauk, stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Zielone Sąsiedztwo” oraz Fundacją Rozmawiamy. Projekt był realizowany od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Nadrzędnym dla nas celem było stworzenie miasta przyjaznego do życia dla mieszkańców. W tym celu

zastosowaliśmy inteligentne rozwiązania zgodne z duchem Human Smart Cities. W ramach działań **uruchomiliśmy system monitoringu jakości powietrza** – jego

wdrożenie poprzedziliśmy warsztatami dla mieszkańców na temat jakości powietrza i smogu w Podkowie Leśnej. Dyskusja, która się wywiązała, podkreśliła wagę problemu i stopień zaangażowania mieszkańców w dbałość o jakość powietrza, którym oddychają na co dzień. Spotkanie poprowadzili przedstawiciele Polskiego Alarmu Smogowego. Czujniki wraz z ekranami powstały finalnie w dziewięciu lokalizacjach na terenie Podkowy Leśnej. Pozwalają one monitorować stan powietrza, a zamontowane ekrany na bieżąco informują mieszkańców o czystości powietrza w danej okolicy.

Wprowadziliśmy monitoring wizyjny przepompowni, umożliwiającą zarządzanie nimi i zdalne sterowanie, a także ciągłe przesyłanie parametrów ich pracy. Dzięki temu jesteśmy w stanie na bieżąco śledzić poziom ścieków w kanałach sanitarnych oraz z wyprzedzeniem reagować na sytuacje awaryjne. **Zinventaryzowaliśmy źródła ciepła.** Zanim polski rząd wprowadził Centralną Ewidencję Emisyjności Budynków, Podkova Leśna w ramach projektu dążyła do zewidencjonowania źródeł ciepła. Studenci Politechniki Warszawskiej odwiedzali mieszkańców miasta i pomagali w wypełnieniu ankiety (zatwierdzonego przez Ministerstwo Rozwoju formularza). **Stworzyliśmy mural na ścianie budynku szkoły** – najpierw ogłosiliśmy konkurs na projekt muralu, skierowany m.in. do młodzieży szkolnej. Wygrał projekt z Krynicy Zdrój, a malowidło finalnie pojawiło się na ścianie budynku Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Warszawy w Podkowie Leśnej. Mural jest pokryty powłoką fotokatalityczną, która pochłania zanieczyszczenia. W zasadzie, w ramach tego projektu powstał nie jeden, a dwa murale! Również na budynku szkoły.

Przeprowadziliśmy cykl warsztatów i zajęć dla dorosłych i dla dzieci. Dorośli zapoznawali się z różnorodnymi platformami i aplikacjami internetowymi, w tym platformami komunikacji urzędowej, z mechanizmami powstawania zanieczyszczeń powietrza oraz uczyli się prawidłowego sposobu palenia w kominku. Uczniowie klas VII i VIII Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Warszawy uczestniczyli w dwuletnich bezpłatnych warsztatach z programowania i elektroniki, czego efektem było Mobilne Smart Laboratorium. Młodszy uczniowie uczestniczyli w ekologicznych warsztatach na temat znaczenia miejskiego monitoringu, podczas których wykonywali doświadczenia umysławiające mechanizm powstawania zanieczyszczeń w powietrzu. **Utworzyliśmy grupę na facebooku ekoPodkova**, na której można było zainspirować się pomysłami na ekologiczne działania, wziąć udział w konkursach i uczyć się być jeszcze bardziej eko.

Mimo, że projekt realizowany był podczas pandemii COVID 19, nie zwolniliśmy obrotów w jego realizacji. Podsumowaniem projektu były konferencje, które odbyły się we wrześniu 2022 roku w Podkowie Leśnej oraz we wrześniu 2023 roku w Warszawie. Natomiast na stronie internetowej Miasta Podkova Leśna umieściliśmy katalog dobrych praktyk, w którym opisujemy

genezę projektu, sposób realizacji, ewaluację oraz partnerów zaangażowanych w to przedsięwzięcie.

2. Wymiana źródeł ciepła

Jednym z głównych założeń przyświecających podkowieńskiemu samorządowi była ochrona środowiska, w szczególności dostęp mieszkańców do czystego powietrza. Z szacunków urzędu wynikało, iż w 2015 roku domów, które nie miały stałego przyłącza gazu i były opalane paliwem stałym, było ok. 170. W latach 2018–2024 właściciele 28 nieruchomości zmienili źródła ciepła, do których Miasto Podkova Leśna przyznało dofinansowanie. Równolegle zostały wymienione niekorzystne dla środowiska źródła emisji w zasobie komunalnym Miasta. Zlikwidowano piece oraz kuchenki w 18 miejscach. Na dzień dzisiejszy ok. 20 domów deklaruje jedyne źródło zasilania jako paliwo stałe. Według ewidencji domów z podwójnym źródłem jest ok. 90.

Po zestawieniu danych z pełnych 3 sezonów jesień-zima-wiosna za ostatnie lata wynika, że jakość powietrza w Podkowie Leśnej znacząco nam się poprawiła. Jeszcze w sezonie 2019–2020 notowaliśmy kilkanaście dni w roku z powietrzem przekraczającym dopuszczalne normy jakości. W sezonie 2023–2024 taki dzień nie wystąpił, a normy przekraczane były tylko chwilowo.

Porównując wykresy stężenia pyłów zawieszonych pm 10 i pm 2,5 i nakładając na siebie 3 sezonów widać że to stężenie nam zmalało a jakość powietrza bardzo się poprawiła.

Kadencja 2014–2018

Finanse Miasta

Wydarzyło się wiele rzeczy wpływających na kondycję finansową miasta, w konsekwencji na rozwój miasta, których nie widać, jednak miały one miejsce.

Jakie były początki? Plan dochodów miasta na rok 2015 wynosił 25.650.410 zł, mimo niekorzystnych zmian w dochodach JST związanych z wprowadzanymi zmianami podatkowymi, następnie Polskim Ładem, skutkami pandemii, nasz budżet urósł prawie dwukrotnie. Nie dość powiedzieć, że dochody z tytułu udziału miasta w podatkach od osób fizycznych PIT na rok 2023 znalazły się na poziomie roku 2017, a wszystkie koszty znacznie wzrosły. Gazu i energii elektrycznej kilkakrotnie, podobnie jak koszty okołopłatowe przez ciągłe podwyższanie płacy minimalnej.

Mieliśmy roszczenia podwykonawców za budowę szkoły samorządowej:

- 11 spraw sądowych,
- 4 wyroki, w tym 3 w apelacji oraz 7 ugód zawartych w trakcie mediacji,
- Roszczenia w sumie na kwotę 2 957 643,02 zł, wypłacone odszkodowania 2 350 555,38 zł w tym koszty sądowe i odsetki – 704,42 zł,
- Gdybyśmy nie prowadzili mediacji to do momentu podpisania ugód odsetki i koszty stanowiłyby kwotę większą o ponad 1 500 000,00 zł.

A te sprawy nie były jedynymi. Trzeba było uregulować sporne kwestie finansowe za dokumentację P&R, koncepcję organizacji ruchu dla Podkowy Leśnej, dokumentację techniczną ulicy Kwiatowej czy projekt traktu spacerowego na odcinku WKD Podkowa Leśna Główna – Parów Sójek. Wszystkie te sprawy zakończyły się w mediacjach. W przypadku tych zleconych i wykonanych prac, miasto także wcześniej uchylało się od odpowiedzialności finansowej.

Dużym zagrożeniem były też roszczenia za działki zajęte przez miasto pod drogi. Na samym początku kadencji starosta grodziski wydał dwie decyzje za 3 działki drogowe o łącznej powierzchni 1448 m² za które mieliśmy w/g ówczesnej wyceny wypłacić prawie 520 tys. złotych odszkodowania. Ten poziom wycen na długie lata pograżyłby miasto w długach i marażmie inwestycyjnym. Udało się jednak temu zapobiec.

Wszystkich wniosków o odszkodowanie za zajęcie pasów drogowych było 57. Przybliżona powierzchnia pasów drogowych, co do których właściciele wystąpili z roszczeniem to ok. 20 000 m².

Dzisiaj pozostaje kwestia odszkodowań dotycząca tylko 16 wniosków, które są w toku.

W latach 2016–2024 uregulowanych zostało 10 725 m² działek pod drogami publicznymi.

Zadłużenie. W latach 2010-2012 miasto zaciągnęło blisko 10 mln zł kredytu na budowę szkoły i budowę dróg. Ostatnią ratę spłacimy w 2025 roku. Gro ze spłat przypadło na kadencję 2014–2024. Także wzrosty stóp procentowych dotyczące kredytów odcisnęły swoje negatywne piętno na budżecie miasta, nie dość powiedzieć, że odsetki w ostatnich latach „dogoniły” raty kapitałowe. Trzeba sobie jednak jasno powiedzieć, że nie wszystko, w oczekiwanym czasie można osiągnąć opierając się tylko na własnych środkach finansowych. Bez tych kredytów nasze dzieci nadal chodziłyby do szkoły w systemie 3 zmianowym.

Mając na uwadze te uwarunkowania, pożyczka na budowę przedszkola, która ma stałą, niezależną od stóp procentowych oprocentowanie w wysokości 0,22% rocznie wydaje się rozwiązaniem bardzo dobrym. Nie stanowi te już takiego obciążenia dla budżetu, bo ten po stronie dochodów jest prawie 2 razy większy niż 10 lat temu.

Infrastruktura drogowa

W kadencji 2014–2018 zostało wyremontowanych i przebudowanych blisko 6 km dróg za łączną kwotę 10 mln 90 tys. złotych oraz 2,114 km ścieżek rowerowych za kwotę 3 mln 660 tys., co daje łącznie 13 mln 750 tys. zł. W VII kadencji zostało zleconych opracowanie dokumentacji przebudowy podkowiejskich dróg, obejmujące prawie 20 km ulic. Dokumentacje obejmowały nie tylko projekty drogowe, ale także kompleksowe systemy odwodnienia o łącznej zdolności retencyjnej ponad 50.000 m³ (dla porównania, rocznie z naszych kranów zużywamy ok. 160.000 m³ wody, a staw w Parku ma pojemność ok. 2200 m³), ale także projekty wykonawcze usuwania kolizji z sieciami energetycznymi, gazowymi i teletechnicznymi. W niektórych wypadkach także całe przebudowy infrastruktury podziemnej.

● **ul. Bukowa** – przebudowa całej ulicy Bukowej w trzech etapach, z nakładką asfaltową, wykonanie progów spowalniających, posadzenie roślin w zielonym pasie drogi.

● **ul. Warszawska** – na odcinku od ul. Brwinowskiej do ul. Głównej. Dokończyliśmy remontu ulicy, który rozpoczął się jeszcze w 2014 roku. Jezdnia została wykonana z kostki. Pobocza w pasie drogowym zostały obsadzone roślinami.

● **ul. Akacyjowa** – na odcinku od ul. Wschodniej do ul. Sosnowej. W ramach tej inwestycji zostały wybudowane progi spowalniające oraz wyniesione skrzyżowania z ul. Topolową na pozostałej części Akacyjowej. Droga została wykonana z kostki betonowej.

● **ul. Jelenia** – na odcinku od ul. Króliczej do ul. Wie-

wiórek. Na ulicy został położony asfalt i wybudowany chodnik oraz infrastruktura wspomagająca odwodnienie ulicy i przeciwdziałająca zalewaniu, niżej położonych posesji po północnej stronie ulicy.

● **ul. Iwazkiewiczza** – przebudowa ulicy na całym jej odcinku. Ulica zyskała nową nawierzchnię w postaci kostki betonowej, pobocza zostały zagospodarowane roślinami zielonymi. Iwazkiewiczza zyskała także nowe oświetlenie, nowe słupy oświetleniowe, z oprawami typu pastorał. W ulicy, przy okazji jej remontu zamontowano także rury osłonowe na wysokości każdej z posesji, mające na celu ułatwić kablowanie linii zasilających w energię elektryczną bez konieczności rozbiegania nawierzchni.

● **ul. Modrzewiowa** – na odcinku od ul. Wschodniej do ul. Sosnowej. Ten krótki odcinek ulicy zyskał nową nakładkę asfaltową i chodnik. Uporządkowane zostały pobocza.

● **ul. Paproci** – na odcinku od ul. Kwiatowej do granic miasta. Na ulicy została wybudowana szykana spowalniająca ruch na wjeździe do Podkowy.

● **ul. Bukowa** – na odcinku od ul. Lipowej do ul. Reymonta

● **ul. Reymonta** – na odcinku od ul. Żeromskiego do ul. Słowackiego. Ulica Reymonta jest pierwszą przy okazji przebudowy której wykonano kompleksowy system odwodnienia, mający dwa zasadnicze cele. Jak najszybsze odebranie wód opadowych przez pobocza i zmagazynowanie ich pod powierzchnią w specjalnie dla tego celu budowanych zbiornikach podziemnych. Później woda deszczowa infiltruje głębiej zasilając wodonośne warstwy czwartorzędowe. Roczna zdolność retencyjna, zamontowanego systemu pozwala zmagazynować 1 956,40 m³ wody opadowej.

● **ul. Myśliwska** – na odcinku od ul. Miejskiej (w ulotce szefa)/ul. Jeleniej (Biuletyn) do ulicy Błońskiej wraz z wybudowaniem wyniesionych skrzyżowań z ulicą Helenowską i Błońską. Wykonanie nakładki asfaltowej.

● **Rondo Bukowa, Lipowa, Topolowa i Sosnowa.** Rondo zostało wzbogacone o rośliny.

● **ul. Cicha** – na odcinku od ul. Bukowej do ul. Cichej. Ulica jest ciągiem pieszo – jezdnią z nawierzchnią asfaltową. Na drodze zostały wykonane elementy spowalniające. Ulica Cicha także posiada innowacyjny system wyłapywania i magazynowania wód opadowych pod powierzchnią. Roczna zdolność retencyjna zamontowanych zbiorników wynosi 1 198,80 m³.

● **ul. Storczyków** – na odcinku od ul. Jana Pawła II do ul. Kwiatowej. Ulica zyskała nową nawierzchnię asfaltową oraz elementy spowalniające. Roczna zdolność retencyjna zamontowanych zbiorników wynosi 720,0 m³ wody opadowej.

● **ul. Główna** – na odcinku od ul. Lotniczej do ul. Błońskiej wraz z wyniesionym skrzyżowaniem z ul. Miejską. Zagospodarowano pasy zieleni sadząc krzewy hortensji. Główna także ma swój system odwodnienia, oprócz widocznych, tradycyjnych rowów melioracyjnych, zamontowane

zbiorniki pozwalają zatrzymać 2015,0 m³ wody opadowej.

● **ul. Kwiatowa** – przebudowa zrealizowana w dwóch etapach. Ulica zyskała nową nawierzchnię asfaltową. Na drodze zostały wykonane elementy spowalniające w postaci wyniesionych skrzyżowań i szykan. Także na tym odcinku zamontowano zbiorniki podziemne w celu magazynowania wody dla 720 m³

● **ul. Topolowa** – ulica została zaprojektowana wraz z chodnikiem. Jezdnię wykonano z asfaltu, w poboczach zielonych zostały posadzone rośliny. Zbiorniki na deszczówkę zamontowane w pasie ul. Topolowej pozwalają wyłapać i zmagazynować 1180 m³ wody opadowej.

● **ul. Modrzewiowa** – na odcinku od ul. Topolowej do ul. Wschodniej. Ulica zyskała nową nakładkę asfaltową oraz nowy chodnik. Tutaj system odwodnienia został oparty na mniej nowoczesnych rozwiązaniach.

● **Wybudowanie progów spowalniających na ulicy Wrzosowej i Jałowcowej.**

● **Wykonanie chodnika przy ul. Brwinowskiej, ustalenie świateł przy szkole.** Wybudowano brakujący fragment chodnika między ulicą Orlą, a Sokolą. Przy szkole samorządowej został zamontowany radar połączony z sygnalizacją, który steruje światłami. Prace na wniosek miasta wykonał Powiatowy Zarząd Dróg

● **Ścieżki rowerowe:** Podkowa Zachodnia – Podkowa Leśna Główna, wzdłuż ulicy Jeleniej, ul. Rysia, Żubrowa, Dębowa. Na terenie miasta zostało wybudowanych 2,114 km ścieżek – w pasie lasu ulicy Jeleniej, w ciągach pasów drogowych ulic Dębowej, Rysiej i Żubrowej (dotychczas porośniętych samosiejkami w korytarzach leśnych), w pasie linii WKD na odcinku Podkowa Główna – Podkowa Zachodnia. Na inwestycję pozyskaliśmy dofinansowanie zewnętrzne. Część nawierzchni ścieżek rowerowych jest wykonana z przepuszczalnego konglomeratu kruszywa naturalnego łączonego polimerem. Ścieżka wzdłuż torów, pomiędzy WKD Główna i WKD Zachodnia musiała zostać wykonana z nawierzchni rozbieralnej, z uwagi na wymogi odrębnych przepisów kolejowych i podziemną infrastrukturę telekomunikacyjną zlokalizowaną pod ścieżką. Ogrodzenie które się

wa, Dębowa. Na terenie miasta zostało wybudowanych 2,114 km ścieżek – w pasie lasu ulicy Jeleniej, w ciągach pasów drogowych ulic Dębowej, Rysiej i Żubrowej (dotychczas porośniętych samosiejkami w korytarzach leśnych), w pasie linii WKD na odcinku Podkowa Główna – Podkowa Zachodnia. Na inwestycję pozyskaliśmy dofinansowanie zewnętrzne. Część nawierzchni ścieżek rowerowych jest wykonana z przepuszczalnego konglomeratu kruszywa naturalnego łączonego polimerem. Ścieżka wzdłuż torów, pomiędzy WKD Główna i WKD Zachodnia musiała zostać wykonana z nawierzchni rozbieralnej, z uwagi na wymogi odrębnych przepisów kolejowych i podziemną infrastrukturę telekomunikacyjną zlokalizowaną pod ścieżką. Ogrodzenie które się

pojawiało wzdłuż ścieżki było także warunkiem jej powstania. Bez niego nie uzyskalibyśmy zgody na jej budowę. Od momentu oddania ścieżki do użytkowania, skorzystało z niej ponad 300.000 pieszych i rowerzystów. Dane te pochodzą z systemu monitoringu, którego kamery mają funkcję liczącą osoby/rowerzystów korzystających ze ścieżki. Warto tutaj wspomnieć trudne negocjacje z ówczesnym właścicielem terenu na którym zlokalizowana jest część ścieżek PKP. Spółka ta początkowo żądała opłaty rocznej w wysokości 100 zł za każdy m² ścieżki. W wyniku prowadzonych rozmów, nigdy nie ponieśliśmy z tego tytułu kosztów.

Budynki miejskie

- **Budowa budynku komunalno-mieszkaniowego przy ul. Orlej** wraz z postawieniem domków narzędziowych przy budynkach przy ul. Orlej i ul. Jaskółczej. Na inwestycję pozyskaliśmy dofinansowanie zewnętrzne.

- **Remont budynku komunalnego na ul. Kościelnej.** Budynek został docieplony, wykonano nową elewację, odmalowano pomieszczenia.

- **Remont Biblioteki.** Przeprowadzono termomodernizację budynku wymieniając i ocieplając posadzki, wykonano remont kotłowni. Na dachu zostały zamontowane panele fotowoltaiczne. Na przedmiotowe zadanie zostało pozyskane dofinansowanie zewnętrzne.

- **Ogrodzenie boiska Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Wiewiórek.** We współpracy ze szkołą zostało wybudowane i ogrodzone boisko przy szkole, które jest dostępne dla wszystkich mieszkańców.

Infrastruktura energetyczna

- **Pod koniec 2016 r., po wykonaniu całościowego audytu zużycia energii w mieście jak i oświetlenia, wykonano modernizację oświetlenia w całym mieście.**

Wymieniliśmy wszystkie oprawy świetlne (999 sztuk), na oprawy typu LED, co znacznie obniżyło koszty energii. Dokładnie zredukowaliśmy je do 43%. Zostało również zamontowanych 30 nowych opraw na istnieją-

cych słupach. Jak się okazało w czasie wymiany, ponad 50 opraw, przez lata oświetlało drogi sąsiedniej gminy. Nikt nam nie podziękował, o zwrocie nakładów nie wspominając. Inwestycja w Podkowie została doceniona i znalazła się w trójce finalistów ogólnopolskiej XXI edycji konkursu „Modernizacja roku 2016” w kategorii „Obiekty przemysłowo-inżynieryjne”.

Oprawy, wcześniej, podobnie jak słupy były własnością PGE. W wyniku wymiany, uregulowany został ich stan prawny, jednak brak swoich słupów oświetleniowych niesie za sobą akceptację faktu, że są zamontowane na różnych wysokościach, starych i nowych słupach PGE. Nie są też rozmieszczone w odpowiednich, wymaganych przepisami odległościach. Dlatego tam gdzie jest miejsce, nie ma kolizji z inną infrastrukturą pojawiały się nowe linie oświetlenia. W całości we własności i władaniu miasta.

Wg ww. audytu w 2016 roku miasto zużyło nieco ponad 1.1 mln kWh energii. Wymiana oświetlenia, modernizacja budynków miejskich, pompowni ścieków, stacji uzdatniania wody. Montaż automatyki zredukowały te potrzeby do 600 tys. kWh energii rocznie. Pomimo, że przybyło nam ponad 20% opraw świetlnych w mieście. Bo doświetlone zostały pasy drogowe, jak i przestrzenie publiczne” Park Miejski, skwer Przyjaźni, cmentarz czy plac zabaw na tyłach urzędu miasta.

● **Modernizacja zasilania linii 15KV, wybudowanie 6 stacji trafo.** Koszt w całości poniosło PGE. Ale rozmowy i lobbing ze strony miasta trwał kilka miesięcy. Najtrudniej było pogodzić wymagania konserwatora i oczekiwania PGE jako inwestora, który nie chciał ponosić nadmiernych kosztów. W efekcie, wszystkie linie średniego napięcia zostały skablowane za wyjątkiem tej w części ulicy Akacyjowej i Sosnowej. Za wyjątkiem 2 obwodów, południowo-wschodnia część miasta i północno-zachodnia linie zostały znacząco zmodernizowane

i awarie, wyłączenia przestały być praktycznie odczuwalne. Pomimo tego miasto zakupiło agregaty uruchamiane w czasie awarii sieci, mające zapewnić ciągłość pracy pompowni ścieków i SUW. Przygotowywanie dokumentacji projektowej skablowania niskiego napięcia na Lipowej, Iwazkiewicza, Kwiatowej, Topolowej i Modrzewiowej. Jednak uwagi na brak wystarczającej ilości chętnych mieszkańców na kablowanie przyłączy abonenckich, pomysłu nie udało się do końca zrealizować z powodzeniem.

Budowa światłowódów na terenie całego miasta. Szybki Internet może zostać zamontowany w każdym domu na wniosek mieszkańca. Inwestycję sfinansowało Orange. Duża zasługa w tym, iż dzisiaj mamy sieć światłowodową w mieście polegała na szybkiej reakcji na informacje o możliwości budowy sieci. Burmistrz Miasta Artur Tusiński był pomysłodawcą utworzenia Mazowieckiej Unii Światłowodowej, dzięki czemu w naszym mieście światłowody pojawiły się jako pierwsze. W czasie pandemii, lock downów mogliśmy docenić to osiągnięcie cywilizacyjne.

Infrastruktura wodno-ściekowa

● **Remont i konserwacja rowów oraz przepustów na terenie miasta.** Wyremontowano również rów przy trasie 719 przez WZD, mający duże znaczenie dla przeciwdziałania podtopieniom. Na część inwestycji zostało pozyskane środki zewnętrzne. Odbudowane zostały także rowy pomiędzy ulicą Myśliwską, a Jelenia. Oczyszczono i umocniono skarpy w pozostałych, wszystkich rowach na terenie miasta. Wyczyszczone zostało także dno stawu z rumowiska jakie tam zalegało. Ostatnio te prace konserwatorskie przeprowadzono w drugiej połowie lat 80 ubiegłego wieku.

● **Zainstalowano u wszystkich mieszkańców nowe wodomierze,** które posiadają nakładki umożliwiające zdalny odczyt, dzięki czemu umożliwia to precyzyjne opomiarowanie zużycia wody oraz monitorowanie pracy wodomierzy. System ten zapewnia sprawny odczyt bez konieczności wizyt inkasenta na terenie nieruchomości. Za tę inwestycję otrzymaliśmy wyróżnienie dla „Najbardziej innowacyjnej jednostki samorządowej 2017 w Polsce” w Rankingu „Rzeczpospolitej”. Była to też pierwsza wymiana wodomierzy w historii Podkowy Leśnej. Pomimo obowiązku wymiany lub legalizacji

urządzeń co 5 lat, taka czynność nigdy wcześniej nie miała miejsca. Zbudowany system pozwolił na pełne zbilansowanie, uszczelnienie i duże oszczędności dla miasta. Jest też pierwszym w Polsce na tą skalę wdrożeniem technologii i przy okazji nadal jednym z najbardziej nowoczesnych.

● **Modernizacja stacji uzdatniania wody.** Wyremontowane zostały także zbiorniki w naszej Stacji Uzdatniania Wody. Wymienione złoza, pompy, wodomierze jak i automatyka. Stacja powstała w 2002 roku, z uwagi na ciągłą pracę, tego typu urządzenia ulegają szybkiemu zużyciu. Nie pomagała w ich żywotności mało stabilne zasilanie w energię elektryczną.

Zieleń miejska

● **Rewitalizacja Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej,** za którą otrzymaliśmy w 2016 roku nagrodę główną w ogólnopolskim konkursie na Najlepiej Zagospodarowaną Przestrzeń w kategorii „Zrewitalizowana przestrzeń zieleni” zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Urbanistów we współpracy ze Związkiem Miast Polskich. Na inwestycję pozyskaliśmy dofinansowanie zewnętrzne w wysokości. Od momentu jego rewitalizacji Park przestał jedynie być siedzibą amatorów trunków wysokoprocentowych. W kolejnych latach pojawiły się bujaki i hamaki tak chętnie latem okupowane nie tylko przez młodzież. Roślinność w Parku, wspomaga system automatycznego nawadniania.

● **Pielęgnacja drzew.** Na terenie miasta wypielęgnowano 6117 drzew, 194 pomniki przyrody i 3 aleje zażytkowe. Na inwestycje zostało pozyskane dofinanso-

wanie zewnętrzne w wysokości przekraczające 1,6 mln złotych.

Pozostałe działania

● **Wybudowanie Park&Ride przy WKD Podkowa Leśna Główna.** Parking został wykonany z kostki betonowej i płyt eko, która mieści około 125 samochodów. W ul. Błońskiej na wjeździe została zamontowana pętla indukcyjna licząca samochody. Teren został oświetlony i jest monitorowany. Wokół miejsc parkingowych posadzono drzewa i krzewy, a od strony torów zamontowano ogrodzenie. Pojawiła się pierwsza automatyczna toaleta miejska. Dla przypomnienia, inwestycja była blokowana przez ponad 6 lat przez lokalny LOP, dopiero działania podjęte w 2016 pozwoliły przełamać ten pat spowodowany obstrukcją stowarzyszenia, którego większość członków w 2019 założyła inne – Dendropolis. Na przedmiotową inwestycję pozyskaliśmy środki zewnętrzne. Warto w tym miejscu wspomnieć montaż finansowy. Dzięki dobrej współpracy z WKD Sp. z o.o., to spółka wniosła wkład własny Miasta, co pozwoliło wybudować wspomnianą toaletę, oświetlenie, wykonać nasadzenia czy zbudować wiaty rowerowe.

● **Uporządkowanie skweru przy stacji WKD Podkowa Leśna Główna.** Postawiono wiaty na rowery, samoobsługową stację naprawczą dla rowerów oraz ławki i kosze. Teren jest oświetlony i monitorowany. Na przedmiotową inwestycję pozyskaliśmy dofinansowanie zewnętrzne.

Budowa toalety miejskiej. Toaleta dostępna jest również dla osób z niepełnosprawnościami.

● **Remont łazienek w szkole, remonty cząstkowe boiska szkolnego, remont opaski i orywnowania w przedszkolu, wymiana podłogi w sali dla dzieci, postawienie wiaty rowerowej przy szkole.**

● **System Informacji Miejskiej** – system informacji o mieście zawiera oznakowanie lokalizacji instytucji kultury i zabytków (plan miasta, pylony kierujące, nośniki z nazwami ulic i piktogramami), oznakowanie lokalizacji i układu ulic, panele i słupy ogłoszeniowe. Mogą z niego korzystać osoby niedowidzące. Na inwestycję pozyskaliśmy dofinansowanie zewnętrzne.

● **Zamontowanie systemu monitoring w mieście.** Montaż kamer w centrum Podkowy wraz z serwerownią. Z każdym rokiem system był rozbudowywany o kolejne kamery.

● **Zakupy inwestycyjne: ciągnik i narzędzie ogrodnicze** dla pracowników gospodarczych Urzędu Miasta Podkowa Leśna. Wymieniono sprzęt komputerowy w urzędzie.

● **Budowa alejek na cmentarzu i wykonanie oświetlenia.** To były bardzo potrzebne inwestycje. Skończyły się egipskie ciemności i brodenie w błocie w czasie dni deszczowych.

● **Iluminacje świąteczne.** Zostały kupione dekoracje świetlne, montowane na latarniach oraz dekoracyjny paw.

● **Rozpoczęcie prac planistycznych.** Aktualizacja przestarzałego dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

● **Mała architektura.** W mieście postawiono 110 stojaków na rowery, co daje możliwość zabezpieczenia co najmniej 220 rowerów. Ustawiono ok. 50 nowych koszy na śmieci oraz 30 ławek.

● **Rowery miejskie.** Rozpoczęto wprowadzanie systemu wypożyczania rowerów, do realizacji tego zadania zakupiono cztery rowery w celach testowych. Jednak pomysł się nie sprawdził. OPS w ramach współpracy z PCK rozdał kilka trójkołowych rehabilitacyjnych rowerów osobom mającym problem z poruszaniem się.

● **Strefa aktywności.** W różnych częściach miasta zostały zamontowane urządzenia do ćwiczeń (wzdłuż ścieżek rowerowych) oraz wybudowano boisko do gry w bule. Powstały również „dechy” przy Pałacyku służące różnym przedsięwzięciom.

● **Znaki ze zwierzętami.** W ramach akcji społecznej, w różnych częściach miasta zamontowano znaki ze zwierzątkami leśnymi, które miały uczyć kierowców na prędkość jazdy po Podkowie. Znaki w większości zostały ukradzione.

Dofinansowania zewnętrzne: unijne, krajowe, norweskie w latach 2014–2018

W latach 2015-2018 pozyskaliśmy 10.878.535,64 zł środków zewnętrznych (rozliczonych)

Odzyskaliśmy podatek VAT w wysokości 859 606,00 zł

Umorzona pożyczka w wysokości 30% na kwotę 750 000 zł na wymianę opraw świetlnych – inwestycja ta zwróciła nam się po niecałych 3 latach.

Nagrody i wyróżnienia

2024

■ Podkowa Leśna zdobyła wyróżnienie w kategorii „Wydarzenie Społeczne Roku 2023” za Jarmark Bożonarodzeniowy w Podkowie Leśnej podczas V Gali Aktywności Lokalnej – Żurawie Powiatu Grodzkiego organizowanej przez Stowarzyszenie Europa i My.

2023

■ I miejsce w Polsce w rankingu przeprowadzonym przez Związek Miast Polskich w kategorii „Miasta położone w strefie zewnętrznej miejskich obszarów funkcjonalnych stolic województw”.

■ Wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie „Innowacyjny Samorząd 2023”, organizowanym przez Serwis Samorządowy PAP za projekt „Podkowa Leśna = Human Smart Town” oraz „E-usługi dla Podkowieńców”. Nagroda została przyznana w kategorii „Gminy Miejskie”.

■ 7. miejsce dla Miasta Podkowa Leśna w Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego w Polsce 2022 w kategorii „Gmina miejska”. Konkurs sprawdzał oraz oceniał kondycję finansową JST.

■ Miasto Podkowa Leśna zostało Liderem Edukacji zajmując I miejsce w kraju. Ranking został przeprowadzony przez Związek Miast Polskich, a I miejsce Podkowa Leśna zajęła w kategorii miast położonych w strefach zewnętrznych miejskich obszarów funkcjonalnych stolic województw.

■ Podkowa Leśna zdobyła I miejsce w kategorii gminy miejskie oraz tytuł lidera powiatu grodzkiego w Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego opracowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej. Miasto Podkowa Leśna zostało również docenione nagrodą „Drzewo Uznania” (za zajęcie I miejsca w kategorii gmin miejskich) przyznawaną przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

■ Podkowa Leśna zajęła dziesiąte miejsce z dochodem 9032,95 zł i jest najbogatszym małym samorządem w województwie mazowieckim w rankingu „Najbogatszych samorządów” czasopisma „Wspólnota”.

■ Miasto Podkowa Leśna otrzymało wyróżnienie w IV edycji konkursu „Miasto z Klimatem – najlepszy zrealizowany projekt” w kategorii Miasta do 70 tys. mieszkańców w obszarze „Zatrzymywanie wód opadowych w miejscu ich opadu”.

■ Podkowa Leśna zajęła 7. pozycję w rankingu „Kondycja finansowa samorządów” opracowanym przez czasopismo WSPÓLNOTA, a dotyczącym nadwyżki operacyjnej w latach 2020–2022.

■ Podkowa Leśna zajęła I miejsce w województwie mazowieckim oraz II miejsce w kategorii strefy podmiejskie miast na prawach powiatu w ogólnopolskim rankingu „Gmina dobra do życia” 2023 ogłoszonym przez Serwis Samorządowy PAP.

2022

■ I miejsce w rankingu „Gmina dobra do życia 2022” w Polsce w kategorii strefy podmiejskie miasta na prawach powiatu

■ I miejsce w rankingu „Gmina dobra do życia 2022” w woj. mazowieckim w kategorii strefy podmiejskie miasta na prawach powiatu

■ Podkowa Leśna Liderem Powiatu Grodzkiego 2022 w Rankingu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej i Urzędu Statystycznego

■ Podkowa Leśna na I miejscu w kategorii Gminy Miejskie w Rankingu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej i Urzędu Statystycznego

■ Podkowa Leśna Liderem Województwa Mazowieckiego w Rankingu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej i Urzędu Statystycznego (2022)

■ Liderzy inwestycji! Podkowa Leśna 15 w kraju i pierwsza na Mazowszu w rankingu wydatków inwestycyjnych per capita.

■ Miejskie Przedszkole zdobyło główną nagrodę jako najlepszy budynek ekologiczny w Polsce i wyróżnienie za najlepszy ekologiczny budynek sektora publicznego.

■ I miejsce w rankingu „Miejsca edukacyjnych szans 2020-2021” stworzonym przez „Wspólnotę” we współpracy z Fundacją Naukową Evidence Institute.

■ Przedszkole Miejskie – nagroda Top Inwestycje Komunalne

■ 5. miejsce gmin miejskich w „Rankingu finansowym samorządu terytorialnego w Polsce 2021”

■ Artur Tusiński – 21. miejsce w Polsce najbardziej wpływowych burmistrzów w Internecie 2021. Raport przeprowadzony przez Instytut Badań Internetu i Mediów Społecznościowych)

2021

■ II miejsce w kategorii gmin miejskich w konkursie „Innowacyjny Samorząd 2021” organizowanym przez Serwis Samorządowy Polskiej Agencji Prasowej.

■ 6. pozycja w Rankingu Samorządów 2019: Potencjał finansowy miast i gmin (ranking nadwyżki operacyjnej netto) (2021)

■ Artur Tusiński Burmistrz Miasta Podkowa Leśna trzecim „Najlepszym Włodarzem” w rankingu Perty Samorządu, w kategorii gmin do 5 tys.

■ Tytuł „Najlepszego Samorządu” w rankingu Perty Samorządu, w kategorii gmin do 5 tys. (2021)

■ Wyróżnienie za zajęcie II miejsca w Rankingu „Rzeczpospolitej” najlepiej zarządzanych samorządów 2021 w Polsce w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich

Nagrody i wyróżnienia

- I miejsce za najlepsze zarządzanie finansami w Polsce w kategorii gmin miejskich Rankingu Finansowego Samorządu Terytorialnego za rok 2020
- I miejsce w konkursie Najbardziej Odporna Gmina w kraju i województwie
- I miejsce Podkopy Leśnej w kategorii Gminy Miejskie w Rankingu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej i Urzędu Statystycznego
- Podkowa Leśna Liderem Województwa Mazowieckiego 2021 w Rankingu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej i Urzędu Statystycznego
- Podkowa Leśna Liderem Powiatu Grodzkiego w Rankingu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej i Urzędu Statystycznego

2020

- Wyróżnienie za zajęcie I miejsca w ogólnopolskim Rankingu Samorządów 2020 „Miejsca sprzyjające edukacji”

- III miejsce za najlepsze zarządzanie finansami w Polsce w kategorii gmin miejskich Rankingu Finansowego Samorządu Terytorialnego. (2020)
- Wyróżnienie za zajęcie VI miejsca w Rankingu „Rzeczpospolitej” najlepiej zarządzanych samorządów 2020 w Polsce w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich (2020)
- Wyróżnienie w europejskim konkursie Innovation in Politics organizowanym przez The Innovation in Politics

Institute, za innowacyjne działania w dziedzinie ekologii, a w szczególności za rozwiązania w zakresie retencjonowania wód w obszarze budownictwa drogowego

2019

- Nominacja Podkopy Leśnej w Konkursie Smart City Awards w kategorii Miast do 100 tys.)
- Nominacja dla Artura Tusińskiego w Konkursie Smart City Awards w kategorii Człowiek Roku

THE INNOVATION
IN POLITICS
AWARDS 2018

- I miejsce za najlepsze zarządzanie finansami w Polsce w kategorii gmin miejskich Rankingu Finansowego Samorządu Terytorialnego
- Podkowa Leśna finalistą 23. edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Modernizacja Roku” za przeprowadzenie termomodernizacji budynku UM (2019)
- Wyróżnienie za zajęcie II miejsca w Rankingu „Rzeczpospolitej” najlepiej zarządzanych samorządów 2019 w Polsce w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich.

2018

- II miejsce w XIV edycji Rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej” w kategorii gminy miejskie i miejsko-wiejskie
- Symbol Polskiej Samorządności
- Podkowa Leśna laureatem Konkursu „Gmina Przyjazna Rowerzystom”
- V miejsce w Polsce w Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego
- III miejsce w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego w 2017 r. w kategorii gmin miejskich na Mazowszu
- I miejsce w kraju w Rankingu „Wspólnoty” samorządów przeznaczających najwięcej środków finansowych na kulturę w kategorii gmin miejskich i VIII miejsce w Polsce wśród wszystkich gmin (miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich) 2018
- Odznaka dla Burmistrza Miasta Podkowa Leśna „Przyjaciel WKD” za wsparcie i publiczne popularyzowanie działań WKD
- Podziękowanie dla Burmistrza Miasta za pomoc i wsparcie podczas realizacji partnerskiego projektu edukacyjnego „Żelazny Most”

2017

- Tytuł „Symbol Polskiej Samorządności 2017” dla Podkopy Leśnej

■ Podkowa Leśna otrzymała tytuł „Gminy Przyjaznej Rowerzystom”

■ III miejsce w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego w kategorii Gmina Miejska

■ Odznaczenie za modernizację oświetlenia elektrycznego – wymiany 999 sztuk opraw ulicznych w Podkowie Leśnej

■ Dyplom dla Miasta Podkowa Leśna w podziękowaniu za aktywny udział w Europejskim Tygodniu Zrównoważonego Transportu pod hasłem „Mobilność czysta, współdzielona i inteligentna”

■ Wyróżnienie dla „Najbardziej innowacyjnej jednostki samorządowej 2017 w Polsce” w Rankingu „Rzeczpospolitej” w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich

■ Wyróżnienie za zajęcie VII miejsca w Rankingu „Rzeczpospolitej” najlepiej zarządzanych samorządów 2017 w Polsce w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich

■ Podziękowanie za udzielenie pomocy Gminie Brusy, dotkniętej skutkami sierpniowej nawałnicy w roku 2017

■ V miejsce w województwie mazowieckim i 34 w kraju w klasyfikacji „Liderzy inwestycji” w Rankingu „Wspólnoty” w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich

■ Podkowa Leśna w trójce finalistów ogólnopolskiej XXI edycji konkursu „Modernizacja roku 2016” w kategorii „Obiekty przemysłowo-inżynierskie” za projekt modernizacji oświetlenia elektrycznego

■ 2 miejsce w Rankingu Przedsiębiorczych Jednostek Samorządu Terytorialnego w kategorii gmin miejskich na Mazowszu, a 15 w kraju

■ Nominacja „Najlepszy wódtarz” i „Najlepsza gmina” w Rankingu Dziennika Gazety Prawnej do ogólnopolskiego tytułu „Perty samorządu 2017”

■ Nominacja do Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska” w XI edycji Konkursu dla gmin w kategorii gmina miejska

■ Nominacja do tytułu „Symbol Polskiej Samorządności 2017”

■ I miejsce w Rankingu samorządów „Miejsca sprzyjające edukacji 2017”

■ Wyróżnienie za udział w realizacji projektu PTO 2015-2017

2016

■ V miejsce w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek samorządu Terytorialnego w 2016 r. w kategorii gmin miejskich na Mazowszu

■ Wyróżnienie dla Burmistrza „Pasjonat Sportowej Polski” w XVII edycji ogólnopolskiego programu „Sportowa Polska”

■ 26. pozycja w Rankingu Jednostek Samorządu Terytorialnego Zrównoważonego Rozwoju

■ 2. miejsce w Rankingu „Wspólnoty” gmin najbardziej wspierających organizacje pozarządowe w kategorii małych miast

- 38. pozycja w klasyfikacji „Liderzy Inwestycji” w Rankingu „Wspólnoty” w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich
- II miejsce w kraju w Rankingu „Wspólnoty” samorządów przeznaczających najwięcej środków finansowych na kulturę w kategorii gmin miejskich 2016
- Nagroda Główna w Ogólnopolskim konkursie na Najlepiej zorganizowaną przestrzeń publiczną w Polsce za rewitalizację Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Podkowie Leśnej
- Nagroda Honorowa Towarzystwa Urbanistów Polskich za realizację projektu „Rewitalizacja Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Podkowie Leśnej
- Mazowiecka Gmina Roku 2016 w ogólnopolskim plebiscycie „Orły Polskiego Samorządu” I miejsce i złota statuetka w kategorii gmin miejskich

- Nominacja zrewitalizowanego Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej do nagrody X edycji konkursu na najlepiej zorganizowaną przestrzeń publiczną w Polsce
- XX miejsce w Rankingu „Rzeczpospolitej” najlepiej zarządzanych samorządów 2016 w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich

- Podziękowanie za pomoc przy organizacji Dni w Diecezjach podczas Świątowych Dni Młodzieży w roku 2016
- Medal im. Michała Doliwo-Dobrowolskiego dla Społeczności Miasta Ogródu Podkopy Leśnej

Wsparcie organizacji pozarządowych

W latach 2014–2018 organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert oraz tzw. „małych grantów” przyznano 484 106,16 zł. W latach 2019–2023 – 400 202,10 zł. Łączna kwota przyznana organizacjom pozarządowym w obu kadencjach wyniosła 884 308,26 zł.

W tym miejscu warto wspomnieć jedno z największych osiągnięć, które jest wynikiem oczywiście nie tylko pracy burmistrza, Urzędu Miasta Podkowa Leśna, ale dobrej współpracy organu założycielskiego, jakim jest Miasto Podkowa Leśna z jednostkami edukacyjnymi. Nie sposób nie wspomnieć o wielkiej pracy włożonej przez nauczycieli, ogromnej pracy wykonanej przez uczniów, przy wsparciu ich rodziców. Jest to poziom edukacji jaki reprezentuje Podkowa Leśna nieprzerwanie od roku 2017 roku, bez względu na to kto mierzy poziom edukacji, czyli czy jest to Evidence Institute, Związek Miast Polskich czy organizacje stworzone przez kuratoria oświaty. Podkowa Leśna znajduje się na pierwszym miejscu pod kątem jakości edukacji. Dopóki funkcjonowały gimnazja i mierzony był poziom edukacji w 4 różnych obszarach – Podkowa Leśna nieprzerwanie znajduje się na pierwszym miejscu i jest swoistym liderem, a dystans pomiędzy innymi gminami stale się zwiększa.

Konsultacje społeczne, spotkania z mieszkańcami, komunikacja, jawność i przejrzystość

Spotkania z mieszkańcami

W obu kadencjach odbyło się ponad 50 spotkań (w VII kadencji 36) Burmistrza Miasta z mieszkańcami, na których omawiano lokalne tematy (kryzys uchodźczy, przebudowę dróg, stawu, ul. Lipowej, wprowadzenie nowej

stałej organizacji ruchu w mieście, wprowadzenia zmian legislacyjnych, systemu odpadów, nawierzchni, dokumentów planistycznych, zmian klimatycznych czy jakości powietrza). Spotkania miały różną formę. Ogromna większość z nich były to spotkania tematyczne, ale poza nimi odbyły się również spotkania poszczególnych grup interesariuszy, tak jak te z Uniwersytetem Otwarte Pokolenia np. dotyczące planów inwestycyjnych, parku czy stanu finansów miasta. W ogromnej większości z nich brali udział zaproszeni goście. Spotkania w postaci paneli dyskusyjnych, konsultacji z projektantami branżowymi i ekspertami w różnych dziedzinach. Miały też miejsce spotkania o zupełnie innym charakterze, nie wymienione wyżej, kiedy grupa mieszkańców zapraszała burmistrza, by podyskutować o palących ich problemach.

W czasie lockdownów, spowodowanych pandemią COVID-19 sposób komunikacji musiał się zmienić, dlatego dialog został częściowo przeniesiony do przestrzeni wirtualnej. Zostało zorganizowanych 10 live chat'ów przeprowadzonych w mediach społecznościowych fanpage'u Artura Tusińskiego, Burmistrza Miasta Ogród Podkowa Leśna oraz Podkowa Leśna Miasto Ogród.

Wzrosła obszerność Biuletynu do kilkudziesięciu stron. Biuletyny prawie regularnie pojawiają się co 2 miesiące we wszystkich podkowieńskich domach. Strona www miasta została dostosowana do potrzeb osób niedowidzących, od 2014 roku doczekała się, podobnie jak BiP modernizacji i dostosowania do dzisiejszych wymogów. Zostało zaktualizowane oficjalne konto urzędu na FB. Poza oficjalnymi drogami, burmistrz Artur Tusiński na bieżąco przekazywał informacje w sposób mniej formalny, za pośrednictwem prowadzonego bloga <http://artur-tusinski-podkowa.pl/> oraz konta na Facebooku. Dostępny jest także jego służbowy nr telefonu, z czego wielu mieszkańców korzystało, również poza godzinami urzędowania. Podobnie jest z e-mailem jak i wiadomościami prywatnymi pisanymi za pośrednictwem Facebooka.

Konsultacje społeczne i komunikacja

Liczba projektów uchwał poddanych konsultacjom z NGO (akty prawa miejscowego, w tym programy współpracy z organizacjami pozarządowymi):

- VIII kadencja – 77 projektów
- VII kadencja – 55 projektów

Ale też konsultacje dotyczące rozwiązań mających mieć w przyszłości duży wpływ na życie w mieście, jak skrzyżowania równorzędne czy kierunek przebudowy stawu, organizacja ruchu czy system odpadów. Ankiety, warsztaty, spacerki badawcze, te dotyczące studium, jak i te dotyczące rewitalizacji Alei Lipowej.

Większość form komunikacji społecznej w naszym mieście, zaproponowana w poprzedniej jak i obecnej kadencji, swoją formą jak i intensywnością wykracza poza standardy do tej pory przyjęte w samorządzie. Nie sposób w tym miejscu pominąć odwołania się do najwyższej formy demokracji bezpośredniej, do głosu mieszkańców wyrażających swoje zdanie w najszer-

szej formie, czyli referendum lokalnym, a te odbyły się w Podkowie Leśnej dwa. W VII kadencji referendum ws. naszego zdania o pomysłe „Wielkiej Warszawy” oraz w obecnej kadencji – dotyczące stawu. Oba ważne, czyli z przekroczonym progiem udziału mieszkańców, ustawowo określonym na 30% osób uprawnionych do głosowania. To świadczy o naszej obywatelskiej postawie, bo w obecnej, mijającej kadencji samorządu, na 2477 gmin, takich ważnych referendów w Polsce odbyło się tylko 2, z czego jedno w Podkowie Leśnej.

Jawność i przejrzystość

Publiczne rejestry umów były jedną z pierwszych decyzji, które zapadły w poprzedniej kadencji. Po 7 latach od upublicznienia w Podkowie Leśnej rejestrów umów, Sejm Polski uchwalił prawo ogólnokrajowe dotyczące obligatoryjnego publikowania w BIP gmin rejestrów umów. Zmiany legislacyjne doprowadziły jednak do pewnego „regresu”, w stosunku do praktyki podkowieńskiej. W rozwiązaniu wprowadzonym w Podkowie Leśnej w 2015 roku, dostępne były także skany zawartych umów. Ustawodawca nie przewidział takiego rozwiązania z uwagi na powszechne i krytyczne głosy wielu środowisk samorządowych. O upublicznieniu rejestrów i korzyściach płynących z polityki przejrzystości, a także o tym, jak Podkowa Leśna dołączyła do gmin jawnych i transparentnych, co w skali Polski było w poprzedniej kadencji ewenementem, mogliśmy przeczytać na łamach pism samorządowych i prasie ogólnopolskiej.

Opracowano jasne reguły udzielania zamówień publicznych, jawną informacją zamieszczoną na stronie miasta są nie tylko przetargi powyżej 30.000 Euro, ale również w trybie zapytania ofertowego oraz tzw. zamówienia z wolnej ręki, powstał plan zamówień publicznych, wprowadzono mechanizmy zarządzania partycypacyjnego poprzez m.in. wprowadzenie budżetu obywatelskiego. Na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) publikowane są informacje daleko wykraczające poza wymagania ustawowe, chociażby te przytaczane wyżej rejestry umów, do niedawna wraz z linkami do skanów umów czy sprawozdania z pracy burmistrza pomiędzy sesjami, w których z dużą szczegółowością podane są informacje o podjętych działaniach. To także była swego czasu nowość, tym bardziej, że władza wykonawcza samorządu nie ma ustawowego obowiązku uczestniczenia w posiedzeniach Rady Miasta. Takie sprawozdania pojawiają się także w Biuletynie Informacji Publicznej, po każdej sesji Rady Miasta.

Prawo do informacji i ściśle związana z nim szeroko rozumiana zasada jawności życia publicznego, a przede wszystkim klarowna informacja o gospodarce finansowej jest istotnym elementem życia społecznego i była traktowana jako powinność. Dobre rządzenie to przede wszystkim dostęp mieszkańca do rzetelnej informacji i transparentność działań władz. Dlatego na stronie internetowej miasta i BiP pojawiło się mnóstwo opracowań, dokumentów czy wręcz dedykowanych zakładerek poświęconych palącym problemom. Wszystko po to, aby dostarczyć jak najwięcej rzetelnych informacji.

Pozostałe działania podkowieńskiego samorządu

Wprowadzenie Podkowieńskiej Karty Mieszkańca

– program został wprowadzony w 2019 roku i skierowany do mieszkańców Podkowiei Leśnej rozliczających podatek dochodowy (PIT) w Grodzisku Mazowieckim, ze wskazaniem Miasta Podkowiei Leśna, jako miejsca zamieszkania. Podkowieńska Karta Mieszkańca uprawnia dzieci, młodzież oraz seniorów do bezpłatnych przejazdów pociągami Warszawskiej Kolei Dojazdowej Sp. z o.o. w obrębie Podkowiei Leśnej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – prace nad dokumentem rozpoczęły się już w 2016 roku, kiedy przystąpiono do pogłębionych konsultacji społecznych. W kwietniu 2019 roku autorzy dokumentu przybliżyli jego główne założenia podczas otwartego spotkania. Studium zostało zaopiniowane przez wszystkie uprawnione instytucje. Dokument ostatecznie nie został przyjęty. Rada Miasta Podkowiei Leśna w lipcu 2023 roku odrzuciła dokument.

Radar z wyświetlaczem – zamontowany na ul. Brwinowskiej radar EVOLIS ma za zadanie kontrolować prędkość kierowców wjeżdżających do Podkowiei Leśnej.

Kolumbarium – zakres prac obejmował wykonanie fundamentów o długości 32 metrów i szerokości 2 metrów, wykonanie izolacji fundamentów, wykonanie ścian kolumbarium z cegły klinkierowej, wylanie stropów betonowych, wykonanie pokrycia dachu blachą nawiązującą barwą do koloru cegły, z której wykonane jest kolumbarium, wykonanie chodnika z kostki brukowej wzdłuż wybudowanej części kolumbarium oraz zagospodarowanie terenu. Nowe kolumbarium zawiera 150 krypt, tj. urny w 3 rzędach po 50 miejsc.

Defibrylator AED na budynku Urzędu Miasta – defibrylator zewnętrzny – AED model CU Medical iPad SP1 – to automatyczne urządzenie, które za pomocą poleceń głosowych i wizualnych potrafi przeprowadzić osobę bez przygotowania medycznego przez procedurę

bezpiecznej defibrylacji w zatrzymaniu krążenia. Sprzęt został umieszczony przy wejściu głównym do urzędu.

Mural na budynku szkoły Podstawowej im. Bohaterów Warszawy w ramach projektu „Podkowie Leśna = Human Smart Town” – zakres prac obejmował wykonanie muralu na ścianie budynku Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Warszawy od ulicy Parkowej. Na muralu zobaczymy podobizny Stanisława Wilhelma Lilpopa, Kazimierza Michałowskiego, Haliny i Janusza Regulskich oraz Tadeusza Baniewicza. Na muralu znajdziemy również transformację „Ekadki” w „Wukadkę” oraz liczne działania podejmowane przez podkowieński samorząd. Mural został wykonany w ramach projektu „Podkowie Leśna = Human Smart Town”.

Mural na ścianie budynku Społem przy ul. Jana Pawła II 13 – mural powstał dzięki zgłoszonemu pomysłowi do Budżetu Partycypacyjnego 2023, a za jego projekt i wykonanie odpowiada formacja TAKIE PANY, czyli Miłkołaj Olizar – Zakrzewski oraz Tomek Domański.

Zakupy inwestycyjne takie jak zakup samochodu czy sprzętu dla pracowników gospodarczych.

I wiele, wiele innych, jak wymiana okien w domach komunalnych, czy budynku miejskim w którym funkcjonuje Liceum Ogólnokształcące na ul. Wiewiórek, rampy dla osób niepełnosprawnych, wymiana i modernizacja kotłowni w budynkach miejskich. Nie sposób wszystkiego sobie przypomnieć i wymienić.

Projekty informatyczne

1. Portal E-usługi dla Podkowiec to specjalna strona uruchomiona przez Miasto Podkowa Leśną, za pomocą której w wygodny sposób **załatwimy sprawy urzędowe przy użyciu komputera lub aplikacji w telefonie. Portal dedykowany jest mieszkańcom i mieszkańcom Podkowiec Leśnej, którzy posiadają aktywny Profil Zaufany lub są gotowi do jego założenia.**

Profil Zaufany można założyć przez aplikację e-dowód osobisty lub przez bank, w którym posiadają Państwo rachunek, albo złożenie stosownego wniosku w wyznaczonych placówkach (<https://pz.gov.pl/pz/confirmationPointAddressesList>).

Logowanie do portalu następuje za pośrednictwem strony Login.gov.pl, przy wykorzystaniu Państwa Profilu Zaufanego. Podczas pierwszego logowania prosimy o uzupełnienie zakładki „Mój profil”, gdzie należy podać numer telefonu oraz adres e-mail. Urząd w ciągu jednego dnia roboczego dokonuje weryfikacji posiadania przez Państwa statusu Mieszkańca Miasta Podkowa Leśna, o czym zostanie Państwo powiadomieni mailowo i będziecie Państwo mogli w pełni korzystać z możliwości portalu.

Zalogowani Mieszkańcy, po wyrażeniu zgody w zakładce „Mój profil” na przetwarzanie danych osobowych oraz otrzymywanie powiadomień mają dostęp do:

- modułu „**Powiadomienia**”, w którym Urząd Miasta Podkowa Leśna będzie przysyłał ważne dla Mieszkańca komunikaty i zawiadomienia (np. o zbliżającym się terminie płatności, o terminie wywozu odpadów, terminie Sesji Rady Miasta oraz innych ważnych wydarzeniach).
- modułu „**Ankiety i sondy**”; w którym będziemy pytali Państwa o zdanie i opinie na dany temat;
- modułu „**Budżet partycypacyjny**”, w którym Mieszkaniec będzie mógł zgłosić projekt do budżetu, zapoznać się ze zgłoszonymi projektami, a także wziąć udział w głosowaniu;
- modułu „**Zgłoś problem**”, w którym Mieszkaniec będzie mógł zgłosić np. dziurę w drodze, czy uszkodzony znak drogowy oraz inne nieprawidłowości, które zauważy na terenie Miasta;
- modułu „**Moje opłaty**”, w którym Mieszkaniec będzie mógł sprawdzić i opłacić bieżące i zaległe rachunki i faktury na rzecz Urzędu Miasta Podkowa Leśna (np. podatek od nieruchomości, opłaty czynszowe, faktury za wodę i ścieki, opłaty za odpady);

Bez logowania każdy może:

- złożyć wniosek do Urzędu Miasta Podkowa Leśna w celu załatwienia sprawy urzędowej,
- sprawdzić zbliżające się wydarzenia kulturalne i sportowe oraz kupić bilet na imprezy płatne;
- dokonać opłaty skarbowej na rzecz Urzędu Miasta Podkowa Leśna (płatności online);
- obejrzeć interaktywną mapę cmentarza w Podkowie Leśnej;
- wyszukać grób konkretnej osoby pochowanej na cmentarzu w Podkowie Leśnej;
- obejrzeć w geoportalu plan miasta, umiejscowienie obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz pomników przyrody.

Projekt „E-usługi dla Podkowiec” powstał przy dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej II „Wzrost e-potencjału Mazowsza”, działania 2.1. „E-usługi”, poddziałania 2.1.2 „E-usługi dla Mazowsza w ramach ZIT” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Portal jest ciągle testowany i udoskonalany, w związku z czym mogą wystąpić drobne utrudnienia lub błędy. Każdą zauważoną nieprawidłowość w działaniu portalu prosimy zgłaszać na adres e-mail informatyk@podkowalesna.pl. Portal dostępny jest pod adresem: <https://portal.podkowalesna.pl/>

2. Cyfrowa gmina

Urząd Miasta Podkowa Leśna zakupił w ramach projektu serwer oraz osiem zestawów komputerowych. Przeprowadzono również audyt Cyberbezpieczeństwa urzędu, zaś pracownicy urzędu wzięli udział w szkoleniu na temat cyberbezpieczeństwa. Projekt został zrealizowany na podstawie Umowy o powierzenie grantu o numerze 373/1/2021 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21-00. Całkowita wartość inwestycji to 100 000 zł.

3. Nowa strona internetowa Miasta Podkowa Leśna oraz Biuletyn Informacji Publicznej

Bardziej przejrzyste i funkcjonalne strony internetowe dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz wymogów WCAG 2.1.

4. Szybki Internet w ponad połowie domów

Światłowody zostały zamontowane przez firmę Orange. Zgłoszonych do projektu było 1291 domów, które zostały podłączone do szybkiego internetu.

5. Monitoring powietrza

Podkowa Leśna otrzymała 62.730 zł dotacji na kolejne elementy systemu monitoringu powietrza. Pieniądze pochodziły z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”. Wartość całego projektu wyniósł 125.460 zł. Pieniądze zostały wydane na zakup 10 tablic LED do wizualizacji wyników stężeń pyłów i gazów, mierzonych w ramach sieci pomiarowej, co miało na celu podniesienie świadomości mieszkańców i większe wsparcie upowszechnienia kwestii walki o wysoką jakość powietrza. Zakupiono 4 tablice kolorowe LED o wysokich parametrach (główne stacje pomiarowe) oraz 6 tablic prostych, umożliwiających wyświetlanie jedynie głównych danych, np. tylko PM_{2,5}. Tablice zostały zlokalizowane w głównych punktach miasta, m.in. w szkołach, przedszkolu i na ulicach miasta.

6. Monitoring wizyjny

Budowa systemu monitoringu miejskiego rozpoczęła się w 2015 roku, kiedy to w grudniu zostały zamontowane pierwsze 4 kamery wraz z systemem monitorującym w centrum Podkowi Leśnej. Monitoring miejski stanowi doskonałe narzędzie w walce z przestępczością. Kamery są wykorzystywane nie tylko do bieżącego

monitorowania zagrożeń i wykrywania przestępstw oraz wykroczeń, ale przede wszystkim działają prewencyjne i odstrasza potencjalnych przestępców od popełnienia przestępstw i wykroczeń. Dzięki zamontowanym kamerom i dostępie do zarejestrowanego materiału z kamer policja ma ułatwione działania polegające na ustaleniu sprawców, nie tylko przestępstw, ale i wykroczeń. Kolejne 8 sztuk kamer zostało zamontowane na sieci światłowodowej ORANGE. W 2018 roku przeprowadzono spotkanie z mieszkańcami, podczas którego omówiono rozbudowanie monitoringu wizyjnego o 32 kamery. Zaplanowano zamontowanie kamer obrotowych z detektorem ruchu, o wysokiej rozdzielczości na podczerwień w najbardziej newralgicznych częściach miasta i najbardziej zagrożonych. Kamery znajdują się obecnie na terenie Parku, Parku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, P&R, ul. Głównej, przy PumpTrack'u, na terenie MOK-u i szkoły, przy stacjach WKD i trasach wlotowych i wylotowych z miasta. Przestrzeń miasta na stałe monitoruje 44 kamery miejskich plus 2 kamery przenośne typu fotopułapka i kilkanaście innych podmiotów. Nagrania są zapisywane i przetrzymywane przez okres 30 dni. Bardzo często korzysta z nich Policja, co wpłynęło na poprawę wykrywalności sprawców wykroczeń i przestępstw, np. kradzieży rowerów, roślin, aktów wandalizmu czy nielegalnego wyrzucania śmieci. Jedną z kamer, monitorującą ścieżkę rowerową wzdłuż WKD Główna – Zachodnia, liczy spacerowiczów i rowerzystów.

Inwestycje WKD na terenie miasta

Inwestycje WKD na terenie miasta

1. Zakończono rozbudowę linii kolejowej o drugi tor pomiędzy Podkową Leśną a Grodziskiem Mazowieckim. Była to jedna z ważniejszych inwestycji w regionie, która ma poprawić komfort podróżnych oraz częstsze kursowanie pociągów na szlaku Grodzisk Mazowiecki – Warszawa Śródmieście WKD. Dzięki zakończeniu prac pociągi na szlaku Podkowa Leśna Główna – Grodzisk Mazowiecki Radońska pojadą po obydwu torach bez ograniczeń. Wzrośnie częstotliwość kursowania pociągów do/z Grodziska Mazowieckiego: po-

czątkowo pojadą one w dni powszednie co 15-30 minut w godzinach szczytu oraz co 20-40 minut poza godzinami szczytu. Po zakończeniu prac na innym odcinku linii WKD, na terenie Warszawy, Grodzisk Mazowiecki zyska połączenia co 10-20 minut, zaś Milanówek co 30 minut. Wzrośnie również regularność i niezawodność przewozów na całej linii WKD. Oficjalne otwarcie tego odcinka nastąpiło w grudniu 2023 roku. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 155 mln zł, z czego 74,5 mln zł pochodziło ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

2. Mała architektura na przystankach. Estetyczne wiaty oraz mała architektura (ławki, kosze, stojaki na rowery) dopełniają przestrzeń miejską na przystankach WKD w Podkowie Leśnej Głównej oraz Zachodniej. WKD Podkova Leśna Wschodnia również doczeka się zagospodarowania oraz ujednoczenia małej architektury. W przyszłości pojawi się także wiatra rowerowa oraz infrastruktura towarzysząca. Miasto otrzymało również zielone światło na sporządzenie analizy wykonalności nowego przejścia dla pieszych i rowerzystów pod torami kolejki, przygotowania koncepcji i przyszłego ewen-

tualnego starania się wspólnie o środki zewnętrzne na realizację tego pomysłu.

3. Remont w obrębie stacji WKD Podkova Leśna Główna – modernizacja obejmowała remont budynku stacyjnego oraz teren wokół budynku w oparciu o archiwalną dokumentację oraz przedwojenne fotografie. Działania te posłużyły odzyskaniu miejskiej przestrzeni i oddaniu jej podróżnym korzystającym z pociągów Warszawskiej Kolei Dojazdowej.

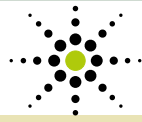
4. Przejście pod torami WKD z Parku Miejskiego do Rezerwatu Parów Sójek – bezpieczne przejście dla wszystkich spacerowiczów wiodące wprost z ciągu pieszo-rowerowego Podkova Leśna Główna – Podkova Leśna Zachodnia.

5. Dodatkowe wejście na peron WKD Podkova Leśna Zachodnia od strony ul. Sowiej – propozycja Miasta Podkova Leśna, aby stworzyć dodatkowe wejście dla osób spieszących się na pociąg została pozytywnie przyjęta przez zarząd WKD. Prace projektowe i wykonawcze ruszą zaraz po zakończeniu rozliczenia budowy drugiego toru WKD. Pieniądze na tę inwestycję pochodzą z Funduszy Szwajcarskich.

Podsumowanie działalności Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich w Podkowie Leśnej (CKiIO) w latach 2018-2024

CENTRUM KULTURY
I INICJATYW OBYWATELSKICH
w Podkowie Leśnej

OKOŁO 200 wydarzeń rocznie, KTÓRE PRZYCIAGAJĄ TŁUMY WIDZÓW

Pięć ostatnich lat działalności Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich w Podkowie Leśnej najlepiej podsumowuje liczba uczestników imprez w ostatnim w całości zakończonym roku 2023, w którym to w imprezach uczestniczyło 12 557 osób. Z powrotem po „zakrętach” zakłócających działalność CKiIO udało się zapełnić sale i okazało się że ciekawe koncerty, wystawy podkowieńskich i nie tylko artystów, spotkania przyciągają wręcz tłumy widzów trudne do pomieszczenia w Centrum Kultury!

POWRÓT DO REGULARNEJ DZIAŁALNOŚCI CKiIO

Dzięki systematycznej pracy zgranego zespołu udało się powrócić, po zawirowaniach związanych z pandemią i wojną w Ukrainie, do regularnej działalności – polegającej głównie na realizacji: imprez interdyscyplinarnych / integracyjnych, spotkań ze znanymi postaciami polskiej kultury i życia społeczno-politycznego, edukacyjnych spacerów tematycznych, koncertów, pokazów filmowych, spektakli teatralnych, wystaw, działalności uniwersytetu otwartego pokolenia, warsztatów, zajęć stałych, zupełnie nowych działań związanych ze stworzeniem miejsca pod nazwą „projektornia”, które jest studium nagrań i salą prób, współpracy z innymi podmiotami.

Ciągłość pracy Centrum Kultury nie została przerwana nieprzewidzianymi okolicznościami dopiero w 2023 roku. Ogółem w Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich odbyło się w tym roku 187 wydarzeń kulturalnych i społecznych o różnym charakterze (średnio 16 wydarzeń w miesiącu). Wzięło w nich udział ogółem 12.557 osób.

NEWSLETTER DOCIERA ROCZNIE DO OKOŁO 35 000 OSÓB

W latach 2018-2024 – niezależnie od sytuacji zewnętrznej głównym źródłem informacji o działalności CKiIO były wydawane co miesiąc informatory – dostępne online na stronach CKiIO i mediach społecznościowych oraz w postaci drukowanej jako plakaty B1 (100cmX70 cm) i A3 (29,7 cm X 42 cm) oraz NEWSLETTERY, które docierają rocznie do około 35000 osób (około 800 subskrybentów)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych CKiIO dostosowa-

ło STRONĘ INTERNETOWĄ, która została całkowicie przeprojektowana.

PROGRAM, KTÓRY POWSTAJE WE WSPÓŁPRACY Z LOKALNĄ SPOŁECZNOŚCIĄ

Program Centrum w dalszym ciągu powstaje w ścisłej współpracy z lokalną społecznością, będąc w dużej mierze odpowiedzią na zgłaszane potrzeby i inicjatywy. Bardzo cenimy sobie formy angażujące we współpracę oraz prezentowanie dorobku artystycznego i naukowego przedstawicieli lokalnej społeczności. Wydarzenia odbywają się zarówno w weekendy jak i w zwykłe dni tygodnia. Staramy się, aby nasza oferta nie konkurowała z innymi wydarzeniami organizowanymi przez podkowieńskie instytucje kultury i inne podmioty, lecz była względem nich komplementarna.

BILETYNA.PL i STREFA ZAJĘĆ.PL

Wiele wydarzeń organizujemy wspólnie, łącąc zasoby i kanały promocji. Nawiązaliśmy współpracę z portalem biletyna.pl ułatwiającym sprzedaż biletów online – portal pomaga dotrzeć do dużo większej ilości osób które mogą potencjalnie skorzystać z oferty Centrum. Niezwykle ważną działalność realizowaną pod nazwą zajęć stałych wspomaga od 2023 roku portal na którym udostępniamy ofertę Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich w Podkowie Leśnej strefazajec.pl ułatwiający zapisy jak i rozliczenia z uczestnikami i prowadzącymi.

FESTIWAL OTWARTE OGRODY 2023 – 41 WYDARZEŃ

Najważniejszy Podkowiński Festiwal Otwarte Ogrody nie tylko zrealizował przez te lata większość zaplanowanych imprez ale zaczął gromadzić coraz większą liczbę organizatorów wydarzeń w ogrodach, uczestników i widzów – 2018 – 35 wydarzeń festiwalowych, 2019 – 34 wydarzenia festiwalowe, 2020 – 21 wydarzeń festiwalowych i jedno wydarzenie online (z powodu epidemii Covid-19 – a następnie od października – instytucje kultury były częściowo lub całkowicie zamknięte dla publiczności – część wydarzeń udało się przenieść do sieci Internet), 2021– 32 wydarzeń festiwalowych, 2022– 41 wydarzeń festiwalowych: ta kolejna odsłona najbardziej rozpoznawalnej imprezy podkowińskiej XVIII Festiwalu Otwarte Ogrody skupiła się wokół idei „Kolonja artystyczna Podkowa Leśna”, odbyła się wystawa pod tym tytułem stanowiąca przegląd prac artystów związanych z Podkową; dzięki licznym wystawom prac plastycznych w ogrodach Podkowa stała się na trzy dni prawdziwą galerią sztuki pod chmurką, nawiązując do tradycji kolonii artystycznej – wydarzenia w ogrodach zgromadziły publiczność liczącą ok. 3000 uczestników), 2023–40 wydarzeń festiwalowych i jedna impreza towarzysząca! Program Festiwalu jak co roku tworzony był oddolnie przez mieszkańców, w Festiwalu wzięły też udział lokalne instytucje kultury i oświaty, w tym Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów oraz Miejska Biblioteka Publiczna oraz prywatne galerie sztuki i grupy nieformalne. Podkowa znowu nawiązała do idei kolonii artystycznej stając się na prawie 3 dni wielką galerią sztuki.

IMPREZY INTERDYSCYPLINARNE I INTEGRACYJNE – GOSZCZĄCE W KALENDARZU NA STAŁE I NOWOŚCI

Na uwagę zasługują imprezy zarówno te wpisane już na stałe kalendarza wydarzeń: **Święto Podkowy** (Dzień Miasta Ogrodu Podkowa Leśna np. w 2023 roku z bogatym programem artystycznym: Four seasons. Cztery pory roku. Wernisaż wystawy fotografii Tomasza Sikory połączony ze spotkaniem z tym wybitnym artystą, Koncert jazzu improwizowanego „Anna Stańko poleca: Diavolezza ambient /jazz/ improv w wykonaniu Piotra Damasiewicza (trąbka, harmonium, wokół, perkusjonalia) i Kuby Wójcika (gitara, elektronika) zorganizowany w partnerstwie z Fundacją Tomasza Stańki.), **EKO-Majówka**, **Podkowiński Dzień Dziecka**, **Europejskie Dni Dziedzictwa** (z rewelacyjnie przeprowadzoną w 2022 roku Grą miejską „Od EKD do WKD czyli wielka historia małej kolejki” czy ciekawym programem 2023: pod hasłem „Żywe dziedzictwo – tradycje od pokoleń”, m.in. z Koncertem pamięci Józefa Kolinka – animatora życia kulturalnego i wspaniałego artysty oraz pokazem filmu dokumentalnego PORCELIT poświęconego nie-

istniejącym już zakładom Porcelitu Stołowego w Pruszkowie, w reż. Ewy Golis, młodej reżyserki związanej z Podkową), w partnerstwie ze Spółką WKD oraz Szczepem I Podkowińskich Drużyn Harcerskich i Gromad Zuchowych ZHP i Szkołą Podstawową im. Bohaterów Warszawy), **Narodowe Święto Niepodległości** (uczczone np. grą miejską „Misja Niepodległość”)... i zupełnie nowe związane ze społecznymi zmianami jakie pojawiły się w związku ze zmieniającą się sytuacją społeczną i polityczną jak **Wielokulturowy Piknik Rodzinny**, **Sąsiedzki Piknik Integracyjny**, **Polsko-Ukraiński Muzyczny Piknik Charytatywny – charytatywny koncert dla Ukrainy w formule muzycznego pikniku na skateparku**, **Sąsiedzka Majówka na Świerkowej**.

Podkowiński Międzykulturowy Dzień Dziecka, Powitanie wakacji, Pożegnanie wakacji czy Bal karnawalowy w stylu lat 70.

AKTYWNOŚCI ONLINE – NOWE KOMPETENCJE ZESPOŁU

Pandemia wymusiła na nas opanowania umiejętności działania w Internecie. Mimo, że instytucja była przez kilka miesięcy częściowo lub niemal całkowicie zamknięta dla publiczności realizowaliśmy wiele aktywności online. Kiedy nie mogliśmy zapraszać gości do

CKiIO robiliśmy transmisje online, a wystawy pokazywaliśmy w postaci bezpośredniej transmisji, nagrań lub plansz wieszanych na ogrodzeniach w wokół podkowińskich domów czy na wystawach i w środku tutajszych sklepów (W 2021 r. o obchodzonego 9 kwietnia święcie miasta przypomniaty np. dwie wystawy zorganizowane na planszach w centrum miasta, w plenerze, na ogrodzeniu tzw. willi Gayczaka przy ul. Modrzewiowej, róg ul. Jana Pawła II).

W latach 2018–2024 swoją transformację przeszedł **Uniwersytet Otwarty Pokolenia**: m.in. z powodu pandemii pojawiły się wykłady online jako streaming na platformach FB, Teams. Teatr Otwarty przeniósł swoje próby na platformę ZOOM.

Pracownicy CKiIO nabyli wiele nowych umiejętności szczególnie związanych z realizacjami filmowymi: częściowo sfilmowaliśmy i zmontowaliśmy film dokumentalny OSTOJA z cyklu „Domy mówią” prezentujący dom Państwa Moniuszków i Tomasza Stańko, autorstwa Barbary Walickiej, pokazany online (na kanale You tube i FB). Został zrealizowany niezwykły międzypokoleniowy projekt – film „Podkowa według smoka” – na podstawie książki M. Wittels z udziałem aktorów Teatru Otwartego i dzieci ze szkół podkowińskich. Zdjęcia do filmu wg scenariusza i w reż. Joanny Cichoń kręcone były w plenerach Podkowy – wykonywali je pracownicy CKiIO! Nagraliśmy i zaprezentowaliśmy w sieci Internet spotkania ze znanymi wybitnymi artystami mieszkającymi w Podkowie: m.in. z Joanną Bator, Joanną Walcową, Zofią Wojtkowską, Klarą Kopcińską, Michałem Dąbrowskim. Zorganizowaliśmy spotkania z Andrzejem Kowalczykiem – wybitnym scenografem, zasłużonym dla filmu polskiego, nominowanym do Oscara Mariuszem Wilczyńskim i Katarzyną Gacek, której film W JAK MORDERSTWO obejrzeliby widzowie na całym świecie!

NOWOŚĆ! PROJEKTORNIA – SALA PRÓB i STUDIO NAGRAŃ”

Zupełnie nowe pomieszczenia projektorni kinowej zostały zaadoptowane na potrzeby miejsca pracy twórczej dla mieszkańców Podkowy, ze szczególnym uwzględnieniem muzykującej młodzieży. Miejsce oferuje profesjonalną Salę Prób wraz z podstawowym wyposażeniem oraz Studio Nagrań, w którym z pomocą dedykowanej osoby, z którą współpracuje CKiIO moż-

na nagrać i zmontować materiał muzyczny, wziąć udział w warsztatach produkcji dźwięku i innych zajęciach muzyczno-technicznych.

STWORZONO W PODKOWIE

Z inicjatywy Marty Krasny-Kornak i Urzędu Miasta Podkowa Leśna zorganizowaliśmy konkurs na logotyp STWORZONO W PODKOWIE LEŚNEJ – logo, które będzie nadawane produktom twórców podkowińskich na ich wniosek i będzie pełniło funkcję promocyjną dla twórców i ich dzieł, a równocześnie będzie promować Miasto Podkowa Leśna. Zwycięski projekt, nawiązujący do związanych z Podkową symboli graficznych stworzyła Marta Krzyszkowska-Gierych.

PODKOWA MÓWI

Powstała aplikacja „Podkowa Mówi” – opracowana przez CKiIO we współpracy z CityTalks. Aplikacja dedykowana jest specjalnie naszemu miastu i służy do zwiedzania Podkowy przy pomocy smartfona.

NOWA STRATEGIA CKiIO

W roku 2021 została zaktualizowana STRATEGIA CKiIO. Wykorzystane zostały elementy projektu z programu DOMKULTURY+ m.in. cykl spotkań z przedstawicielami Narodowego Centrum Kultury i Fundacji Obserwatorium. **Diagnoza potrzeb wykonana z dotacji NCK 8 tys. przy współpracy z Fundacją Obserwatorium** została potraktowana jako materiał badawczy i podstawa do opracowania rekomendacji stanowiących aktualizację Strategii CKiIO na lata 2022–25

UNIwersytet OTwarty POKOlenia – około 40 wydarzeń ROCZNIE

Uniwersytet Otarty
POKOlenia
w Podkowie Leśnej

Uniwersytet Otarty POKOLENIA, czyli kompleksowa oferta dla seniorów – mimo pandemii Uniwersytet przetrwał w bardzo dobrej kondycji i zrealizował wiele przedsięwzięć, część wykładów, która jest podstawową formą działalności uniwersytetu, była w lockdownu realizowana ONLINE (nagranie i emisja nagrań na FB lub na żywo - transmisja na FB). Ważnym aspektem działań w ramach Uniwersytetu są dodatkowe zajęcia aktywizujące takie jak: tańce integracyjne, gimnastyka Tai chi, brydż, zajęcia plastyczne/malarstwo i rysunek, oraz zajęcia teatralne. Każda z sekcji liczy około 15 -20 osób. Powstała prężnie rozwijająca się Sekcja Brydżowa, która liczy już kilkadziesiąt osób, rozwija się sekcja plastyczna.

Instruktor teatralna Joanna Cichoń-Dąbrowska podjęła się z sukcesem karkołomnej próby przygotowania premiery teatralnej on-line, poprzedzonej próbami on-line (każdy w swoim domku, przy swoim komputerze!). Przedstawienie okazało się wielkim sukcesem mimo ogromu trudności które zespół musiał pokonać!

Po okresie epidemii Uniwersytet rozwija swoją działalność wprowadzając m.in. nowe jej formy: czwartkowe „Spotkania z muzyką” czyli koncerty i prelekcje tematyczne w wykonaniu artystów z Filharmonii Narodowej, które cieszą się ogromną popularnością (średnia frekwencja: 50 osób). Ogółem pod marką UOP zorganizowanych zostało ponad 40 wydarzeń rocznie, nie licząc zajęć stałych, których liczba jest imponująca. Obejmuje ona: tańce integracyjne, brydż, plastykę, „TY i IT” – porady z zakresu nowych technologii, naukę języków (angielski i rosyjski). Dodatkowo, dzięki współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, ofertę wzbogaciły gimnastyka, tai chi, Akademia Pamięci. Oddolną inicjatywą jest Salonik Gier, czyli możliwość zagrania w planszówki. W strukturach UOP działa także Teatr Otarty. Wiele wydarzeń powstaje dzięki uczestnictwu UOP w różnych projektach z innymi instytucjami. Dzięki współpracy z Warszawską Operą Kameralną mogliśmy operobusem, finansowanym przez Urząd Marszałkowski, udać się na koncerty muzyki klasycznej do Filharmonii Narodowej i Zamku Królewskiego.

Oferta UOP jest kontynuowana i wzbogacana o kolejne dodatkowe propozycje, od 2023 roku raz w miesiącu odbywa się **ESKAPADA KULTURALNA** do miejsc kultury na ciekawe wydarzenia. Byliśmy m.in. na wycieczce do Muzeum w Radomiu (wystawa malarstwa Jacka Malczewskiego) i do Centrum Rzeźby w Orońsku! **Warto**

wspomnieć, że na szczególnie wartościowe wykłady korespondujące z podstawą programową zapraszamy młodzież z Podkowińskiego Liceum.

Ogółem w działalności UOP uczestniczy regularnie około 100 osób.

GALERIA KASYNO i GALERIA A – PODKOWIAŃSKA KOLONIA ARTYSTYCZNA”

Bardzo prężnie rozwija się w CKiIO dział organizujący wystawy – zarówno tych mieszkających w Podkowie jak i artystów spoza naszego miasta gdzie wspólnym mianownikiem jest jakość i wartość artystyczna prezentowanych dzieł. Działania służą wspieraniu lokalnych twórców (wystawy indywidualne), promocji Miasta Ogrodu, jak i mają charakter integrujący środowisko artystyczne (projekt Podkowińska Kolonia Artystyczna). Galerie CKiIO mieszczące się w dwóch lokalizacjach (Lilpopa 18 i Świerkowa 1) prowadzą intensywną działalność wystawienniczą i edukacyjną (głównie dla mieszkańców Podkowy i gości przyjezdnych – oprowadzania kuratorskie i autorskie, indywidualne i grupowe – przedszkola, szkoły, środowiskowe domy pomocy, grupy wycieczkowe i seniorskie), promocję artystów związanych bezpośrednio lub pośrednio z Podkową Leśną, wystawy towarzyszące obchodom Dnia Miasta Ogrodu PL, Festiwalowi Otwarte Ogrody i Europejskim Dniom Dziedzictwa. Prezentowani są artyści zarówno młodzi, jak i już uznani, a także przypominane są sylwetki i dorobek twórców nieżyjących. Warto przypomnieć wybitne wystawy mieszkających w Podkowie: Aleksandry Szempruch, Alicji Rotfeld, Jacka Szumilaka, grupy Fajna Pracownia, Anny Michniewicz, Justyny Zawadzkiej, Hanny Jelonek (artystka-rzeźbiarka, mieszkanka Podkowy, uznana na całym świecie, której wystawa w CKiIO była pierwszą w Podkowie Leśnej) czy wreszcie wystawę **PODKOWIAŃSKA KOLONIA ARTYSTYCZNA** która będzie w roku 2024 prezentowana w uzupełnionym i częściowo nowym składzie w Kazimierzu Dolnym!). Uczestniczyliśmy w wystawie zbiorowej MAZOVIA ART. 2021. W roku 2024 CKiIO było organizatorem wystawy rzeźby w ramach MAZOVIA ART. Bardzo dobrze rozwija się współpraca z miejscowymi galeriami i pracowniami artystycznymi. Zespół CKiIO nagrał filmowe spotkania z właścicielami/twórcami galerii sztuki w Podkowie Leśnej: GALERIA IKIKATA Katarzyny Plichy-Szwarc (z wizytą na wystawie artysty malarza i konserwatora Michała Piotrkowicza), GALERIA BLUSZCZ Aleksandry Widziwicz, GALERIA OKO PODKOWY Państwa Ipnarskich, GALERIA IMPULS Anny Bentyn, GALERIA MI-MOCHODEM Klary Kopcińskiej i Michała Owadowicza, PRACOWNIA CERAMIKI M2K Marty Krasny-Kornak, RODZINNA PRACOWNIA Misi i Piotra Łukasiewiczów.

REKORDOWA OGLĄDALNOŚĆ!

Poza prezentacją artystów podkowińskich i tych z bliskiej okolicy, zapraszani są artyści wybitnie uznani – rekordową oglądalność osiągnęły ekspozycje poświęcone Jerzemu Antkowiakowi i Stanisławowi Młodożeńcowi. Tłumnie były odwiedzane wystawy: SMAK SZMINKI – Leny Oczkowskiej, CZTERY PORY ROKU – wystawa fo-

tografii Tomka Sikory, wystawy, które mieliśmy zaszczyt współorganizować z galerią Dom No 7: „Na skrzydłach wyobraźni, czyli remedium na codzienność” Katarzyny Bułki-Matłacz oraz 2 wystawy BRACIA MŁODOŻEŃCY W PODKOWIE, MAZOVIA ART – zbiorowa wystawa rzeźby artystów gmin zachodniego Mazowsza

OD SPACERU ONLINE PO REKORDOWĄ FREKWENCJĘ OFFLINE (150 osób) PODCZAS SPACERÓW EDUKACYJNYCH!

Spacery Tematyczne to forma która stopniowo zdobywała coraz więcej zwolenników – i tak np. w 2021 roku odbyły się m.in.: **”Wokół Zarybia”** – spacer online, spacer szlakiem podkowińskich zabytkowych domów, **”Od stylu dworskowego do modernizmu”** szlakiem zabytkowych domów podkowińskich, **”Wiatr tam się modlił”** - spacer po cmentarzu podkowińskim szlakiem mogli znanych i zapomnianych bohaterów w ramach Narodowego Święta Niepodległości, Edukacyjne spacery tematyczne w roku popularyzują lokalne dziedzictwo kulturowe, służą poznaniu przez mieszkańców i gości z innych miejscowości. fenomenowi i historii miasta ogrodu, jego zabytków, przyrody, sylwetek zasłużonych Podkowiń, a także działających tu twórców. **W 2022** odbyło się **8 spacerów**. Spacer kwietniowy poświęcony był ukraińskim śladom w Podkowie, był on tłumaczony na język ukraiński przez mieszkającą w Podkowie wolontariuszkę. **W 2023** odbyło się **6 spacerów**, które zgromadziły ponad **330 uczestników**: śladami niezwykłych kobiet Podkowy Leśnej z rodziny Lilpopów, Regulskich, Iwasz-

kiewiczów i innych: **”Tamte piękne czasy!”** – spacer po Podkowie Leśnej Wschodniej śladami niezwykłych postaci dwudziestolecia międzywojennego, **„Podkowa Ptasia”** – spacer po Podkowie Zachodniej śladami artystów, przemysłowców, arystokratów – **ok. 80 osób** **”Mały Londyn i radiostacja”** - spacer okupacyjnymi śladami Stefana Korbońskiego i Polskiego Państwa Podziemnego, **Spacer artystyczny po Podkowie Leśnej – odwiedziny w podkowińskich galeriach sztuki i pracowniach artystów.** Wydarzenie przyczyniło się do promowania twórczości lokalnych artystów i wizerunku Podkowy jako kolonii artystycznej, **”Wolność krzyżami się mierzy”** – spacer po **Cmentarzu Podkowińskim** dla uczczenia Narodowego Święta Niepodległości połączony z zapaleniem świec w pamięci bohaterom. Wzięli w nim czynny udział harcerze z podkowińskiego Szczepu ZHP

W 2024 roku spacer wokół zespołu willowo-parkowego **„Turczynek”** położonego tuż przy granicy z Podkową Leśną, od strony Stawiska, zgromadził rekordową publiczność – uczestniczyło w nim około **150 osób!**

NOWOŚĆ! – ŚWIĄTECZNY KIERMASZ ARTYSTYCZNY

4 grudnia tego roku, z inicjatywy Marty Krasnej-Kornak, z pracowni ceramiki M2K, założycielki grupy na FB **„Twórcy z Podkowy Leśnej”** zorganizowany został we współpracy z Urzędem Miasta i Miejską Biblioteką Publiczną im. Poli Gojawiczyńskiej **ŚWIĄTECZNY KIERMASZ ARTYSTYCZNY** twórczyn z Podkowy Leśnej i najbliższej okolicy. Jego celem była promocja lokalnych wytwórców i ich dzieł. Pomysł spodobał się tak bardzo, że w następnych latach był kontynuowany przez Urząd Miasta przy współpracy CKiIO jako **BOŻONARODZENIOWY JARMARK ŚWIĄTECZNY.**

Centrum było partnerem Jarmarku Wiosenno-Wielkonocego – wydarzenia prezentującego sztukę i rękodzieło twórców z Podkowy Leśnej i okolic, organizowanego przez podkowińską Galerię Impuls Anny Bentyń.

TEATR – 200 OSÓB NA WIDOWNI

Teatr Otwarty – stanowi część działalności Uniwersytetu Otwartego **POKOLENIA** – co najmniej dwa razy w roku wystawia premierowe przedstawienie – każde nagradzane owacjami jak np. wspaniale przygotowana i zagrana sztuka **Pierścień i róża** wg W. Thackeraya. Premiera była wielkim sukcesem (około 200 osób na widowni!) czy **„A w sercu ciągle maj”** (utwory z Kabaretu

Starszych Panów). Obecnie grupa teatralna liczy około 25 osób. **Nieformalna Grupa Teatralna „Między Słowami”** – podkowieński teatr amatorski, z którym ściśle współpracujemy, afiliowany jest przy Stowarzyszeniu Związek Podkowieńców. Grupa wystawia bardzo ambitne dzieła jak np. Krakę wg F. Dürrenmatta w reż. Marcina Masztalerza i Niezapomnianą wg scenariusza i w inscenizacji Beaty Tarłowskiej (opieka artystyczna: Andrzej Precigs), „Wydobyte z pamięci (poświęcony Bułatowi Okudźwiew)”. Nieformalna Grupa Teatralna Między Słowami kierowana przez Panią Beatę Tarłowską to nieustanna praca nad kolejnymi ambitnymi przedsięwzięciami i kilka premier rocznie – w 2023 roku zaprezentowała dwie premiery: sztukę Sławomira Mrożka „Na pełnym morzu” oraz „Serwus Madonna”. **Teatr i my** – to niedzielny cykl spektakli dla dzieci w wieku przedszkolnym, który przy bardzo dużej widowni miejscowych i przyjezdnych rodzin z dziećmi jest kontynuowany przez CKiIO – widownia dziecięca zobaczyła w 2023 roku 7 spektakli, część w wersji plenerowej. Poza tym gościliśmy na naszej scenie amatorski T-Art z Milanówka ze spektaklem „Wesele” wg S. Wyspiańskiego. Nasi widzowie mieli okazję zobaczyć również m.in. monodram „Simona K. Wołająca na puszczy” w wykonaniu aktorki Agnieszki Przepiórskiej.

KINOWE HITY: W JAK MORDERSTWO I ZABIJ TO I WYJEDŹ Z TEGO MIASTA ORAZ DOKUMENTY O HISTORII JAZZU

Kino projekt wróciło po pandemii do regularnych projekcji (hitami były pokazy: **W JAK MORDERSTWO** – „podkowieński kryminał” na podstawie książki Katarzyny Gacek – mieszkanki Podkowie czy **ZABIJ TO I WYJEDŹ Z TEGO MIASTA** – wybitna animacja filmowa artysty Mariusza Wilczyńskiego mieszkającego w pobliskiej Owczarni). Projekcje kinowe odbywały się m.in. w cyklach: **KINO PLENEROWE**, **KINO „3 K”** i **„Zielonosąsiedzkie Spotkania Filmowe”**. Odbywają się projekcje filmów zrealizowane przez osoby mieszkające lub związane z Podkowie jak np. projekcja filmu dokumentalnego **Życie już takie jest** – śladami Władysława Turowskiego w reż. Klary Kopcińskiej czy projekcje ciekawych filmów dokumentalnych (np. „Na zawsze Melomani” opowiadający historię jazzu w Polsce, niezwykła podróż w czasie, do genezy polskiego jazzu w latach 1948 – 1960)

Projekt Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej to cykl comiesięcznych spotkań filmowych skierowany i dostosowany do wszystkich poziomów edukacji szkolnej.

Średnia frekwencja w NHEF utrzymywała się na poziomie 50 osób na seans.

Cykl oparty na pokazie wyjątkowych filmów uzupełnionych prelekcją i omówieniem, które prowadzi współpracujący z CKiIO Michał Burszta.

SPECJALIZACJA: KONCERTY JAZZOWE

Oferta koncertowa to zarówno koncerty jazzowe, które niejako stały się specjalizacją CKiIO jak i koncerty muzyki klasycznej i alternatywnej, kameralne koncerty

o charakterze rozrywkowym i koncerty piosenki autorskiej – które łączy dążenie do prezentacji wykonań i utworów o wysokim poziomie artystycznym – zarówno profesjonalnych jak i amatorskich. Co roku gościmy Warsztaty Muzyczne w Podkowie Leśnej organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Słuchaj” Marii i Krzysztofa Staniendów.

Warto przypomnieć **„TRIBUTE TO TOMASZ STAŃKO”** – koncert w rocznicę 80 urodzin Tomasza Stańki (Tomasz Stańko był mieszkańcem Podkowie Leśnej i skomponował hejnał Podkowie Leśnej odtwarzany co roku na rozpoczęcie Święta Miasta), Baczyński 100 – ważne wydarzenie artystyczne, entuzjastycznie przyjęte przez publiczność: projekt poetycko-muzyczny z muzyką Włodka Pawlika, I Międzynarodowe Warsztaty Muzyczne w Podkowie Leśnej, Festiwal Muzyczny Podkowie Leśna – 2Jang, ghostyozzy, Bends 27, Theo&Ocean Edge – wszystko to małe lokalne grupy młodzieżowe, grające hip-hop i rock, koncerty współpracującego z Centrum i odbywającego regularne próby w Pałacyku Kasyno Chóru Pośrodku Żywota, rewelacyjny koncert z elementami improwizacji, zespołu ROKduo (artyści na zamówienie CKiIO wykonali transkrypcję na skrzypce muzyki z filmu „Ziemia obiecana”) z okazji nadania Danielowi Olbrychskiemu odznaki „Zasłużony Dla Mazowsza”, koncert w repertuarze klasycznym „Neoromantyzm w muzyce fortepianowej” w wykonaniu młodego pianisty Patryka Ploplisa z pobliskiej okolicy, któremu towarzyszył koncert uczestników zajęć muzycznych odbywających się w CKiIO pod opieką Lidii Rolek, Urodziny Stanisława

Moniuszki w Pałacyku Kasyno z udziałem studentów Wydziału Wokalnego UMFC w Warszawie. Opieka artystyczna nad wydarzeniem – Jolanta Pawlik, mieszkanka Podkowy, wykładowca UMFC, **Stradivarius w Podkowie** – **recital skrzypcowy młodej skrzypaczki Sary Dragan**, który współorganizowaliśmy z mieszkańcami Podkowy Przemysławem Pohrybieniukiem wraz z małżonką – inicjatorami i fundatorami wydarzenia, **Koncert pamięci Józefa Kolinka** (w ramach EDD) – z udziałem młodych wykonawców, mieszkańców Podkowy, **Jazz w Podkowie** – Pawlik & Pawlik Duo, w wykonaniu Włodka Pawlika i Łukasza Pawlika, w ramach projektu dofinansowanego przez Fundusz Popierania Twórczości ZAIKS, **Koncert jazzu improwizowanego „Anna Stańko poleca: Diavolezza”** w ramach Dnia Miasta, **Koncert noworoczny Marii Sarny** z zespołem Cup of Time, **Koncert Anny Kostrzewskiej** (mieszkanke Podkowy) w ramach wystawy Mazovia ART 2023/ **RZEŻBA, „Lubię gadać z Leonardem”** – koncert w wykonaniu Marcina Stycznia, **Koncert dla dzieci „Czereśnie Pani Marii”** w wykonaniu zespołu CZEREŚNIE... i wiele, wiele innych!

INTEGRACJA WOKÓŁ SPOTKAŃ AUTORSKICH I WSPOMNIENIOWYCH – 200 OSÓB NA SPOTKANIACH ZE ZNANYMI POSTACIAMI POLSKIEJ KULTURY I ŻYCIA SPOŁECZNO-POLITYCZNEGO

Spotkania autorskie i wspomnieniowe poza walorem poznawczym pełniły też często funkcję integrującą lokalną społeczność z Podkowy i okolic. **Bardzo liczną publiczność zgromadził wieczór poświęcony twórczości i postaci Krzysztofa Kościusza Jaworskiego, „Kicior. Spotkanie przyjaciół”,** który poprowadził prof. Piotr Mitzner, przez wiele lat związany z Podkową, odbyły się spotkania autorskie Barbary Walickiej na temat jej książek ści-

śle związanych z historią Podkowy Leśnej: Henryk Walicki „Twardy” – dowódca kompanii AK „Brzezinki” oraz zbioru opowiadań Podkowa i stare koronki.

Ciekawie wypadł cykl spotkań ze znanymi postaciami życia kulturalnego i społeczno-politycznego. Ich organizacja możliwa była dzięki **niezwykłym podkowieńskim „zasobom ludzkim”,** gdyż uczestniczyli w nich jako zaproszeni goście i/lub prowadzący **mieszkańcy Podkowy, często rezygnując z honorarium lub przeznaczając je na cele społeczne.** Wiele wydarzeń były organizujemy we współpracy z podkowieńską Biblioteką. **Spotkania cieszyły się dużą popularnością i stawały się miejscem ciekawych dyskusji – było to m.in. O dyplomacji inaczej – spotkanie z prof. Adamem Danielem Rotfeldem,**

wykładowcą Uniwersytetu Warszawskiego na Wydz. Artes Liberales, byłym ministrem spraw zagranicznych, znawcą polityki międzynarodowej, poprowadziła **Zofia Wojtkowska, podkowieńka, historyk, pisarka i dziennikarka.** **Spotkanie z Danielem Olbrychskim – wybitnym aktorem filmowym i teatralnym, mieszkańcem Podkowy, poprowadził pro bono Podkowieńcin dr Andrzej Kowalczyk, scenograf filmowy, wykładowca akademicki.** **Zgromadziło ono ok. 200 osób, Życie polityką naznaczone – Spotkanie autorskie z Janem Królem, politykiem, Sztuka inwestowania w sztukę – spotkanie z kuratorką wystaw, historyczką sztuki Kamą Zboralską, w ramach XIX Festiwalu Otwarte Ogrody. Główną organizatorką była Misia Łukasiewicz, Galeria Artefakt a CKiIO było współorganizatorem wydarzenia, Spotkanie autorskie z Anną Kalinowską, mieszkanką Podkowy, autorką książki „Piękny mafioso z KC”, Maestro Andrzej Hiolski. Wspomnienia. Opowieść o życiu, które naznaczyła muzyka spotkanie wspomnieniowe poprowadziły pro bono: muzykolog Maria Bychawska oraz Podkowieńka prof. Jadwiga Rappe, Spotkanie autorskie z Joanną Bator – znaną pisarką, laureatką nagrody NIKE, mieszkanką Podkowy Leśnej, prowadzenie: Michał Burszta. Zgromadziło ono w rekordową publiczność ok. 180 osób, Spotkanie autorskie z Piotrem Mitznerem, prof. UKSW, poetą, pisarzem, eseistą, przez wiele lat związanym z Podkową, połączone z promocją jego nowego tomu poezji. Prowadzenie – Grzegorz Zegadło, były wieloletni dyrektor Książnicy Pruszkowskiej, Spotkanie autorskie z Katarzyną Gacek, związaną z Podkową autorką powieści kryminalnych, prowadzone przez Dorotę Skotnicką, dyr. Miejskiej Bi-**

KICIOR
KRZYSZTOF
KOŚCIEŠZA JAWORSKI
(1954 - 2021)
**SPOTKANIE
PRZYJACIÓŁ**
Wieczór poświęcony postaci
i twórczości poety, malarza,
działacza opozycji i wydawcy
drugiego obiegu,
filmowca, operatora świateł,
kierowcy filmowego

CENTRUM KULTURY
i Sztuki im. Stanisława Wyspiańskiego

**12 listopada 2022
(sobota)
godz. 18.00**

Podkowa Leśna / Pałacyk Kasyno / ul. Lilipopa 18 / Wstęp wolny!

bioteki Publicznej im. P. Gojawiczyńskiej, która była współorganizatorem wydarzenia.

ZAJĘCIA STAŁE CIĄGLE OD NOWA!

ZAJĘCIA STAŁE w ofercie CKiIO ...stałe się zmieniają – oczywiście to głównie kontynuacja tego co działo się w poprzednich latach, ale wciąż modyfikowane i uzupełniane o próby realizacji potrzeb zgłaszanych do CKiIO lub zaobserwowanych przez pracowników. Podstawą naszej pracy jest animacyjne, czyli angażujące podejście do działań kulturalnych, uwzględniające potrzeby mieszkańców, oraz budowanie pozytywnych relacji w miejscowej społeczności. W ramach takiego podejścia CKiIO zorganizowało cykl przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej, których celem jest aktywizacja twórcza młodych mieszkańców, a także przekazanie im wiedzy i umiejętności z obszaru sztuki ulicy (koncert hip-hopu na skateparku, warsztaty graffiti połączone z malowaniem herbu Podkowie Leśnej – poprowadziła Duśka Zuo, absolwentka ASP, doświadczona edukatorka street artu). Tak jak w innych ośrodkach zaangażowanie tej grupy docelowej w działania kulturalne stanowi dla CKiIO jedno z głównych wyzwań.

Strategicznym celem Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich jest wspieranie zadań z zakresu edukacji i animacji kulturalnej. Projekty obejmowały działania o wy-

się oryginalną i spójną koncepcją, uwzględniającą przy tym potrzeby mieszkańców: **Balet, Taniec ludowy, Taniec nowoczesny, Gordonki – Baba Duu, Plastyka, Nowe Formy Sztuki, Nauka gry na gitarze, Legorobotyka, Capoeira, Gimnastyka słowiańska, Joga kundalini, Koronki klockowe, Legorobotyka, Akrobatyka, Tai chi – Akademia Chen Taijiquan, Tai Chi – YinLong, Budo – Warszawska Szkoła Samurajów, Taniec Towarzyski – Rythm, Dance and Gimn, Chór „Pośrodku Żywota”**

Coroczne wakacyjne letnie i zimowe **ARTFERIE** i **ARTWAKACJE** uzupełniają w ciągu roku **WARSZTATY WEEKENDOWE DLA DZIECI**. M.in. **ARTFERIE** wypeł-

Warsztaty Graffiti
 Improwizacje wokół herbu Podkowie Leśnej poprowadzi Duśka ZUO
<http://www.instagram.com/zulzone/>

Dzieci od lat 10
Ilość nieodpłatnych miejsc ograniczona! (12)
 Max. ilość uczestników - 20
 Pozostałe osoby - 20 zł
 Liczy się kolejność zgłoszeń!
 Pisz mail na adres: marcin.sliwa@ckiopodkowa.pl

22 i 29.10.2022
 godz. 14-16

CKiIO / Podkowa Leśna
 ul. Świerkowa 1

sokiej wartości edukacyjnej, animacyjnej i artystycznej. Prowadzone były w sposób umożliwiający rozwijanie zdolności, umiejętności i wiedzy. Stymulowały kreatywność i aktywizowały twórczo uczestników reprezentujących wszystkie grupy wiekowe i społeczne. Wyróżniały

niliśmy rozwijającymi warsztatami z Legorobotyki. To doskonałe połączenie edukacji z dobrą zabawą, gdzie każdy uczestnik miał możliwość samodzielnego tworzenia, budowania i programowania własnych konstrukcji. Kreatywne warsztaty wakacyjne dla dzieci w wieku 7-12 lat organizowane były wraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej. **WARSZTATY WEEKENDOWE DLA DZIECI** to: warsztaty z Legorobotyki, warsztaty wielkanocne – Rysunek 3D, warsztaty edukacyjne dla dzieci „Paweł Edmund Strzelecki – odkryty na nowo”, warsztaty Kultura Japonii dla dzieci, warsztaty świąteczne Święta między Polską, a Japonią, warsztaty weterynaryjne, warsztaty street art Duśka Zuo, warsztaty graffiti Duśka Zuo, Czytanie na dywanie po angielsku. Dla dorosłych proponowaliśmy m.in. oprócz stałej oferty: Po prostu przyjdź pośpiewać – kolędy, pastorałki, piosenki zimowe, cykl spotkań – **RELAKS** kojącymi dźwiękami, Pomuzykuj w karnawale, Po prostu przyjdź pośpiewać – „Już wiosna!”, Warsztaty ziołolecznictwa, Warsztaty z Kobietami Wędrownymi „Jak założyć i prowadzić działalność gospodarczą”.

UCHODŹCY Z UKRAINY – DZIAŁANIA POMOCOWE WE WSPÓŁPRACY Z URZĘDEM MIASTA I MIESZKAŃCAMI

Napływ uchodźców wojennych z Ukrainy wskutek napaści Rosji na to państwo spowodował naturalną konieczność podjęcia działań pomocowych – współpracy z Urzędem Miasta w budynku przy ul. Świerkowej 1 prowadziliśmy zbiórki odzieży, żywności oraz innych artykułów pierwszej potrzeby. Ponadto podjęliśmy się trudnego zadania integracji Ukraińców, którzy znaleźli schronienie w Podkowie – zorganizowaliśmy świetlicę, lekcje języka polskiego, imprezy warsztatowe, pomoc psychologiczną, piknik integracyjny (**Polsko-Ukraiński Piknik Muzyczno-Integracyjny, połączony z akcją charytatywną na rzecz społeczności ukraińskiej w Podkowie Leśnej**). Nie byłoby to możliwe bez wsparcia wolontariuszy oraz partnerów, czyli Urzędu Miasta, Fundacji dla Wolności i firmy Le Ceur.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI/ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI w latach 2018-2024

CKiIO współpracuje z różnymi podmiotami kultury w Podkowie Leśnej, współtworząc projekty, współorganizując wydarzenia publiczne i imprezy kulturalne. Na szczególną uwagę zasługują **dobrze kontakty z innymi instytucjami kultury, dla których organizatorem jest również Samorząd Podkowy Leśnej – Biblioteką, Szkołą, OPS**. Kluczowym partnerem są jednak organizacje pozarządowe, prywatne czy inicjatywy obywatelskie. Warto wspomnieć również o ścisłej współpracy z Urzędem Miasta Podkowa Leśna z którym z sukcesem organizujemy wiele wydarzeń.

Niektóre wybrane imprezy, które zorganizowaliśmy we współpracy z innymi podmiotami:

WOŚP: Dzięki współpracy z Podkowieńskim Liceum Ogólnokształcącym nr 60, Szkołą Podstawową im. Bohaterów Warszawy oraz Publicznym Przedszkolem im. Krasnala Hałabały, a także wolontariatowi uczniów z podkowieńskich szkół, a przede wszystkim głównemu organizatorowi, Pawłowi Włoczewskiemu – współorganizujemy (w pandemii: online) podkowieński finał WOŚP – który w 2023 roku zebrał w Podkowie Leśnej rekordowe 64 034,42 zł i 234 euro!

Eko gra rodzinna „Chroń Planetę” – odbyła się w ramach organizowanego przez Urząd Miasta Podkowa Leśna EKO Pikniku Rodzinnego, którego CKiIO było współorganizatorem. Wzięło w niej udział ok. 20 drużyn rodzinnych.

Forum NGO dla powiatu grodzkiego – sieciujące spotkanie dla podmiotów z powiatu grodzkiego zorganizowane przez Fundację inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych (FISE), promujące ekonomię społeczną,

Międzynarodowe Warsztaty Muzyczne im. Jana Staniendy – Centrum było po raz kolejny partnerem projektu realizowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Muzyki „Słuchaj” i podkowieńskimi artystami muzykami Marią i Krzysztofem Staniendami. Projekt obejmował kursy mistrzowskie dla młodych adeptów muzyki klasycznej z całej Polski, popularyzujące jednocześnie Podkowę, oraz dostępne dla wszystkich koncerty muzyki kameralnej z udziałem mistrzów

i uczestników. W ramach warsztatów w sierpniu odbyły się 4 takie koncerty.

Jarmark Bożonarodzeniowy – wydarzenie zorganizowane po raz kolejny we współpracy z Urzędem Miasta - CKiIO odpowiadało m.in. za obsługę wystawców i stronę techniczną oraz zapewniło liczne nagrody od lokalnych firm i rękodzielników.

Warsztaty w ramach Budżetu Obywatelskiego Mazowsza – z inicjatywy Federacji Mazovia odbyły się 3 wydarzenia: rodzinny spacer po Lesie Młochowskim, oraz dwa warsztaty dla rodziców („Poczucie wartości u dziecka” oraz „Ogarnij Święta z pozytywną dyscypliną”). Potańcówki w SULIKO – w okresie wiosenno-letnim w restauracji SULIKO znajdującej się na w Pałacyku Kasyno, odbywały się co tydzień wieczory muzyczne, połączone z „tańcami na dechach”.

Podmioty, z którymi współpracowało CKiIO, przy organizacji imprez w latach 2018- 2024:

- Urząd Miasta Podkowa Leśna
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Stowarzyszenie Ogród Sztuk i Nauk
- Stowarzyszenie Związków Podkowieńców
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Zielone Sąsiedztwo”
- Szczep I Podkowieńskich Drużyn Harcerskich i Gromad Zuchowych ZHP
- 32 Mazowiecka Drużyna Harcerzy „Korona” im. św. Jadwigi Królowej Polski ZHR
- Nieformalna Grupa Teatralna „Między Słowami”
- Stowarzyszenie Przyjaciół Muzyki „Słuchaj”
- Towarzystwo Pieśni Dawnej „Pośrodku Żywota” (stała współpraca, użyczenie sali konferencyjnej z fortepianem na próby chóru 1 x tygodniu)
- Fundacja dla Wolności
- Polskie Forum Migracyjne
- Federacja Mazovia
- Grupa nieformalna Twórcy z Podkowy Leśnej
- Towarzystwo Przyjaciół Miasta Ogrodu Podkowa Leśna,
- Podkowieńskie Liceum Ogólnokształcące nr 60
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Poli Gojawiczyńskiej
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Warszawy w Podkowie Leśnej (m.in. wolontariat podczas

- Festiwalu Otwarte Ogrody)
- Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku
- ENCC, czyli Sieć Europejskich Centrów Kultury
- Stowarzyszenie Filmowców Polskich
- Galeria IMPULS
- Galeria Dom No7 /Przestrzeń Kameralna
- Galeria Bluszcz
- Galeria Mimochodem i Fundacja Ogród i warsztat
- Galeria Ikikata
- Restauracja SULIKO
- Publiczne Ognisko Plastyczne im. Jana Skotnickiego w Grodzisku Mazowieckim
- Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie
- Warszawska Kolej Dojazdowa Spółka z o.o. (Festiwal Otwarte Ogrody)
- ZAIKS (Fundusz Popierania Twórczości)
- HG Film
- biletyna.pl sp. z o.o. (biletyna.pl oraz strefazając.pl)

DZIAŁANIA CKiIO ZAPLANOWANE NA 2024

W 2024 planujemy kontynuować działalność Centrum w trzech kluczowych obszarach: imprezy dla społeczności lokalnej o charakterze integracyjnym, edukacja, w tym zajęcia dla dzieci i seniorów czy warsztaty twórcze dla młodzieży, oraz imprezy artystyczno-impresaryjne – teatr, film, muzyka oraz sztuki plastyczne.

- **Zaplanowaliśmy m.in. Koncert jazzowy połączony z recytacją poezji „Ty mnie od pieśni pokornej nie wołaj” NORWID/Pawlik** z muzyką Włodka Pawlika do wierszy Cypriana Kamila Norwida, którego realizacja uzależniona jest od uzyskania dofinansowania z Funduszu Popierania Twórczości ZAIKS.

- **Obchodzić będziemy jubileusz Festiwalu Otwarte Ogrody**, którego XX edycja odbędzie się w tym roku, w związku z czym przypomnimy m.in. o początkach Festiwalu i jego pierwszej edycji w 2005 r.

- CKiIO będzie po raz kolejny partnerem założonego przez Podkowieńców Marię i Krzysztofa Staniendów Stowarzyszenia Przyjaciół Muzyki „Słuchaj” przy organizacji w sierpniu **Międzynarodowych Warsztatów Muzycznych w Podkowie Leśnej** – kursów mistrzowskich dla młodych adeptów muzyki z całej Polski i z zagranicy i jednocześnie dostępnych dla wszystkich koncertów muzyki kameralnej z udziałem mistrzów i uczestników.

- **Będziemy realizować również nowe projekty: Festiwal Debiutów ART/NA/START** (pod warunkiem uzyskania dofinansowania przez partnerów i sponsorów – wstępnie mamy zapewnione finansowanie z UMPL na 25 000 zł i aprobatę dofinansowania końcowego (pod warunkiem uzyskania dofinansowania z 2 instytucji państwowych), przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich).

- **Planowana jest kontynuacja spacerów tematycznych po Podkowie** służących promocji dziedzictwa kulturowego miasta ogrodu. Formuła zostanie rozszerzona o spaceru po najciekawszych miejscach i obiektach

tach w sąsiadujących z Podkową miejscowościach gmin Brwinów i Milanówek.

- **Dołączamy do międzynarodowego konsorcjum, jako jedyny polski Dom Kultury**, które składa projekt do unijnego programu Horizon Europe "Culture, the arts and cultural spaces for democratic participation and political expression, online and offline".

- **Zaplanowaliśmy realizację projektów inwestycyjnych**, których celem jest poprawa infrastruktury i estetyki wielofunkcyjnej sali widowiskowej przy ul. Świerkowej 1 poprzez nowe okotowanie, zakup i montaż nowoczesnego, elektrycznie rozwijanego ekranu kinowego, zakup stołów mobilnych, stołów okrągłych i krzesel. Ich realizacja uwarunkowana będzie otrzymaniem

dofinansowania z grantów zewnętrznych, m.in. MKiDzN oraz z programu PROW LEADER UE, do których złożyliśmy stosowne wnioski. We współpracy z Urzędem Miasta Podkowa Leśna został złożony i oceniony pozytywnie wniosek na 200 000 zł na remont, oświetlenie i nagłośnienie Sali widowiskowej w budynku przy ul. Świerkowej 1. Wniosek złożony przez CKiIO na dodatkową modernizację tej Sali (50000 zł na zakup i montaż nowoczesnego, elektrycznie rozwijanego ekranu kinowego, zakup stołów mobilnych, stołów okrągłych i krzesel) także uzyskał pozytywną ocenę!

Dyrektor i zespół merytoryczny
Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich

Przedszkole Miejskie 2019–2023

Sprawozdanie z działalności Przedszkola Miejskiego im. Krasnala Hałabały w Podkowie Leśnej w latach 2019–2023

W latach 2019–2023 w Podkowie Leśnej funkcjonowało jedno przedszkole gminne. W przedszkolu funkcjonuje 5 oddziałów dla 125 dzieci. Natomiast w roku szkolnym 2022/2023 Sanepid wydał zgodę na utworzenie 6 oddziału (powstał oddział dla dzieci z Ukrainy), co w przyszłości pozwoli również na przyjęcie 150 dzieci, jeśli zaszłaby taka konieczność.

1. Ilość dzieci przedstawia się następująco w poszczególnych latach 2019– 2023:

Rok 2019

Rocznik	Ilość dzieci	W tym ilość dzieci zamieszkałych poza Podkową Leśną
2013 (6-latki)	23	31
2014 (5-latki)	28	
2015 (4-latki)	38	
2016 (3-latki)	27	
RAZEM	116	

Rok 2020

Rocznik	Ilość dzieci	W tym ilość dzieci zamieszkałych poza Podkową Leśną
2014 (6-latki)	30	20
2015 (5-latki)	38	
2016 (4-latki)	29	
2017 (3-latki)	20	
RAZEM	117	

Rok 2021

Rocznik	Ilość dzieci	W tym ilość dzieci zamieszkałych poza Podkową Leśną
2015 (6-latki)	38	16
2016 (5-latki)	31	
2017 (4-latki)	27	
2018 (3-latki)	22	
RAZEM	118	

Rok 2022

Rocznik	Ilość dzieci	W tym ilość dzieci zamieszkałych poza Podkową Leśną
2016 (6-latki)	43	19
2017 (5-latki)	41	
2018 (4-latki)	22	
2019 (3-latki)	26	
RAZEM	132	

Rok 2022

Rocznik	Ilość dzieci	W tym ilość dzieci zamieszkałych poza Podkową Leśną
2017 (6-latki)	44	28
2018 (5-latki)	27	
2019 (4-latki)	26	
2020 (3-latki)	24	
RAZEM	121	

2. W przedszkolu odbywa się nauka języka angielskiego dla wszystkich grup wiekowych z dostosowaniem długości zajęć do wieku dzieci. W latach 2019- 2023 stopniowo wzrastała liczba godzin zajęć językowych, dlatego też przedszkole stało się atrakcyjne dla dzieci i rodziców niezamieszkałych w Podkowie Leśnej. Takie rozwiązanie spowodowało, iż rodzice nie szukają dodatkowych płatnych zajęć z języka angielskiego poza przedszkolem. We wrześniu 2023 powstała sala do zajęć z języka angielskiego, wyposażona w odpowiednie materiały i pomoce dydaktyczne służące do nauki języka. Dzieci 5-6 letnie dzielone są na mniejsze grupy, co skutecznie pozwala przyswoić większą ilość materiału i skupić się na powtarzaniu zwrotów i słówek, dzięki czemu nauczyciel jest w stanie dotrzeć do każdego wychowanka.

3. Przedszkole znacząco rozszerzyło zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej. Są to zajęcia z terapii logopedycznej, jak również zajęcia TUS prowadzone przez psychologa i pedagoga specjalnego. W roku szkolnym 2023/2024 dodatkowo został zatrudniony pedagog specjalny w wymiarze 9 godzin oraz zwiększono liczbę godzin logopedzie do 13 przy 63 dzieci objętych terapią logopedyczną. Od września 2021 roku, gdy został oddany do użytku nowy budynek przedszkola, powstały dwa gabinety, w których specjaliści pracują z dziećmi z orzeczeniami, różnymi opiniami, jak również z dziećmi wymagającymi zajęć wspie-

rających czy też Treningu Umiejętności Społecznych.

4. W przedszkolu odbywają się zajęcia dodatkowe płatne przez rodziców. Zajęcia te organizowane są popołudniami, poza podstawą programową:

Rok szkolny	Zajęcia płatne przez rodziców
2019/2020	Zajęcia taneczne, koncerty muzyczne
2020/2021	Rytmika, zajęcia taneczne (online) ze względu na pandemię Covid- 19
2021/2022	Rytmika, zajęcia taneczne, zajęcia Early Stage, koncerty muzyczne
2022/2023	Rytmika, zajęcia taneczne, ceramika, koncerty muzyczne
2023/2024	Rytmika, zajęcia taneczne, ceramika, akrobatyka, koncerty muzyczne

5. Placówka zatrudnia wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, która pogłębia swoją wiedzę poprzez doskonalenie zawodowe w postaci kursów, szkoleń jak również studiów. Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez zdobywanie kolejnych stopni awansu zawodowego. W ostatnich dwóch latach do placówki dołączyli młodzi nauczyciele, pełni pomysłów oraz z wielkim zaangażowaniem. W latach 2019 – 2023 przedstawiało się to następująco:

Lata	Nauczyciele Stażyści	Nauczyciele Kontraktowi	Nauczyciele Mianowani	Nauczyciele Dyplomowani
2019/2020	1	2	7	1
2020/2021	0	3	7	1
2021/2022	0	3	9	1
2022/2023	Początkujący bez stopnia awansu	Początkujący	5	1
	2	7		
2023/2024	Początkujący bez stopnia awansu	Początkujący	4	2
	2	8		

6. Przedszkole zatrudnia również personel niepedagogiczny odpowiedzialny za czystość budynku, wydawanie posiłków, konserwację budynku oraz obsługę interesantów (rodziców). Do 30 czerwca 2020 roku w przedszkolu funkcjonowała własna kuchnia z posiłkami przygotowywanymi na miejscu. W kolejnych latach zatrudnienie ulegało zmianom. Rok szkolny 2020/2021 był rokiem kiedy na czas budowy nowego budynku – przedszkole mieściło się w tymczasowej siedzibie znajdującej się w skrzydle Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Warszawy przy ulicy Jana Pawła II 20. W związku Zatrudnienie pracowników niepedagogicznych na przełomie ostatnich pięciu lat wyglądało następująco:

Rok szkolny	Ilość pracowników niepedagogicznych
2019	11
2020*	7
2021	8
2022**	10 – w tym jeden ½ etatu
2023	10 – w tym jeden ½ etatu

*siedziba tymczasowa w szkole

** zwiększony oddział o dzieci ukraińskie (6 oddziałów)

7. Rok szkolny 2019/2020 był ostatnim rokiem w siedzibie starego budynku przedszkola. Wraz z informacją o budowie nowego obiektu dla dzieci przedszkolnych i rozbiórce starego budynku systematycznie zabezpieczano i przewożono przedmioty, sprzęt, pomoce dydaktyczne inne materiały do magazynów Urzędu Miasta. Część rzeczy oraz mebli została przetransportowana do skrzydła w Szkole Podstawowej i przygotowana tak, aby dzieci mogły funkcjonować w nowej siedzibie. Wymagało to wielu rozwiązań oraz przygotowań, ponieważ w szkole było zdecydowanie mniej miejsca niż w przedszkolu i trzeba było zabrać tylko najpotrzebniejsze rzeczy. Był to rok w którym ze względu na planowaną rozbiórkę starego budynku przedszkola nie został zorganizowany dyżur wakacyjny. Brak dyżuru pozwolił na szybką wyprowadzkę i szybkie przygotowanie sal w szkole podstawowej. Od 1 września 2021 roku przedszkole wróciło do nowego budynku przy ulicy Miejskiej.

8. Inwestycja ta przystosowana jest dla osób o ograniczonych zdolnościach ruchowych, dzięki czemu osoby niepełnosprawne mają możliwość dostania się bezpośrednio z poziomu terenu. Z głównej komunikacji dostępna jest toaleta przystosowana na potrzeby osób niepełnosprawnych oraz winda. Jest również pomieszczenie socjalne dla pracowników. Budynek posiada 5 sal dydaktycznych (3 na parterze) oraz 2 na piętrze, 2 gabinety specjalistyczne oraz bibliotekę, która może być dostosowana na gabinet, jeśli zaistniałaby taka konieczność, salę rytmiczną, w której w sierpniu 2022 roku zainstalowano ścianę mobilną. Dzięki temu rozwiązaniu od 1 września 2022 roku został otworzony oddział dla dzie-

ci ukraińskich przybyłych po wybuchu wojny. Początkowo uczęszczało do niego 20 dzieci 5-6 letnich. Młodsze dzieci zostały dołączone do grup polskich. Z pozyskanych informacji wynika, że był to jedyny oddział przedszkolny w tym okresie składający się tylko z samych dzieci ukraińskich powstały w powiecie grodziskim.

W nowym budynku przedszkola główne wejście stanowi wiatrołap z którego bezpośrednio można wejść do budynku oraz do szatni. Na osi głównego budynku zlokalizowany jest dziedziniec – atrium z częściowo przeszklonymi ścianami zewnętrznymi, a po środku rośnie drzewo (Tulipanowiec). Bezpośrednio z wyjścia do szatni na lewo znajduje się sekretariat i gabinet dyrektora. We wschodniej części budynku na parterze zlokalizowana jest kuchnia cateringowa z niezbędnymi pomieszczeniami. Budynek przedszkola jest bardzo jasny i przestronny. Sale są duże i funkcjonalne. Jest to wspaniała inwestycja wybudowana w ostatnim czasie w Podkowie. Nowy budynek z drzewem po środku sprawił, że w marcu 2022 roku została podpisana umowa z Platformą NETFLIX na udostępnienie budynku do realizacji produkcji filmowej pt: „Noc w przedszkolu”. Dzięki temu przedszkole pozyskało wiele pomocy dydaktycznych w tym m.in. ścianki manipulacyjne, które zawisły na ścianach korytarza. Budynek przyciągał również autorów popularnych książek dla dzieci. W czerwcu 2023 r. oraz 2022 r. na patio w otoczeniu drzewa odbyły się spotkania autorskie z panią Roksaną Jędrzejowską-Wróbel oraz Renatą Piątkowską. Obydwa spotkania doszły do skutku dzięki Pani Dyrektorki Biblioteki – Dorocie Skotnickiej. Przestrzeń przedszkola pozwoliła na odpłatne wynajęcie sal na potrzeby zajęć dodatkowych tj. ceramika, akrobatyka i zajęcia taneczne.

9. W latach 2019–2023 przedszkole systematycznie w ramach posiadanych środków doposażało placówkę. Zostały zakupione m.in.: 3 laptopy, 1 tablica multimedialna, 2 monitory interaktywne, 1 urządzenie wielofunkcyjne (drukarka + skaner + ksero). Każdego roku sale doposażane są w pomoce dydaktyczne w postaci: gier, układanek, klocków konstrukcyjnych i zabawek manipulacyjnych. Corocznie w przedszkolu organizowane są kiermasze świąteczne, z których dzięki pozyskanym środkom przedszkole zakupuje stroje na występy dzieci w „Mazovii” czy innych konkursach. W roku

szkolnym 2022/2023 przedszkole brało udział w zbiorce elektrośmięci i tutaj za zgromadzoną ilość punktów odebrało drukarkę laserową.

Przedszkole Miejskie im. Krasnala Hałabały realizowało przez wiele lat mnóstwo projektów, ciekawych spotkań, uczestniczyło w wielu wydarzeniach i uroczystościach. Nie sposób o wszystkich napisać, ale warto chociażby wspomnieć o udziale przedszkolaków w konkursie tanecznym w ramach SGZM Mazovia, ubieraniu choinki w Urzędzie Miasta Podkowa Leśna, organizacji kiermaszy świątecznych, udziale w wielu konkursach plastycznych i literackich, wycieczkach i wielu innych inicjatywach.

Podsumowując ostatnie 5 lat działalności przedszkola z całą pewnością można stwierdzić, że bardzo wiele wniosła budowa nowego budynku przedszkola. Pozwoliło nam to na realizację wielu projektów, na które

wcześniej nie mogło pozwolić sobie przedszkole chociażby ze względu na brak miejsca i przestrzeni. Dzięki temu mogliśmy zaprosić również okoliczne przedszkola i zorganizować konkurs zewnętrzny a tym samym pochwalić się przedszkolem jako budynkiem i całym jego zapleczem. Jednak najważniejsze jest to, że zajęcia specjalistyczne odbywają się w zacisznych i przystosowanych gabinetach a nie jak to bywało w starym budynku – na korytarzach. Bardzo owocnie układa się również współpraca z innymi instytucjami: Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej, Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich, Biblioteką Publiczną czy też Szkołą Podstawową. Jako Dyrektor mogłam zawsze liczyć na pomoc i wsparcie ze strony Urzędu Miasta jako Organu Prowadzącego.

*Dorota Staszewska
Dyrektor Przedszkola Miejskiego
im. Krasnala Hałabały*

SP im. Bohaterów Warszawy 2018–2023

Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Warszawy w Podkowie Leśnej Sprawozdanie 2018-2023

Projekty naukowe i rozwój naukowy nauczycieli:

Całościowy Rozwój Szkoły:

Po pięciu latach kształcenia się i rozwijania przez kadrę pedagogiczną swoich umiejętności szkoła zakończyła realizację programu Szkoły Uczącej Się w ramach nowatorskiego programu Całościowy Rozwój Szkoły (CRS 1 i CRS 2) realizowanego pod kierunkiem Centrum Edukacji Obywatelskiej, który polega na włączaniu oceny kształtującej w proces nauczania uczniów oraz stosowanie nowoczesnych metod pracy z uczniem (np. określanie celu, kryteriów sukcesu i podawanie informacji zwrotnej).

Oddział dwujęzyczny – pierwszy w powiecie grodziskim w szkole publicznej

W roku szkolnym 2023/2024 powstał w Szkole oddział dwujęzyczny. Uczniowie uczą się chemii, matematyki i informatyki z elementami języka angielskiego. Nauka w takim oddziale daje im szansę na poszerzenie kompetencji językowych i naukowych. Projekt będzie kontynuowany w roku szkolnym 2024/2025.

Zdalna Szkoła w 10 dni

Z chwilą ograniczenia funkcjonowania szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 szkoła musiała zastanowić się nad strategią prowadzenia zajęć w formie zdalnej. W związku z tym w szkole w dniach 16 – 20 marca zostało przeprowadzone pilotażowe wdrożenie nauki zdalnej na platformie Microsoft Teams. Od 23 marca szkoła ruszyła z pierwszymi zajęciami online. Jednocześnie szkoła zapewniła sprzęt komputerowy i tablety uczniom potrzebującym. Na platformie Microsoft Teams poza tygodniowym rozkładem zajęć lekcyjnych odbywały się także uroczystości szkolne, zajęcia świetlicowe oraz zakończenie roku szkolnego w formie transmisji telewizyjnej dla całej społeczności Podkowieńskiej. Do dziś Microsoft Teams jest używany w szkole jako narzędzie pomocnicze.

Zrealizowane projekty naukowe i badawcze (będące w większości w stałej ofercie szkoły):

- **Akademia Otwartego Umysłu** – to projekt unijny, którego realizacja zakończyła się w 2018 r., a który zapewnił uczniom szereg kółek zainteresowań (geografia, przyroda) oraz zajęć rozwijających umiejętności matematyczne (gry planszowe).

- **Projekt naukowy „Mini Akademia Matematyki”** – projekt realizowany przez studentów z Politechniki Warszawskiej dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Warszawy w Podkowie Leśnej.
- **Projekty matematyczne i Uniwersytet Dzieci** – nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej kontynuują realizację w klasach 1-3 projektów matematycznych we współpracy z Uniwersytetem Dzieci (co roku) oraz realizują program matematyczny „Karty Grabowskiego”. Celem projektu jest wzrost kompetencji matematycznych uczniów klas 1-3. Od 2019 r. w klasach 1-3 uczniowie mają dodatkowe zajęcia (1 godzina) z matematyki lub informatyki.
- **Projekty ekologiczne i globalne** – co roku uczniowie biorą udział w szeregu projektach ekologicznych, takich jak „Sprzątanie świata”, „Ekomoda” czy „Ekopiknik”. Wiele z tych projektów jest realizowanych razem z Urzędem Miasta Podkowa Leśna. Natomiast przy współpracy z Fundacją Musszelka Szkoła zrealizowała program „Myśl, działaj, opowiadaj! Warsztaty dla młodych aktywistów”, w który zaangażowani byli uczniowie klas szóstych oraz warsztaty edukacji globalnej „Ziemia naszym domem”. W projekcie uczniowie nauczyli się, czym jest zrównoważony rozwój, zmiany klimatu, różnorodność biologiczna i właściwe wybory konsumenckie. Uczennice i uczniowie odkrywali także, jak nasze postawy wpływają nie tylko na miejsce, w którym mieszkamy, ale także dalekie rejony świata.. W obydwu projektach podejmowane były wątki ekologiczne w kontekście całego świata, nie zapominając oczywiście o najbliższym otoczeniu. Inne projekty ekologiczne, które były realizowane w szkole to „Jestem eko”, „Przyroda w naszym mieście”, i „Globalne ocieplenie”. Dzięki tym projektom uczennice i uczniowie poznawali takie zagadnienia jak zrównoważony rozwój, zmiany klimatu, różnorodność biologiczna i właściwe wybory konsumenckie.

- **Projekty pro społeczne i działania w ramach Małej Ojczyzny** – wolontariusze Szkoły zawsze angażują się w projekty organizowane przez Urząd Miasta, gry miejskie we współpracy z CKIO, czy zbiórkę na rzecz WOŚP. Szkoła brała także udział w Otwartych Ogrodach organizowanych przez CKIO.
- **Konkursy** – szkoła zorganizowała o organizuje ogromną liczbę konkursów biorąc pod uwagę różne zdol-

ności uczniów. Były konkursy naukowe, kuratoryjne, przedmiotowe, konkurs fraszka, konkursy plastyczne a także konkursy dostosowane do wieku i możliwości uczniów o zasięgu lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim. W wielu konkursach brały udział także uczniowie cudzoziemscy. Wśród stałych konkursów Szkoła organizuje i bierze udział w następujących: Olimpiada Matematyczna Juniorów, Olimpiada Literatury i Języka Polskiego, OJAJ, Losy żołnierza i dzieje orędzia polskiego, Alfik Matematyczny, Loggia, Świetlik, Panda, Olimpusek i Kangur matematyczny.

- **Projekty aktywizujące społeczność szkolną** – szkoła zrealizowała dużo drobnych projektów aktywizujących społeczność szkolną, z których najpopularniejszym był „Poznaj swojego nauczyciela”. Uczniowie rozpoznawali swoich nauczycieli ze zdjęć z dzieciństwa. W szkole prężnie działa samorząd uczniowski.

- **Międzynarodowy Dzień Języka Polskiego** – dzień ustanowiony przez UNESCO aby podkreślić różnorodność kulturową i językową świata. Z tej okazji odbyło się w szkole szereg projektów językowych, takich jak: „Czytelnicza lista przebojów”, Mistrz Ortografii i zabawy językowe.

- **„Teatr okiem Guliwera”** – to wyjątkowy kurs wiedzy o teatrze, stworzony z myślą o najmłodszych widzach. Motywem łączącym wszystkie lekcje teatralne jest postać Guliwera.

- Pozostałe projekty realizowane w **świetlicy szkolnej** to: „Nasze pasje i zainteresowania”, „Wiem Więcej”, „Zabawa sztuką”, „Świetliczaki na tropie... kolorów Świata”, „W świetle bajek”, „Z muzyką przez świat”, „Z ekologią za pan brat”, „Polscy poeci dzieciom”, „Czytanie z pasją – lekturki spod chmurki”, Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne: „Kolorowe emocje” oraz „Ziemia w kosmosie”.

Projekty na rzecz całej społeczności:

- **Aktywna Tablica** – ze środków pochodzących w 80% z budżetu państwa i 20% z budżetu organu prowadzącego kupiliśmy dwie aktywne tablice, które zostały zamontowane w sali matematycznej oraz w pracowni języka angielskiego. Zadaniem programu „Aktywna Tablica” jest zapewnienie szkołom niezbędnej infrastruktury w zakresie TIK, czyli technologii informacyjno-komunikacyjnych.

- **Narodowy Program Czytelnictwa** – w ramach rządowego programu kupiliśmy 682 książki do naszej szkolnej biblioteki. Były to zarówno lektury jak i inne nowości wydawnicze. Lista książek była szeroko konsultowana z uczniami, nauczycielami i rodzicami. Przez

**Narodowy
Program
Rozwoju
Czytelnictwa
2.0**

kolejne lata systematycznie Szkoła kupuje nowości wydawnicze ze środków własnych.

Osiągnięcia naukowe naszych Uczniów:

- O wielu lat Uczennice i Uczniowie Szkoły Podstawowej sięgają po najwyższe laury w wielu konkursach, zarówno kuratoryjnych jak i ogólnopolskich. Wśród naszych Uczniów była laureatka kuratoryjnego konkursu z języka polskiego, finalista konkursu kuratoryjnego z chemii, laureat konkursu kuratoryjnego z biologii, laureat konkursu kuratoryjnego Loggia oraz 24 laureatów i 1 finalista Ogólnopolskiej Olimpiady Juniorów Języka Angielskiego.

- Co roku Burmistrz Miasta Podkowa Leśna wręcza naszym uczniom pióra Burmistrza Miasta Podkowa Leśna. Jest to nagroda dla tych uczniów, którzy uzyskali 100% punktów z jednego lub więcej przedmiotów z egzaminu ósmoklasisty. I tak w ostatnich latach pióra Burmistrza Miasta Podkowa Leśna uzyskało 11 Uczennic i Uczniów w roku szkolnym 2020/2021, 16 w 2021/2022 i 12 w 2022/2023.

- Szkoła uzyskuje co roku świetne wyniki egzaminu ósmoklasisty, które plasują się najczęściej w skali staninowej 9 (najwyższy) lub 8 (bardzo wysoki). Wyniki szkoły plasują ją wśród jednych z najlepszych szkół pod-

stawowych publicznych w powiecie grodziskim. Nasze Uczennice i Uczniowie bardzo często dostają się do wymarzonych szkół ponadpodstawowych (73%).

- Pierwszy raz w historii szkoły w roku szkolnym 2022/2023 dwóch uczniów zdało egzamin B2 (uprzednio First Certificate in English) dzięki przygotowaniu ich przez naszego nauczyciela panią Annę Kępińską (w ramach programu realizowanego z British Council Poland „Addvantage”)

Podwyższanie kwalifikacji naszych Nauczycieli i ich rozwój zawodowy:

W szkole w ostatnich latach zrealizowano bardzo wiele innowacji pedagogicznych, których celem jest stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych. I tak powstały innowacje pedagogiczne: przygotowane przez następujących nauczycieli: Karolina Serwik (nauczyciela świetlicy) pt. „Słownik obrazkowy polsko-dari”, Edyta Ciach (nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej) pt. „Matematyczne granie w dodawanie i odejmowanie”, Iwona Grabowska-Gralak (nauczyciela języka polskiego i biblioteki) „Nie tylko słowem malowane – o ekfrazie, czyli związku poezji z malarstwem” oraz Bożena Soda (nauczyciela wychowania fizycznego) „Wszyscy jesteśmy Uchodźcami”. Inne innowacje pedagogiczne zostały przygotowane przez następujących nauczycieli: Beatę Baron (nauczyciela etyki) pt. „Zwyczajni – niezwyčajni”, Karolinę Sadowską (nauczyciela świetlicy) pt. „Poznaj Polskę” oraz innowację pedagogiczną przygotowaną przez Martę Michalak i Magdę Wyszyńską (nauczycieli współorganizujących proces kształcenia) dotyczącą logosensoryki. Do grupy nauczycieli przygotowujących innowacje dołączyły w kolejnych latach: Karolina Sobieszczyk z innowacją „Wszystko w obrazie – nauczanie j. angielskiego uczniów cudzoziemskich z wykorzystaniem TIK” i Iwona Grabowska-Gralak „Teatralne Machinarium”.

Nauczyciele stale podwyższali swoje kwalifikacje dzięki udziałowi w szeregu szkoleniach, jak na przykład: Bezpieczny uczeń w bezpiecznej szkole, Umiejętności wychowawcze nauczyciela, wychowanie do wartości, Przyjaciele Zippiego – program dla uczniów kl. 1-3, Praca z uczniem cudzoziemskim, metody i formy pracy, dostosowania, Udział w programie CEO – ocenianie kształtujące (CRS-1 i CRS-2), Dokumentowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (pedagog, psy-

cholog), Edukacja włączająca- szkolenie dla dyrektora i wicedyrektora, Przygotowanie do nowego roku szkolnego, zmiany w przepisach oświatowych (nowy awans zawodowy) i plan nadzoru na rok szkolny 2022/23, Rok szkolny 2020/21- nowa organizacja, plan nadzoru pedagogicznego dyrektora, niezbędna dokumentacja zgodna z nowymi i projektowanymi zmianami, Kontrola zarządcza w 2020 r. w świetle nowelizacji ustawy o finansach publicznych, Pogłębianie OK – w ramach Całościowego Rozwoju Szkoły, Informacja zwrotna – część 1 w ramach XVII edycji programu Całościowy Rozwój Szkoły, poziom podstawowy, Lider Oceniania Kształtującego w Szkole, Zadanie edukacyjne – w ramach XVII edycji programu Całościowy Rozwój Szkoły, poziom podstawowy, Arkusz organizacyjny a zmiany w prawie oświatowym – weryfikowanie i zatwierdzanie na rok szkolny, Ustawa o systemie oświaty i jej praktyczny wpływ na pracę przedszkola, szkoły i placówki, Wsparcie wychowawcze i psychoprophylaktyczne środowiska szkolnego po powrocie do nauki stacjonarnej, Kolory depresji – nauczycielom o depresji uczniów, Konflikty i jak je rozwiązywać aby utrzymywać dobre relacje i budować wspólnotę, Kreatywne lekcje, lekcje kreatywności-mechanika twórczego myślenia, skojarzenia, analogie i metafory, Nauczanie zdalne – udział w programie „Lekcja Enter”, Od zmysłów do umysłu – geometria w klasach 1-3, Mazowiecki program przygotowania szkół, nauczycieli i uczniów do nauczania zdalnego, Szkolenie dotyczące programu Erasmus, Dobre łącza. Wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci w Internecie, Ogólnopolski webinar – „Nauka czytania – od sylaby do zdania”, Myślenie krytyczne – konferencja, Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego oraz jak wprowadzać zmiany w ocenianiu wewnątrzszkolnym uwzględniające ocenianie kształtujące.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla Uczennic i Uczniów:

W szkole pracuje zespół psychologiczno-pedagogiczny złożony z takich specjalistów jak pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny, terapeuta pedagogiczny, terapeuta SI oraz TUS. Prawie każdą klasę, jeśli jest to konieczne, wspiera nauczyciel współorganizujący. Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie z poradni czy też uczniowie wskazani przez wychowawców klas otrzymują codzienne wsparcie od specjalistów.

Po powrocie do nauczania stacjonarnej została przeprowadzona diagnoza wśród Uczniów - wielu z nich zostało objętych indywidualną pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz zaplanowano szereg warsztatów mających na celu reintegrację uczniów w klasie. Została także przeprowadzona ankieta wśród Nauczycieli, aby poznać ich potrzeby w związku z pracą w zmienionych warunkach (pandemia) oraz zrealizować ich wnioski i postulaty do pracy w nowym roku szkolnym.

W klasach 1-3 prowadzimy zajęcia w ramach programu „Przyjaciele Zippięgo”, których celem jest rozwijanie

umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz rozwiązywania konfliktów. Wychowawcy klas starszych przeprowadzili także zajęcia dotyczące korzystania z telefonu komórkowego, cyberprzemocy, mowy nienawiści i innych trudnych zagadnień, z którymi boryka się dzisiejsza szkoła.

Dla Uczennic klas starszych realizujemy projekt „Różowa skrzyneczka”.

Wyposażenie sal

- W szkole działa w pełni wyposażona i stale modernizowana Pracownia integracji sensorycznej
- Szkoła posiada gabinet terapeutycznych wyposażony w różne pomoce, ale przede wszystkim w „Magiczny dywan” (dywan multimedialny), do którego dokupiliśmy pakiet rewalidacyjny, który może być wykorzystywany na zajęciach specjalistycznych dla starszych uczniów.
- Wymieniliśmy wszystkie stare komputery w salach dydaktycznych i innych pracowniach
- Większość sal lekcyjnych została wyposażona w tablice multimedialne
- Zakupiono nowe krzesła do sali informatycznej oraz wyposażono dwie sale lekcyjne w nowe ławki i krzesła.
- Sale informatyczną wyposażono w nowy sprzęt komputerowy

Remonty i naprawa infrastruktury wokół szkoły

- Remont małej sali gimnastycznej – wsparcie Urzędu Miasta Podkowa Leśna
- Modernizacja boiska szkolnego – budowa nowej bieżni, boiska Tenisa, boiska do siatkówki – wsparcie Urzędu Miasta Podkowa Leśna
- Modernizacja placu zabaw
- Odmalowanie korytarzy w starej części budynku
- Powstanie na ścianie szkoły ekologicznego murala.
- Powstanie muralu podkowieńskiego na ścianie szkolnej na tyłach dużej sali gimnastycznej

Nagrody i wyróżnienia

Szkoła była wielokrotnie wyróżniana z racji udziału w rozmaitych projektach. Dzięki działalności szkoły i jej wynikom Podkowa Leśna wielokrotnie uzyskiwała I miejsce w Polsce jako Miasto Edukacyjnych Szans wśród małych miast. Metodologia tego konkursu nie brała pod uwagę najwyższych wyników z egzaminów, ale to jak gmina i szkoła radzi sobie z wyrównywaniem

szans. Edukacyjne osiągnięcia naszej szkoły i Podkowy zostały także potwierdzone uzyskaniem tytułu Miasto Lider Edukacji 2019-2021. Posiadamy także Certyfikat Szkoły przyjaznej matematyce oraz certyfikat SUS.

Współpraca z Rodzicami

Dzięki bardzo dobrej współpracy z Rodzicami realizujemy:

- Doroczny Kiermasz Świąteczny
- Rodzice finansują co roku część ćwiczeń dla różnych klas, na które brakuje z dotacji podręcznikowej
- Rodzice organizują piękny bal 1-3
- Rodzice zgromadzili środki i przeprowadzili procedurę umożliwiającą budowę Lesnej Klasy na terenie szkoły w przyszłości
- Rodzice założyli Stowarzyszenie „Blisko – tuż za rogiem” wspierające uczniów zarówno w przygotowaniu do egzaminu ósmoklasisty jak i innych zajęciach dodatkowych.
- Dzięki Rodzicom szkoła szybko przeszła na nauczanie zdalne podczas pandemii
- Rodzice przekazali na rzecz szkoły nowoczesny sprzęt komputerowy, który został wykorzystany w pracowni komputerowej.

*Agnieszka Hein, Dyrektor
Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Warszawy*

Informacje Biblioteki

1. Miejska Biblioteka Publiczna im. Poli Gojawiczyńskiej jest jedyną biblioteką w powiecie grodziskim i prawdopodobnie w woj. mazowieckim wśród bibliotek miejskich i powiatowych, które nie pełnią funkcji bibliotek naukowych, realizującą od 2019 r. usługę wypożyczeń międzybibliotecznych. Współpracujemy z kilkudziesięcioma bibliotekami na terenie Polski, wśród nich są biblioteki uniwersyteckie oraz duże renomowane historyczne biblioteki takie jak: Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Śląska, a nawet biblioteki specjalistyczne jak Biblioteka Akademii Policji w Szczytnie.

2. Opinie Czytelników (niektóre z zamieszczonych na Google)

Wszystkie działania w tym szybkie reagowanie na ograniczenia „koronawirusowe”, polegające na wprowadzaniu np. usługi „Książka na telefon” czyli z dowozem do domu dla wszystkich osób zgłaszających takie oczekiwania (wcześniej była to usługa zarezerwowana dla osób, które dla różnych powodów nie mogą dotrzeć do Biblioteki) – spotkały się z ogromnym zadowoleniem Czytelników, którzy publikowali swoje opinie na ten temat:

„Niesamowita życzliwość Pani Bibliotekarki – pomimo braku potrzebnej pilnie lektury w bibliotece, dzięki jej pomocy osoba przetrzymująca książkę została poproszona o pilny zwrot i przekazanie lektury oczekującemu czytelnikowi – jeszcze raz dziękuję!!!”

„Ogromny wybór, przesympatyczna kadra i bardzo przydatny system rezerwacji.”

„Jeśli z dzieckiem to polecam... bardziej niż inne biblioteki!”

„Nie byłem w lepszej bibliotece. Duży zasób, możliwość zakupu przez bibliotekę pozycji, których nie ma na stanie.”

„Budynek z duszą, a pracujący tam ludzie są po prostu wspaniali, bardzo życzliwi, komunikatywni, zaangażowani w swoją pracę. Wszystko można zamówić przez Internet i poczekać na info o terminie odbioru zamówionych pozycji. Po zamówieniu idzie się z przyjemnością”.

3. W Bibliotece podkowieńskiej ze względu na specyficzny charakter Miasta Ogrodu Podkowy Leśnej mile widziani są Czytelnicy wraz ze swoimi pupilami.

Cudny dog w Czytelni pod Modrzewiami zażywa ruchu, a później zziębnięci popijają wodę z ceramicznej, ręcznie robionej miseczki podarowanej przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Błońskiej.

4. Biblioteka podkowieńska, także jako prawdopodobnie jedyna na Mazowszu mała biblioteka publiczna prowadzi zajęcia biblioterapeutyczne dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy.

5. W Polsce funkcjonuje przy bibliotekach wiele Dyskusyjnych Klubów Książki (gdzie raz w miesiącu odbywają spotkania). Klub działający przy Bibliotece podkowieńskiej spotyka się co tydzień, co jest ewenementem na skalę ogólnopolską.

Dorota Skotnicka, Dyrektor
Miejskiej Biblioteki Publicznej

Podsumowanie działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej lata 2019–2023

Ośrodek Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej jest jednostką organizacyjną Miasta Podkowa Leśna, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, działającą na podstawie Statutu, obecnie obowiązujący został nadany Uchwałą Rady Miasta Podkowa Leśna Nr 321/XLII/2022 z dnia 8 września 2022 roku. W trakcie pięciu lat Ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i gminnych programach.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, czyli wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im funkcjonowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

Zakres działań OPS wynika również z podejmowanych przez Radę Miasta uchwał. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat realizował m.in. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, „Posiłek w szkole i domu”, dodatek mieszkaniowy, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminny Program Wspierania Rodziny, czy określił szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Źródłem finansowania zadań realizowanych przez Ośrodek są: środki własne miasta, dotacja do zadań własnych oraz dotacja do zadań zleconych. Z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało wiele rodzin i osób. Niektóre z tych osób mogą powtarzać się w kolejnych latach jako osoby długoterwale korzystające z systemu pomocy społecznej.

OPS rozpatrzył 1605 wniosków o udzielenie wsparcia z zakresu pomocy społecznej. Ogółem z zakresu pomocy społecznej wydano 1622 decyzji administracyjnych. Ośrodek podejmował również interwencje w związku z konfliktami rodzinnymi, brakiem możliwości załatwienia niektórych spraw urzędowych oraz uzależnień.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby/rodziny. Udzielenie świadczeń w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, a także przyznanie biletu kredytowanego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek udzielał wsparcia w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

W latach 2018-2021 podstawą do udzielania wsparcia finansowego było opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Od dnia 1 października 2018 r. kryteria wynosiły:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł,
 - dla osoby w rodzinie – 528 zł,
 - kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego – wynosi 308 zł,
 - maksymalna kwota zasiłku stałego – wynosi 645 zł.
- Następnie od dnia 1 stycznia 2022 r. zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. obowiązujące nadal kryterium dochodowe wynosi:
- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
 - dla osoby w rodzinie – 600 zł,
 - kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego – wynosi 345 zł,
 - maksymalna kwota zasiłku stałego – wynosi 719 zł.

Świadczenia pieniężne:

Zasiłki celowe - są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych, celowych specjalnych i celowych zwrotnych. Zasiłki celowe są świadczeniami jednorazowymi, przyznawanymi w związku z koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. W ramach tej formy pomocy przyznawane są środki finansowe przede wszystkim na zakup opału, opłaty energii elektrycznej i gazu, leczenie i wykup leków, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także pogrzebu.

Zasiłki okresowe - są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie,

możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłki stałe – są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej oraz pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie

Świadczenie pieniężne na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w ramach programu udzielano świadczeń na zakup żywności.

Świadczenia niepieniężne:

Dożywianie – dożywianie dzieci odbywa się w szkołach i przedszkolach zgodnie z podejmowanymi Uchwałami Rady Miasta Podkowa Leśna w sprawie ustanowienia wieloletniego osłonowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Uchwała stanowi podstawę do występowania o dotację na realizację tego działania. Pomoc w formie dożywiania przyznawana jest po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w którym ustalana jest sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa osób/rodzin, które złożyły wniosek o udzielenie pomocy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko mające miejsce zamieszkania na terenie gminy wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola pisemnie informuje Ośrodek Pomocy Społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Przyznanie pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Schronienie – podstawowym świadczeniem niepieniężnym, które może być udzielone osobom bezdomnym, jest pomoc w formie schronienia. Zgodnie z przepisem art. 48 ustawy o pomocy społecznej, świadczenie w formie schronienia jest udzielane osobom tego pozbawionym. Przesłanka pozbawienia schronienia jest więc podstawą do udzielenia pomocy w formach przewidzianych w kolejnym art. 48a ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przepisem art. 48a ust. 1 ustawy, udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Katalog ten uzupełnia przepis art. 48a ust. 4 ustawy, zgodnie z którym tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni.

Usługi opiekuńcze – w szczególności przyznawane są osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi takie

mogą być także przyznane osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy im zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która potrzebuje pomocy. Usługi realizowane zgodnie z przyjętą Uchwałą w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania. Usługi świadczone były przez opiekunki zatrudnione przez Ośrodek w ramach umów zlecenia. Wsparcie jakie zapewniają usługi osobom o ograniczonej zdolności do samoobsługi, pozwala na wydłużenie okresu pozostawania ich w miejscu zamieszkania w znanym i przyjaznym dla nich środowisku lokalnym. Brak takiego wsparcia powodowałby konieczność skierowania tych osób do Zakładów Opiekuńczo-Lecznicych bądź Domów Pomocy Społecznej.

Kierowanie i ponoszenie odpłatności za DPS. W sytuacji gdy wsparcie w środowisku lokalnym w ramach proponowanych usług w miejscu zamieszkania osoby nie jest już wystarczające np.: z powodu pogarszającego się stanu zdrowia powodującego konieczność przyznania usług kompleksowych w systemie całodobowym, osoby starsze bądź z niepełnosprawnością kierowane są do domów pomocy społecznej. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem gminy o charakterze obowiązkowym. W okresie sprawozdawczym łączna odpłatność ponoszona za pobyt w Domu Pomocy Społecznej wyniosła 602 500,00 zł.

Składki zdrowotne – osoby pobierające zasiłek stały, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, do którego zgłaszane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne jest świadczeniem z pomocy społecznej o charakterze niepieniężnym. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłacano za osoby pobierające zasiłki stałe, które nie posiadały ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Pozostałe osoby były ubezpieczone przez członków najbliższej rodziny, bądź posiadały ubezpieczenie z tytułu przyznanego świadczenia emerytalnego.

Pozostała działalność wynikała z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Podkowa Leśna na lata 2017-2027.

Strategia wyznacza kierunki działań w następujących obszarach: wsparcie dziecka i rodziny, rozwój profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych używek, aktywizację i wsparcie osób z niepełnosprawnością, aktywizację i wsparcie osób starszych, wsparcie integracji społecznej, wsparcie na rynku pracy, wzmocnienie poziomu poczucia bezpieczeństwa.

Mając na uwadze obszary i kierunki działań określone w strategii, ośrodek w okresie sprawozdawczym zrealizował następujące działania:

Klub Seniora „Podkowa”

Działania prowadzone w ramach Klubu Seniora

„PODKOWA” służyły poszerzeniu wiedzy kulturalnej, rozwijaniu pasji, zainteresowań, integracji środowiska senioralnego w mieście, a także rozwijaniu aktywności fizycznej. Głównym ich celem jest zmniejszenie różnic w dostępie do działań rekreacyjnych osób, które z różnych powodów nie aktywizują się społecznie oraz promocji wśród seniorów aktywnych form spędzania czasu wolnego.

Klub Seniora rozwija się od roku 2018 i zdobywa wciąż nowych zwolenników, w grudniu 2023 r. klub liczył łącznie 107 osób. Liczba osób chcących należeć do Klubu Seniora stale się powiększa. Wpływ na to ma zapewne bardzo szeroki wachlarz wydarzeń i warsztatów dla seniorów.

Podsumowując w okresie od stycznia 2019r. do grudnia 2023r. zorganizowano: 111 spotkań zajęć rehabilitacyjnych, 83 spotkań warsztatów „ćwiczeń pamięci”, 50 spotkań w ramach zajęć TAI-CHI, 18 spotkań warsztatowych pt. „Lubię swoje życie: dobre relacje z sobą i innymi podstawą radości w życiu”, 25 spotkań „przy kawie i herbacie” z Koordynatorem Klubu Seniora, 15 spotkań wykładowych, 5 spotkań okolicznościowych 5 wyjazdów do kina, 3 całodzienne wycieczki, 2 warsztaty z „ziółolecznictwa”, 1 szkolenie z zakresu przemocy wobec osób starszych, 25 spotkań warsztatowych z „samouzdrawia-

nia – podstaw zdrowia”, 1 spotkanie z Policją, 1 kurs pierwszej pomocy.

Dotychczas zrealizowane działania przyczyniły się do wzmocnienia aktywizacji społecznej osób starszych, wykształcenia postaw twórczego i kreatywnego spędzania czasu, rozbudzenia zainteresowań oraz poprawy kondycji pamięciowej. Od 11 marca 2020r. do końca grudnia 2020 r., Klub Seniora wstrzymał swoją działalność z uwagi na nałożone ograniczenia z powodu COVID-19.

Na realizację działań Klubu Seniora w powyższych latach przeznaczono kwotę 77 386,41 zł. roku.

„Wspieraj Seniora”

W roku 2020 Ośrodek pomocy Społecznej realizował usługę wsparcia, która polegała na dostarczaniu zakupów do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostały w domu w związku z zagrożeniem koronawirusem SARS-CoV-2.

Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej, na rzecz Seniorów, którzy w czasie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Zauważalne było niskie zainteresowanie tą formą usługi, z powyższej pomocy skorzystało tylko 6 osób.

Ogólnopolska Karta Seniora

W ramach działań Klubu Seniora, Miasto Podkowa Leśna przy współpracy ze Stowarzyszeniem MANKO na mocy porozumienia o partnerstwie wydaje Ogólnopolską Kartę Seniora. Lokalna Karta Seniora posiada herb miasta. Karta umożliwia korzystanie ze zniżek i ulg w określonych punktach usługowych rozsianych po całej Polsce. Kartę seniora posiada obecnie 106 seniorów. Dodatkowo dystrybuujemy bezpłatny Ogólnopolski Magazyn „Głos Seniora”.

Współpraca z Organizacją Pożytku Publicznego

Ośrodek w latach 2021-2022 współpracował z organizacją (Rotary), która nieodpłatnie przekazuje żywność w ramach Programu „End Food Waste Now”, ponieważ świadczy usługi w zakresie bezpłatnego pozyskiwania żywności dla organizacji i instytucji społecznych, przekazując nieodpłatnie na ich rzecz artykuły spożywcze. W ramach zawartego porozumienia wolontariusze dwa razy w tygodniu odbierali artykuły spożywcze z Biedronki, żywność była przekazywana najbardziej potrzebującym. W opisywanym okresie rozdaliśmy żywność o wartości 31 678,77zł.

Organizacja prac społecznie użytecznych

Prace społecznie użyteczne, aktywizują zawodowo osoby, które samodzielnie nie są w stanie podjąć zatrudnienia. Realizowane są na podstawie porozumienia pomiędzy Starostą Grodziskim w imieniu, którego występuje Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku, a Burmistrzem Miasta Podkowa Leśna. W okresie od 2020-2023, 6 osób bezrobotnych, korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej zrealizowała prace społecznie użyteczne na terenie miasta Podkowa Leśna. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 17 153,00zł., 60% tej kwoty była refundowana przez Powiatowy Urząd Pracy.

„Bank rzeczy potrzebnych”

Od lat Ośrodek prowadzi magazyn odzieżowy. Pracownicy socjalni pośredniczą w przekazywaniu używanego sprzętu i mebli dla osób, które takiego wsparcia potrzebują. W tym zakresie nie jest prowadzona statystyka, każda osoba która w danym momencie potrzebuje ubrania lub obuwia może przyjść do siedziby Ośrodka i wziąć dowolną ilość odzieży.

Program „Czyste Powietrze”

Pierwszy ogólnopolski program wprowadzony od roku 2020 r. dotyczy dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Celem Programu jest walka ze smogiem. Wsparcie finansowe można otrzymać na wymianę starych pieców na paliwo stałe na ekologiczne źródła ciepła spełniające wymagania Programu, instalację centralnego ogrzewania lub ciepłej wody użytkowej, wentylację mechaniczną, mikroinstalację fotowoltaiczną, ocieplenie domów

oraz wymianę okien i drzwi (koszty materiałów i robocizny). Ośrodek w latach 2020-2023 roku wystawił 22 zaświadczenia.

Współpraca z Bankiem Żywności

Współpraca OPS z Bankiem Żywności i dystrybucja żywności odbywała się na podstawie skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) również dla osób kwalifikowanych w czasie zagrożenia epidemicznego, a także dla osób z Ukrainy. Pomoc skierowana była do osób i rodzin potrzebujących, w szczególności osób ubogich, niepełnosprawnych, rodzin wielodzietnych.

Obecność

Wolontariat towarzyszący dla osamotnionych seniorów zamieszkałych w Podkowie Leśnej w ramach Porozumienia ze Stowarzyszeniem Braci Ubogich.

Udział seniora w Programie Obecność polega na budowaniu długoterminowej relacji z wolontariuszem poprzez odwiedziny wolontariusza i wspólne spędzanie czasu (np. na rozmowie, wspólnym czytaniu książek, słuchaniu muzyki, spacerach). Wolontariat towarzyszący nie obejmuje świadczenia usług pielęgnacyjnych ani opiekuńczych, a także z uwagi na zapobieganie jakimkolwiek przepływom gotówki między seniorem, a wolontariuszem w tym robienia zakupów. Program jest realizowany od 2021 roku i przez ten okres z tej formy wolontariatu skorzystały 3 osoby.

Praca socjalna

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości.

W okresie sprawozdawczym do Ośrodka zwracały się osoby, które nie oczekują wsparcia finansowego lecz wymagają pomocy w formie pracy socjalnej. W ramach tej formy pomocy wykonywano następujące czynności:

- kompletowano i wysłano wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- przeprowadzano wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków pomocy oraz świadczeń rodzinnych,
- zgłaszano osoby do ZOZ o konieczności wizyt lekarskich u podopiecznych wymagających tej formy pomocy,
- kierowano wnioski do organów rentowych ZUS, KRUS
- kierowano osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punktu konsultacyjnego przy OPS psychologa, mediatora, prawnika,
- kierowano wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną nieletnich

- kierowano wnioski do Prokuratury.

II. ZADANIA Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH, ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW, POSTĘPOWANIA WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca świadczenia na podstawie: ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – świadczenie wychowawcze (500+), ustawy o karcie dużej rodziny.

Nową formą pomocy uruchomioną przez państwo były dodatki:

Dodatek osłonowy – w roku 2022 koszt wyniósł 77 009,22zł, w roku 2023 koszt wyniósł 3 293,40zł.

Dodatek węglowy – dodatek węglowy wynosił jednocześnie 3000 zł zarówno dla gospodarstwa domowego jednoosobowego, jak i gospodarstwa wieloosobowego. Wydano 89 informacji o przyznaniu dodatku węglowego, na kwotę 267 000 zł. W roku 2023 przyznano dodatki węglowe, na kwotę 15 000zł.

Dodatek węglowy

3000 zł
dla gospodarstw domowych

Termin składania wniosków: do 30 listopada 2022 r.

Warunkiem koniecznym jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków CEEB.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – wydano 69 informacji o przyznaniu dodatku dla gospodarstw domowych, na kwotę 78 264,66 zł.

Beneficjenci:	
Pellet lub inny rodzaj biomasy: Liczba gospodarstw domowych: 390 tys. Dodatek: 3000 zł	Drewno kawałkowe: Liczba gospodarstw domowych: 530 tys. Dodatek: 1000 zł
Gaz LPG: Liczba gospodarstw domowych: 150 tys. Dodatek: 500 zł	Olej opałowy: Liczba gospodarstw domowych: 122 tys. Dodatek: 2000 zł

Dodatek elektryczny – okres obowiązywania tej formy pomocy obejmuje rok sprawozdawczy tylko w okresie miesiąca, ponieważ od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. można było składać wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego. Dodatek elektryczny będzie wypłacany w terminie do dnia 31 marca 2023 r. Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosi 1000 zł. W okresie sprawozdawczym Wydano 1 informację o przyznaniu dodatku elektrycznego.

DODATEK ELEKTRYCZNY

złóż wniosek do 1 lutego 2023 r.

Dodatek przysługuje gospodarstwom wykorzystującym energię elektryczną do ogrzewania (w tym pompy ciepła)

Kwota dodatku:

- zużycie energii elektrycznej w 2021 r. < 5 MWh: **1000 zł**
- zużycie energii elektrycznej w 2021 r. > 5 MWh: **1500 zł**

III. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH WSPIERANIA RODZIN WIELODZIETNYCH

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m. in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź drugiej formy karty podlega opłacie. Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny można składać w formie papierowej lub w formie elektronicznej. Łącznie na dzień 31.12.2023 z kart skorzystało 134 rodziny, łącznie korzystano z 579 kart.

Realizacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny”
Zadaniem asystenta rodziny zatrudnionego w Ośrodku Pomocy Społecznej jest wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważne jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co służy rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również szeroki wachlarz zadań z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Programu Przeciwdziałania Przemocy W Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy W Rodzinie Na Lata 2021-2025, dodatków mieszkaniowych, stypendiów socjalnych oraz na rzecz osób z Ukrainy przybyłych w wyniku działań wojennych.

Edyta Żaczekiewicz, Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej

Urząd Miasta Podkowa Leśna

ul. Akacyjowa 39/41, 05-807 Podkowa Leśna
tel. 22 759 21 00, fax: 22 758 90 03
e-mail: urzadmiasta@podkowalesna.pl
Godziny pracy Urzędu: pon. 8.00–18.00,
wt.- czw. 8.00–16.00, pt. 8.00–14.00.

Burmistrz Miasta:

Artur Tusiński

e-mail: burmistrz@podkowalesna.pl

Burmistrz przyjmuje interesantów w sprawach ogólnych – codziennie po wcześniejszym uzgodnieniu terminu, a w sprawach skarg i wniosków – w poniedziałki w godz. 12.00–18.00. Zapisy bezpośrednio w sekretariacie, telefonicznie 22 759 21 01 lub za pośrednictwem poczty elektronicznej urzadmiasta@podkowalesna.pl.

Sekretarz Miasta:

Małgorzata Smysło

e-mail: sekretarzmiasta@podkowalesna.pl

Sekretariat:

tel. 22 759 21 01, fax 22 758 90 03

e-mail: urzadmiasta@podkowalesna.pl

Urząd Stanu Cywilnego:

tel. 22 759 21 15

e-mail: usc@podkowalesna.pl

Dowody osobiste, ewidencja ludności

i działalności gospodarczej: tel. 22 759 21 16,
ewidencja@podkowalesna.pl

Skarbnik Miasta:

Agnieszka Czarnecka

tel. 22 759 21 05

Podatki: tel. 22 759 21 07

Opłaty za wodę, kanalizację i odpady

komunalne: tel. 22 759 21 23

Referat Infrastruktury Komunalnej:

tel. 22 759 21 22

Ochrona środowiska, odpady komunalne,

melioracje, oświetlenie: tel. 22 759 21 21

Drogi: tel. 22 759 21 25, 22 759 21 14

Wodociągi, kanalizacja, zajęcie pasa

drogowego: tel. 22 759 21 03

Zieleń, utrzymanie czystości: tel. 22 759 21 30

Nieruchomości komunalne: tel. 22 759 21 17

Planowanie przestrzenne: tel. 22 759 21 19

Promocja miasta oraz współpraca z organiza-

cjami pozarządowymi: tel. 22 759 21 24

Rada Miasta Podkowa Leśna:

tel. 22 759 21 06

Adresy e-mailowe radnych:

Edyta Barucka

edyta.barucka@podkowalesna.pl

Paweł Dziekański

pawel.dziekanski@podkowalesna.pl

Magdalena Eckhoff

magdalena.eckhoff@podkowalesna.pl

Michał Gołąb, Przewodniczący Rady Miasta
michal.golab@podkowalesna.pl

Małgorzata Janus, Wiceprzewodnicząca RM

malgorzata.janus@podkowalesna.pl

Sławomir Lasota

slawomir.lasota@podkowalesna.pl

Karolina Likhtarovich

karolina.likhtarovich@podkowalesna.pl

Małgorzata Łaskarzewska

malgorzata.laskarzewska@podkowalesna.pl

Bożena Majewska

bozena.majewska@podkowalesna.pl

Jacek Matłacz

jacek.matlacz@podkowalesna.pl

Anna Olejniczak-Siara

anna.olejniczak-siara@podkowalesna.pl

Alicja Rotfeld-Paczkowska

alicja.rotfeld-paczkowska@podkowalesna.pl

Wojciech Sancewicz

wojciech.sancewicz@podkowalesna.pl

Dąbrówka Smolny

dabrowka.smolny@podkowalesna.pl

Wojciech Żółtowski

wojciech.zoltowski@podkowalesna.pl

Pogotowie Ratunkowe:

Grodzisk Mazowiecki: tel. 999, 22 755 30 30

Policja – Podkowa Leśna: tel. 47 72 42 836

Kierownik Posterunku Policji:

asp. sztab. Adam Grykałowski

– tel. 47 72 42 850

Dzielnicowy Posterunku Policji

w Podkowie Leśnej:

mł. asp. Arkadiusz Wójcik – tel. 600 997 673

Dzielnicowy odbiera telefon służbowy w godzinach pełnienia czynności służbowych.

W sprawach pilnych – całodobowo tel. 112

Komenda Powiatowa Policji

w Grodzisku Mazowieckim:

tel. do dyżurnego: 47 72 42 901

oraz 47 72 42 213

Straż Pożarna: Grodzisk Mazowiecki:

tel. 998, 22 755 52 37

Milanówek: 22 758 34 25

Zakład Energetyczny:

Pruszków: tel. 991, 22 738 23 00

Posterunek energetyczny Grodzisk

Mazowiecki: tel. 22 755 51 36

Pogotowie gazowe: tel. 992, Warszawa

Rozdzielnia gazu:

PGNiG Biuro Obsługi Klienta Pruszków

pn.–pt. 8.00–17.00, tel. 22 637 46 04

Przychodnie lekarskie:

NZOZ „Basis”: tel. 22 758 92 65

NZOZ „Medicus”: tel. 22 729 10 650

Szpital Zachodni Grodzisk Mazowiecki:

Informacja medyczna: tel. 22 755 90 00

Apteki:

Apteka Podkowińska, tel. 22 729 19 16

Apteka Główna, tel. 22 758 91 66

Konserwacja oświetlenia ulicznego:

Warszawa: tel. 22 886 48 26, 692 469 767

Konserwacja sieci wodociągowej

i kanalizacyjnej: Przedsiębiorstwo

Gospodarki Wodno-Ściekowej Gea-Nova

tel. alarmowy całodobowy 697 229 002,

dział eksploatacji 693 200 074 w godz. 7.00–15.00

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

tel. 22 724 15 70

Ośrodek Pomocy Społecznej:

ul. Błońska 46/48, tel. 22 729 10 82

czynny: poniedziałek 8.00–18.00,

wtorek–czwartek 8.00–16.00,

piątek 8.00–14.00

Prokuratura Rejonowa:

Grodzisk Mazowiecki, tel. 22 755 52 54

Sąd Rejonowy:

Grodzisk Mazowiecki, tel. 22 770 92 00

Szkoła Podstawowa im. Bohaterów

Warszawy: ul. Jana Pawła II 20, 05-807

Podkowa Leśna, tel. 22 758 95 67

Przedszkole Miejskie im. Krasnala Hałabały:

ul. Miejska 7, 05-807 Podkowa Leśna

tel. 22 758 95 46

Szkoła Podstawowa nr 2 im. św. Teresy

od Dzieciątka Jezus

05-807 Podkowa Leśna

ul. Kościelna 4, tel. 22 729 12 81

Podkowińskie Liceum

Ogólnokształcące Nr 60:

05-807 Podkowa Leśna

ul. Wiewiórek 2/4, tel./fax 22 729 10 80

Miejska Biblioteka Publiczna

im. Poli Gojawiczyńskiej:

ul. Błońska 50, tel. 571 271 770, 571 271 776

www.mbp-podkowalesna.pl

Centrum Kultury i Inicjatywy

Obywatelskich w Podkowie Leśnej:

ul. Lilpopa 18, tel. 22 729 13 84

ul. Świerkowa 1, tel. 22 758 94 41

Parafia św. Krzysztofa w Podkowie Leśnej:

Kancelaria parafialna, tel. 22 758 92 22,

czynna w dni powszednie w godz.:

9.00–10.00 oraz 16.30–17.30

Urząd Pocztowy Podkowa Leśna

ul. Słowicza 2A, 05-807 Podkowa Leśna

tel. 885 951 527.

Dni robocze: 9-18; soboty: 8-12;

niedziela i święta placówka nieczynna

BIULETYN

Biuletyn Miasta Ogrodu Podkowa Leśna

05-807 Podkowa Leśna, ul. Akacyjowa 39/41

Wydawca: Urząd Miasta Podkowa Leśna

Redaktor naczelny:

Artur Tusiński – Burmistrz Miasta Podkowa Leśna

Redaguje zespół:

Justyna Cierniak

e-mail: urzadmiasta@podkowalesna.pl

Foto: Artur Niedziński, Katarzyna Tusińska,

Justyna Cierniak, Mariusz Płoszaj-Mazurek,

Karolina Błęzyńska, Urząd Miasta, CKiLO, SP im.

Bohaterów Warszawy, OPS, PAP Samorząd, zdjęcia

udostępnione przez autorów, pixabay.

Skład: Studio Graficzne Ling Brett

Druk: Arkuszowa Drukarnia Offsetowa

Nakład: 1500 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania nadsyłanych artykułów oraz do zmiany ich tytułów.

Za treść zamieszczonych artykułów odpowiadają ich autorzy.

